

Robin Sharma

POPULISTISK KOMMUNIKASJON: NÅR POPULISTER BLIR ELITEN

En komparativ casestudie av Fremskrittspartiets populistiske kommunikasjon i opposisjon og regjering

Juni 2019

Kunnskap for en bedre verden

POPULISTISK KOMMUNIKASJON: NÅR POPULISTER BLIR ELITEN

En komparativ casestudie av Fremskrittspartiets populistiske kommunikasjon i opposisjon og regjering

Robin Sharma

Medier, kommunikasjon og informasjonsteknologi

Innlevert: Juni 2019

Hovedveileder: Peter Maurer

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Sammendrag

Denne studien undersøker i hvilken grad Fremskrittspartiet har endret sin populistiske kommunikasjon fra partiet var i opposisjon til regjering. Studien tar utgangspunkt i at populisme må undersøkes innen konteksten den utspiller seg i. Det er derfor lagt vekt på å fremstille en norsk politisk kontekst som baserer seg på et «felles liberalt tankegodt».

Analysen består av en kvantitativ innholdsanalyse, med kvalitative elementer. Det er gjort kvantitativ innholdsanalyse og diskursanalyse av fire Frp profilers taler og deler av partiets handlingsprogram. Taler og handlingsprogram fra både opposisjon- og regjeringstid er undersøkt. Resultatene fra den kvantitative innholdsanalysen viser at Frps kommunikasjon inneholder mer populisme i regjering enn i den målte opposisjonsperioden. Populismen har blitt tykkere og økt i takt med partiets posisjonsendring. Dette strider med den etablerte faglitteraturen. Populistisk innhold og endringer er hovedsakelig å avdekke i Siv Jensen og de øvrige partiprofilenes taler. Handlingsprogrammet inneholder en relativt lav og stabil mengde populisme både i opposisjon og i regjering.

Funnene fra diskursanalysen underbygger antagelsen om at populisme i en norsk kontekst er noe mildere i formen, enn den populismen faglitteraturen baserer seg på. Men selv om populisme i Frps kommunikasjon kan ses på som noe mildere i formen, omtales populisme som en «politisk kameleon» nettopp fordi den tilpasser seg konteksten den utspiller seg i. Partiet bryter stadig vekk med «den norske konsensusen» og det «felles liberale tankegodset» i regjering. Funnene tyder på at en økning av populistisk innhold fra opposisjon til regjering, og generelt det å føre en tykk populistisk kommunikasjonsstil i regjering, virker svært lite effektivt i en norsk kontekst. En moderat mengde populistisk innhold viser seg derimot å være effektivt i Norge.

Forord

Jeg ønsker først og fremst å rette en stor takk til min veileder Dr. Peter Maurer ved NTNU. Dine tilbakemeldinger, veiledning og engasjement for tema og denne studien har vært til stor hjelp gjennom hele prosessen.

Jeg vil også takke Anders Jupskås ved Senter for ekstremismeforskning og Ketil Raknes ved Høyskolen Kristiania gode samtaler og råd.

Det har vært en lang, krevende og utfordrende prosess, med mye arbeid, sene netter og et sprengt kaffebudsjett. Likevel har dette vært et av de mest lærerike og givende prosjektene jeg har vært med på. Både akademisk og personlig. Fra å ikke fullføre videregående skole til å ta en mastergrad er et stort sprang. Det største og stolteste i mitt liv hittil. Tusen takk til min familie, samboer, medstudenter, venner og nære kolleger for støtte, motivasjon og tålmodighet. Jeg håper denne masteroppgaven viser utviklingen jeg har hatt de siste fem årene.

God lesing!

Trondheim, 6. Juni 2019

Innhold

FIGURER	IX
TABELLER	IX
1 INNLEDNING.....	10
1.1 BAKGRUNN: HVORFOR EN OPPGAVE OM NORSK POPULISME?	11
1.2 PROBLEMSTILLING	12
1.3 DISPOSISJON.....	12
2 TEORETISK RAMMEVERK.....	13
2.1 POPULISME - DEFINISJONER.....	13
2.2 HØYREPOPULISME.....	14
2.3 POPULISTISKE KJENNETEGN.....	15
2.3.1 <i>Folket og Fedrelandet, hva kommer først?</i>	15
2.3.2 <i>Folket</i>	15
2.3.3 <i>Elitekritikk</i>	16
2.3.4 <i>Ekskluderende nasjonalisme – Utgrupper/De andre</i>	16
2.3.5 <i>Tynn, tykk og komplett populisme</i>	16
2.4 KONTEKST: EN POLITISK KAMELEON.....	17
2.4.1 <i>Utviklingen av høyrepopulisme i Norge</i>	18
2.4.2 <i>Kontekst – Den norske konsensusen</i>	19
2.4.3 <i>Er Frp høyrepopulistisk i dagens norske kontekst?</i>	20
2.5 KOMMUNIKASJONSENDRINGER FRA OPPOSISJON TIL REGJERINGSMAKT	22
2.5.1 <i>Kommunikasjonsendring i Det østerrikske Frihetspartiet (FPÖ)</i>	23
3 METODE	25
3.1 PROBLEMSTILLING	25
3.2 FORSKNINGSDESIGN	26
3.2.1 <i>Casestudie</i>	27
3.3 INNHOLDSANALYSE	27
3.4 UTVALG OG DATAINNSAMLING	29
3.5 DATAREDUKSJON, ENHETER OG ANALYSE	30
3.5.1 <i>Kodebok, kategorier og kodeskjema</i>	31
3.6 RELIABILITET, VALIDITET OG GENERALISERING	33
4 DISKURSANALYSE - POPULISME I PRAKSIS.....	35
4.1 FOLKET	35
4.2 ELITEKRITIKK.....	37
4.3 UTGRUPPER/DE ANDRE.....	39
4.4 TYKK POPULISME	40
4.5 KOMPLETT POPULISME	42
4.8 OPPSUMMERING DISKURSANALYSE.....	42
5 RESULTATER KVANTITATIV INNHOLDSANALYSE	43
5.1 ALLE ENHETER MED POPULISTISK INNHOLD	43
5.2 TALER VS. HANDLINGSPROGRAM	44
5.3 ALLE ENHETER KATEGORIREULTAT	45
5.4 TYNN, TYKK OG KOMPLETT POPULISME	46
5.5 OPPSUMMERING KVANTITATIV INNHOLDSANALYSE	46
6 DISKUSJON.....	47

6.1 KJENNETEGN OG ENDRINGER	47
6.1.1 <i>Folket</i>	47
6.1.2 <i>Elitekritikk</i>	48
6.1.3 <i>Ekskludering av utgrupper/De andre</i>	48
6.1.4 <i>Tynn, tykk og komplett populisme</i>	49
6.2 POPULISME - EN EFFEKTIV KOMMUNIKASJONSSTRATEGI?	50
7 KONKLUSJON	53
7.1 KRITIKK AV OPPGAVE	54
7.2 VIDERE STUDIER	55
8 LITTERATURLISTE	56
VEDLEGG	60

Figurer

Figur 1: Alle enheter med populistisk innhold.....	43
Figur 2: Taler vs. Handlingsprogram.....	44
Figur 3: Alle enheter kategorieresultat.....	45
Figur 4: Tynn, tykk og komplett populisme.....	46

Tabeller

Tabell 1: Undersøkelsesenheter.....	30
Tabell 2: Kategorioversikt.....	32

1 INNLEDNING

Politiske partiers kommunikasjonsbehov handler i stor grad om å vinne valg. For å vinne valg følger partiene ulike kommunikasjonsstrategier for å nå målet. (Rune Karlsen 2015, 91) Populisme, og alt det innebærer, kan på mange måter sies å være en slik kommunikasjonsstrategi. Dette er ikke en ny strategi, men den viser seg være meget effektiv i dagens politiske landskap. Høyrepopulister som Donald Trump, Marine Le Pen, Jimmy Åkesson og Geert Wilders har de siste årene gjort stor suksess med sine populistiske budskap og retorikk i sosiale medier, tradisjonelle nyhetsmedier og til mobilisering av egne rekker.

Et sentralt kjennetegn for partier som forbindes med populistisk kommunikasjon er nettopp karismatiske ledere. Disse er partienes ansikt utad, og representerer ofte partiets vilje. Enkle, spisse og kontroversielle budskap har vist seg å være en rask vei til politisk suksess. Men forskning tyder også på at selv om populisme er en effektiv strategi i opposisjon, så modereres ofte denne kommunikasjonsstilen når et parti med populistiske trekk kommer i posisjon. (Ruth Wodak 2015) Dette viser tilfeller i flere land. Men hva med Norge?

Flere studier tyder på at vi har partier og politikere i Norge med klare populistiske trekk i sin kommunikasjon. Et av partiene som ofte beskyldes for dette er Fremskrittspartiet og dets ubestridte leder, Siv Jensen. I 2007 (Lode 2013) sa Jensen blant annet at «Jeg er stolt av å lede et populistisk parti». Jensen var leder for partiet da det var i opposisjon, og hun er leder for partiet i posisjon. I tillegg er hun finansminister i dagens regjering. Med Jensens fartstid som partileder i to ulike posisjoner i norsk politikk, er det veldig interessant å gjøre et dypdykk i budskapene hun har kommunisert med sine velger, og resten av landet, fra begge disse tidsperiodene. I tillegg er det interessant å se på partiprogram og retorikken til andre Frp-profiler som har vært med både i opposisjon og regjering.

Fra å uttrykke at man er en stolt leder for et populistisk parti i opposisjon, kan det tenkes at retorikken til Jensen og partiet endret seg i takt med partiets posisjon? Eller har det seg slik at retorikken ikke har endret seg etter at Frp kom i regjering? Kan det da tenkes at en populistisk kommunikasjonsstrategi også er effektiv for et parti som er i regjering? I så fall, hvordan kritiserer Jensen eliten og makten når hun selv er en del av den?

Det er med stor nysgjerrighet og engasjement jeg setter i gang med å studere noen av Norges mest profilerte politikere og partier. Jeg håper dette empiriske studiet kan gi et nytt innsyn og være et relevant bidrag til debatten om populistisk kommunikasjon i Norge.

1.1 Bakgrunn: Hvorfor en oppgave om norsk populisme?

Vi lever i en tid der begrepet populisme benyttes hyppig i ulike politiske sammenhenger. Det er heller ikke til å unngå at populisme som merkelapp, der politikere beskylder motstandere for å være populistiske, ofte er å se i mediene.

Til tross for at fenomenet har vært fremadstormende i lang tid, er det fortsatt store uenigheter rundt definisjonen av det. Mye av dette skyldes at populisme utarter seg ulikt i forhold til kontekst (Müller 2016). Jo mer dette fenomenet studeres, desto nærmere kan man komme en felles definisjon. I tillegg får man kunnskap om konsekvensene av en slik ideologi og kommunikasjonsstil. Torill Aalberg (Wolden 2016), underbygger dette ved å påpeke at vi vet overraskende lite om hvordan populistiske kommuniserer. Vi vet mye om den tynne ideologien, men for lite om populisme som kommunikasjonsstil. Det er lagt inn mye arbeid for å forstå hvorfor populistiske partier har gjort valgsuksess verden over, men kommunikasjonen, som er et nøkkelement innen dette fenomenet, har ofte blitt oversett (Vreese, et al. 2018).

I Europa, USA og Sør-Amerika har man det siste tiåret sett en stadig økning i partier og politikere med populistiske trekk og kontroversielle budskap komme i maktposisjoner. Forskere, politikere og medier debatterer opp og ned i mente om hva dette skyldes. Alt fra finanskriser og arbeidsledighet, til politiske vakuumer etterlatt av sosialister som har ignorert tausede majoriteter. Det kan skyldes mange ting og kombinasjoner av de. Uansett hva populismens fremmarsj skyldes, trenger vi mer kunnskap om hvordan populisme utspiller seg og hva det inneholder. Dette for å forstå hva det kommer av, men også konsekvensene av det.

Anders Ravik Jupskås (2017), nestleder ved senter for ekstremismeforskning og en av landets fremste eksperter på populisme, påpeker at han ikke er kjent med at det finnes noen systematiske analyser av hvorvidt Frp og Jensen har blitt mer eller mindre populistiske etter at de kom i regjering. Jeg har derfor til hensikt å gjøre nettopp dette.

Populisme kan anses som en trussel mot det pluralistiske demokratiet, men på en annen siden kan det også ses på som et slags korrektiv til politikere og politiske fraksjoner som har distansert seg fra folket (Müller 2016, 10). Det er derimot ikke i min hensikt å studere om Frps populisme er en trussel mot demokratiet, eller om den er et viktig og relevant bidrag til norsk politikk. Dette er aldeles interessant og viktig, men først bør det analyseres i hvilken grad Frp benytter seg av populistisk retorikk og kommunikasjon, og om denne har endret seg i takt med partiets posisjon. Dette for å kartlegge omfanget og bli bedre kjent med egenskapene populisme innehar, før man tar stilling til om det er en trussel mot demokratiet slik vi kjenner det, eller ikke.

Frp beskyldes både i stort og smått for å være høyrepopulistisk. Men i hvilken grad kan denne populismen anses som en trussel mot, eller som et korrektiv til, demokratiet dersom den i utgangspunktet ikke føres i stor grad etter at de kom i regjering?

For å kunne bidra til forskningen på dette feltet, ønsker jeg med denne oppgaven å ta et spadetak for å finne ut i hvilken grad Frp benytter seg av populistisk kommunikasjonsstrategi i opposisjon, og i hvilken tilstand den populismen lever under i dag. Store deler av faglitteraturen hevder nemlig at høyrepopulistisk kommunikasjon og retorikk tones ned, i tillegg til at partiene og deres ledere blir en del av establishmentet, når de først kommer i posisjon (Wodak 2015). Om dette gjelder for ledere og partier som fører populistisk kommunikasjon og retorikk i en norsk kontekst er meget spennende å se nærmere på.

1.2 Problemstilling

Basert på nysgjerrighet, interesse og det konkrete tilfellet av Frps posisjonsendring har jeg kommet frem til følgende problemstilling: **«I hvilken grad har Fremskrittspartiet endret sin kommunikasjon, som inneholder populistiske virkemidler, fra opposisjon til regjering?»**

For å besvare problemstillingen har jeg satt opp noen forskningsspørsmål:

- 1) Hvor mye populisme er å identifisere i Siv Jensen og Frp-profilenes taler, og i partiets handlingsprogram?
- 2) Hva kjennetegner populismen i Frps kommunikasjon, og har den endret karakter fra partiet var i posisjon til regjering?
- 3) Hvilke konsekvenser kan eventuelle endringer i kommunikasjonen ha for partiet?

Formålet med det første forskningsspørsmålet er å avdekke populisme, og i hvilken grad populisme gjør seg gjeldene i kommunikasjonen og retorikken til Frp. Ved å besvare dette kan man kvantifisere omfanget for begge perioder og sammenligne. Dette besvarer altså problemstillingen rent overordnet.

Det andre forskningsspørsmålet har til hensikt å vise hvilke populistiske kjennetegn som finnes i kommunikasjonen, og som eventuelt har endret seg fra partiet gikk fra opposisjon til regjering, og hva som spesifikt kjennetegner Frps populisme.

Det tredje forskningsspørsmålet svarer på hva rammer og kontekst har å si for populistisk kommunikasjon, konsekvensene av endringer og generelt å føre populistisk kommunikasjon i Norge.

Ved å besvare de to siste forskningsspørsmålene er det mulig å tilføre studie en mer nyansert diskusjon, og ikke kun en kvantifisering av omfanget som nødvendigvis ikke forklarer hva som ligger bak utviklingen.

1.3 Disposisjon

Oppgaven er delt opp i syv deler. Innledningsvis en introduksjon av tema og problemstilling. Deretter fremlegges et teoretisk rammeverk som danner grunnlaget for forskningen. I teoridelen tas det for seg definisjoner av, og teorier om, populisme og høyrepopulisme. Det vil også fremlegges argumenter, som gjør det mulig å ta stilling til om Frp er høyrepopulistiske i en norsk kontekst.

Videre vil det presenteres en metodedel som blant annet viser hvordan forskningen er gjennomført, og klargjør hvordan innholdsanalysen og kodebok er gjennomført og utformet. Deretter kommer en diskursanalyse som viser til eksempler om hvordan språk, retorikk og diverse utspill er tolket. Etter dette presenteres resultatene av innholdsanalysen, med en påfølgende diskusjon rundt de viktigste funnene.

Til slutt legges det frem en konkluderende del hvor hovedfunnene kort oppsummeres, med besvarelse av problemstilling. I tillegg vil konklusjonen inkludere forslag til videre studier og kritikk av egen oppgave.

2 TEORETISK RAMMEVERK

I denne delen av oppgaven vil det først redegjøres for begrepet populisme og populistiske kjennetegn, basert på ledende litteratur på feltet. Deretter vil jeg forsøke å plassere populisme i en norsk kontekst. Og vise hvordan en norsk kontekst skaper egne rammer og betingelser for hvordan populisme utspiller seg, og hvilke kjennetegn som er tydelige for norsk populisme. Basert på dette vil jeg ha et grunnlag for selve undersøkelsen. Det vil ikke presenteres en egen del for tidligere forskning og faglitteratur på feltet, da det refereres til tidligere forskning og faglitteratur jevnt utover hele teorikapitlet.

2.1 Populisme - Definisjoner

Forskere har til nå ikke klart å enes om en felles definisjon av populisme, og jeg anser det derfor som hensiktsmessig å gjøre en kort gjennomgang av hva noe av den ledende litteraturen på feltet sier om begrepet. Dette for å vise hva min forståelse av hva begrepet baserer seg på, og hvordan jeg benytter det i oppgaven. Dette er nødvendig for at jeg senere i oppgaven skal kunne identifisere populisme i analysedelen. Det er allerede viktig å understreke at populisme manifesterer seg ulikt i forhold til kontekst (Jan Werner Müller 2016, 11-12).

Populisme kan forstås som en manifestasjon av en tynn ideologi som ikke kun fokuserer på et sett av grunnleggende antakelser om verden, men også selve retorikken og språket som uttrykker disse antakelsene. Det kommunikative aspektet ved populisme er likeså sentralt som selve ideologien og verdenssynet. Det er en økende enighet blant politiske forskere om at man må forstå diskursen for å forstå ideologien. (Vreese, et al. 2018)

Müller (2016, 11-12) påpeker at populisme er et omstridt politisk begrep, og at begrepet må forstås i konteksten det utspiller seg i. Han hevder at et utgangspunktet for å forstå populisme er å akseptere populisme som en permanent og konstant skygge av det moderne representative demokratiet. At det finnes en stille majoritet som føler seg ignorert av de såkalte elitene bør ikke ses på som en illusjon, men et reelt politisk problem. Ved å være bevisst på dette hevder Müller (2016, 11-12) at man tydeligere kan se de særegne funksjonene, men også manglene, ved demokratiet vi lever i. Videre påpeker han at populisme både kan utspille seg både på høyre- og venstresiden av det politiske spektrumet. Men da Frp og Siv Jensen først og fremst beskyldes for å ha høyrepopulistiske trekk i kommunikasjonen, vil også høyrepopulisme være fokuset i denne oppgaven.

Forfatteren av «The populist zeitgeist», Cas Mudde (2004, 253), definerer populisme som følgende:

I define populism as an ideology that considers society to be ultimately separated into two homogeneous and antagonistic groups, 'the pure people' versus 'the corrupt elite', and which argues that politics should be an expression of the *volonté générale* (general will) of the people.

Ser man nærmere på denne definisjonen mener Mudde (2004, 253) at populisme er en ideologi der samfunnet består av to separate og homogene grupper. «Det rene folket» mot «den korruperte eliten», hvor politikken bør være et gjenklang av folkets vilje. Dette kan anses som en generell definisjon av begrepet, som tar for seg kjernen og det brede

aspektet av populisme.

Jan Jagers og Stefan Walgrave (2007, 322) definerer populisme på en liknende måte, men hvor de legger til et element:

Populism always refers to the people and justifies its actions by appealing to and identifying with the people; it is rooted in anti-elite feelings; and it considers the people as a monolithic group without internal differences except for some very specific categories who are subject to an exclusion strategy.

Ser vi nærmere på denne definisjonen ligger populismens kjerne, i likhet med Muddes (2004, 253) definisjon, å appellere til og identifisere seg med folket. I tillegg fremheves komponenten elitekritikk. Det Jagers og Walgrave (2007, 322) derimot tilføyer Muddes definisjon er ekskludering.

I boken «Populist communication in Europe» underbygger også Carsten Reinemann et, al. (2017, 23) at det, til tross for definisjonsproblemer av populisme i litteraturen, er konsensus rundt appell til folket som en hovedkomponent for populisme. Med elitekritikk og ekskludering som tilleggskomponenter. Det som derimot er problematisk med å legge til ekskludering i en generell definisjon av populisme er at den først og fremst passer høyrepopulister og ikke venstrepopulister, da venstrepopulister ikke har noen tydelige utgrupper de ekskluderer (Jupskås 2017). På en annen side kan det argumenteres for at elitekritikk kan innebære ekskludering av personer og grupperinger i maktposisjoner, kapitalister og andre former for eliter. Det er derfor naturlig å bevege seg mot en redegjørelse av høyrepopulisme, og hvordan denne skiller seg ut fra øvrig populisme.

2.2 Høyrepopulisme

Ketil Raknes (2012, 11) definerer høyrepopulisme i boken «Høyrepopulismens hemmeligheter» som «... partier som jobber innenfor demokratiske rammer og baserer sin ideologi på ekskluderende nasjonalisme, et autoritært verdisyn og antielitisme.»

Ekskluderende nasjonalisme er en videreføring av tidligere definisjoner som tar for seg ekskludering, men i denne definisjonen forklares hvilken type ekskludering det er snakk om når man omtaler høyrepopulisme.

Et annet element som er interessant ved denne definisjonen er det Raknes (2012, 11) kaller et autoritært verdisyn. Jupskås (2017) kaller dette for autoritær tilbøyelighet, og i likhet med Raknes (2012, 11) har han forherligelse av folket, kritikk av eliten og ekskluderende nasjonalisme som grunnkomponenter for høyrepopulisme i sin definisjon av begrepet. Både Jupskås (2017) og Raknes (2012, 11) legger ved autoritært verdisyn (eller tilbøyelighet) som tilleggskomponent for å definere høyrepopulisme. Dette kan sies å komme til uttrykk eksempelvis gjennom krav om strengere straffer, utvidede fullmakter til politiet og mer disiplin i skolen (Jupskås 2017).

Nå begynner man å se rammene for en definisjon av høyrepopulisme som vil benyttes i denne studien. Det er da hensiktsmessig å redegjøre for de ulike komponentene som utgjør høyrepopulisme, og hvordan disse vil benyttes i kodeboken og undersøkelsen.

2.3 Populistiske kjennetegn

Det følger med en mer detaljert beskrivelse av hvordan de ulike kjennetegnene benyttes for koding av populisme i vedlagt kodebok. Kodeboken er en forlengelse av det teoretiske rammeverket, og er helt avgjørende for å forstå utgangspunktet for, og gjennomføringen av, undersøkelsen. Med det sagt, kan det nå settes opp et teoretisk rammeverk for studien.

2.3.1 Folket og Fedrelandet, hva kommer først?

Ifølge Müller (2016, 17) er det utilstrekkelig å hevde at appeller til folket er det samme som populisme. Han skriver videre at det må settes i konteksten om at en utvalgt del av befolkningen omtales som folket, og at populisten er den sanne representanten av dette folket.

For å forstå utspringet til "folket" vil jeg først presentere teorien om at populistere forsøker å identifisere seg med «The Heartland» (eller «Fedrelandet» på norsk). Paul Taggart (2004) beskriver Fedrelandet som den ideelle, men også imaginære, oppfatningen av samfunnet populistene representerer. Det er basert på dette samfunnet at komponenten folket blir konstruert av populistere som et objekt for politikken deres.

Fedrelandet er ikke en utopisk oppfatning av fremtiden, men heller en retrospektiv konstruksjon av det ideelle samfunn som i nåtid fremstilles som noe tapt («det var bedre før»). Populisme kan sies å stamme av grunnverdiene fra populistere persepsjon av Fedrelandet. Et eksempel på verdier fra et fedreland kan man se på flere av dagens europeiske høyrepopulister der idealet om etnisk og kulturell homogenitet står sterkt. Man har en visjon av verden slik den en gang var. En verden fri for immigrasjon, globalisering og påtvunget skatt. En verden der staten i form av politikere, akademikere og byråkrater, ikke kan trenge seg inn i livene til folk. (Taggart 2004)

I motsetning til utopiske fremtidsvisjoner, har konstruksjonen om Fedrelandet, slik den blir presentert av dagens høyrepopulister, allerede eksistert og er derfor også presentert som gjennomførbar. Man antar at livet var bedre og godt før i tiden, sammenlignet med dagens korrupte og forvrengte samfunn. (Taggart 2004)

Folket er altså innbyggerne i dette Fedrelandet, og for å forstå hva populistere mener når de omtaler folket må vi først forstå deres persepsjon av Fedrelandet (Taggart 2004).

Sett i lys av denne teorien kan man se hvordan folket er konstruert som et kommunikativt virkemiddel, for å gi det tilhørighet, identitet og et fundament.

2.3.2 Folket

Jeg har hittil forklart hvordan folket er konstruert av ideen om Fedrelandet. Ifølge Jagers og Walgrave (2007) er appellen til folket selve kjernen i populistisk kommunikasjon. Folket anses som en homogen gruppe, med relativt like kjennetegn. Dette folket beskrives som rent, godhjertet, og overordnet (Engesser, et al. 2016).

Dette er også mye av det kritikken mot populismen dreier seg rundt. Denne måten å kommunisere på tar ikke for seg forskjeller og ulike meninger blant folket. Dette synet er antipluralistisk og definerer folket på en meget forenklet og lineær måte. I tillegg er ikke alle mennesker i samfunnet ansett som en del av folket. Det er populistene selv som setter kriteriene for hvem som er av Fedrelandets folk og ikke. (Jagers and Walgrave 2007)

Som jeg har nevnt tidligere er appellen til folket selve kjernen i populistisk kommunikasjon og retorikk. Ifølge Jagers og Walgrave (2007) er denne komponenten

ansett som tynn populisme. Videre hevder de at det er to tilleggs elementer som gjør seg gjeldende, når man skal kalle noe for tykk populisme. Elitekritikk og ekskludering.

2.3.3 Elitekritikk

Populister ser seg selv som moralens voktere i den politiske arena, der de på den ene siden sympatiserer med det rene, uskyldige og hardarbeidene folkets kamp, mot den korrupte eliten som ikke jobber for annet enn sine egne interesser. (Müller 2016)

Elitekritikk alene kan ikke ses på som et særegent kjennetegn for populisme. Dette fordi mange radikale og kontroversielle politiske bevegelser drives av elitekritiske standpunkter og prinsipper. Men i sammenheng med appellen til folket er det et sentralt element i populistisk kommunikasjon. Dette fordi populister ofte skaper et bilde der det er stor avstand mellom Fedrelandets folk og eliten. (Jagers and Walgrave 2007)

Men hvem er eliten? Dette må ses på kontekstuell. Ifølge Jagers og Walgrave (2007) kan eliter være politiske eliter (partier, myndigheter, statsråder), media (mediehus, journalister), staten (etater, administrasjoner), intellektuelle (universiteter, professorer) og økonomiske sterke (internasjonale selskaper, arbeidsgivere, kapitalister).

Måten populister konstruerer de nevnte elitene, og avstanden fra disse til Fedrelandets folk, er ofte billedlig. Der elitene sitter i sine høye «elfenbenstårn» og kun jobber for sine egne interesser. Populistene sympatiserer med folket og tar deres side mot den korrupte eliten som setter seg selv høyere enn den vanlige hardtarbeidende borger. (Jagers and Walgrave 2007)

2.3.4 Ekskluderende nasjonalisme – Utgrupper/De andre

På den andre siden, spesielt som et kjennetegn for høyrepopulismen, settes også folket opp mot bunnen av samfunnet. Nærmere forklart de som ikke jobber og lever som «parasitter» av andres arbeid. (Müller 2016, 17)

Folket er konstruert som en homogen gruppe som overordnet deler de samme interessene, og innehar de samme egenskapene. Men det er som nevnt isolerte utgrupper som ikke deler folkets rene, gode og hardtarbeidende karakteristikk. Det skapes et fiendebilde av en eller flere grupper som ikke er over dem, men derimot innad i befolkningen. Disse stigmatiseres og ekskluderes fra folket. De omtales som en trussel mot, og en byrde for, samfunnet. De isolerte utgruppene stemples som syndebukker og beskyldes for ulykken og smerten som påføres folket. Det kommuniseres ofte at disse gruppene må håndteres på en streng måte, eller i verstefall fjernes fra folkets territorier. (Jagers and Walgrave 2007)

2.3.5 Tynn, tykk og komplett populisme

Det er ikke bare mengden av populisme som kan måles. Man kan også skille mellom graden av populisme, noe som gjør det mulig å innta en mer nyansert tilnærming til forskningen. Som tidligere nevnt omtaler Jagers og Walgrave (2007) appellen til folket som tynn populisme. Dette er den såkalte «tomme» populismen. Men så fort den kombineres med noen av de andre kjennetegnene utvikler den seg til å bli både tykk og komplett.

Appellen og referanser til folket er selve kjernen i populisme, og uten denne komponenten kan heller ikke noe kalles populisme. Når appellen til folket kombineres med elitekritikk eller ekskluderende nasjonalisme, kalles det tykk populisme. Dersom appellen til folket kombineres med både elitekritikk og ekskluderende nasjonalisme, står man overfor komplett populisme. (Vreese, et al. 2018; Jagers and Walgrave 2007)

I dette studie vil det være enkelt å skille mellom tynn, tykk og komplett populisme. Tynn populisme inneholder kun komponenten *Folket*. Tykk populisme vil inneholde folket i tillegg til en av komponentene *Elitekritikk* eller *Utgrupper/De andre*. Komplette populisme vil inneholde alle tre komponentene.

Teorien behandler komponenten *Folket* som et utgangspunkt for at noe skal kunne anses som populistisk, og uten denne komponenten kan ikke noe anses som populistisk (Vreese, et al. 2018; Jagers and Walgrave 2007). På en annen side må populisme forstås i konteksten den utspiller seg i (Müller 2016). På bakgrunn av Vreese, et al. (2018) og Jagers and Walgrave (2007) teorier vil ikke elitekritikk og ekskludering av Utgrupper/De andre anses som populisme dersom det ikke foreligger en appell til folket.

Men det kan argumenteres for at folket som komponent er til stede, selv om det ikke nevnes bokstavelig. Argumentet er at elitekritikk blir meningsløs om det elitene kritiseres for ikke har konsekvenser for noen (folket). Og ekskludering av utgrupper er ikke ekskludering om de ikke ekskluderes fra noen (folket). På bakgrunn av dette vil elitekritikk og ekskludering av utgrupper/de andre bli ansett som enkeltstående populistiske kategorier i dette studie, uten at komponenten folket er tydelig eller bokstavelig tilstede. Kun om det oppfattes at det skapes avstand mellom eliten og folket på ulike måter, eller utgrupper ekskluderes fra folket. Dette fordi folket kan i enkelte situasjoner anses som en tilslørt eller skjult komponent.

Komponenten "Folket" vil derimot ikke bli kodet, dersom det ikke nevnes tydelig og bokstavelig i sammenheng med disse to andre kategoriene. Disse kategoriene anses derfor som tynn populisme, i likhet med folket, når de identifiseres enkeltstående. Med forutsetningen om at folket er tilstede som en tilslørt/skjult komponent.

Når en av disse komponentene derimot tydelig eller bokstavelig forekommer sammen med komponenten folket, vil man i stå overfor tykk populisme. Sett i lys av det nevnte argumentet vil også elitekritikk kombinert med komponenten "utgrupper/de andre" anses som tykk populisme, fordi komponenten "folket" anses som en tilslørt/skjult komponent de gangene disse kodes hver for seg. Når alle tre forekommer samtidig anses det som komplett populisme (Jagers and Walgrave 2007).

2.4 Kontekst: En politisk kameleon

Det går en skillelinje mellom populismen jeg hittil har gjort rede for og populisme i Norge. Det argumenteres ofte for at Frp og Siv Jensen benytter seg av høyrepopulistisk kommunikasjon og retorikk, men for å avklare dette må vi først sette populismen i kontekst. De generelle teoriene jeg har tatt for meg baserer seg på relativt ekstrem populisme i andre land, og ikke en norsk kontekst. I følge Müller (2016) må populisme studeres i konteksten den utspiller seg i for å forstå den.

Flere norske forskere hevder at merkelappen «høyrepopulister» er egnet for Frp (VG 2013). Det er viktig å forstå at tilslørt populisme fortsatt er populisme selv om den utarter seg i en annen kontekst enn den som oftest omtales i faglitteraturen. Dette underbygges blant annet av Taggart (2004) som mener mangelen på kjerneverdier i populismen har ført til at flere omtaler den som en politisk kameleon. Mange kameleonarter er i stand til å skifte farge for å tilpasse seg omgivelsene. På samme måte sies det at konteksten populismen utspiller seg i også vil avgjøre hvilken form populismen manifesterer seg i. Populisme kan studeres som et gradsfenomen, uavhengig av geografi, ideologi og organisasjonsform (Jupskås 2017). Det kan tenkes at norsk populisme er mildere og tonet ned i uttrykket, enn den som beskrives i faglitteraturen.

Men det betyr ikke at den kan ses på som en forenklet form av populisme. Den er slik Taggart (2004) beskriver, tilpasset konteksten den eksisterer i. En politisk kameleon.

2.4.1 Utviklingen av høyrepopulisme i Norge

Vi hører ofte navn som Donald Trump og Marine Le Pen når høyrepopulisme omtales i mediene. Men dette er ikke et fenomen kun forbeholdt utlandet. Linda Bos og Kees Brants (2014) beskriver populisme i ulike kontekster. Eksempelvis omtaler de populisme i midt- og Øst-Europa som en nasjonalistisk og konservativ variant. Den skandinaviske formen for populisme beskriver de som en mer liberalistisk variant. Historisk sett ser dette ut til å stemme med Frp.

Jupskås (2008) definerer denne liberalistiske varianten i Norge som «nyliberal populisme», og hevder at denne retningen er representert ytterst på høyre side. Innholdet i nyliberalismen er fortsatt økonomisk forankret. Videre skriver han at den politiske elite og byråkrati anses som en felles elite, som gjør at folket får mindre penger enn de ellers ville hatt. I Norge sies det at nyliberalismen virkelig ble satt på kartet av Anders Lange (grunnlegger av Frp) i 1973. Med krav om reduksjon av skatter, avgifter og offentlige inngrep.

I 1978 tok Carl Ivar Hagen over som partiets leder, og gjennom hans lederskap argumenteres det for at nyliberalismen virkelig ble presentert i en populistisk utgave. Denne populismen kjennetegnes av skatteprotest og individualisme. På 1970-tallet hevdet Lange og Hagen at de representerte folkets misnøye overfor høye skatter. I denne tidsperioden var den overordnede oppfatningen at man måtte ha høye skatter for å sikre velferdsordninger. At Lange og Hagen var i mot dette standpunktet viser antydninger til populismens anti-elite holdninger. (Jupskås 2008)

Bos og Brants (2014) definerer den skandinaviske populismen som liberalistisk. Jupskås (2008) mener denne utviklet seg til noe som omtales som «nativistisk populisme», som også skjedde i andre deler av verden. Han benytter seg av statsviteren Hans-Georg Betz (2008) definisjon av begrepet:

...nativism represents a form of defensive nationalism, based on the notion that 'some influence originated abroad', poses a threat to 'the very life of the nation from within'. The result is a 'suspicion of disloyalty' directed against minorities deemed unable or unwilling to conform to the rules and way of life of the nation. In the nativists' eyes, new immigrants entered the country with 'the set purpose to form and maintain distinct communities within the community, not only unable but unwilling to be assimilated politically or socially, intellectually or morally'.

Kort oppsummert handler dette om oppfattelsen av at en nasjon, og det tradisjonelle levesettet i den, står overfor en trussel utenfra. Denne trusselen kommer fra minoriteter og innvandrere. Nativistisk populisme handler med andre ord om å forsvare «vårt folk», i likhet med appellen til folket. Resultatet blir da ofte at nativistisk populisme naturlig blir dreid mer mot innvandrings- og integrasjonspolitik. (Jupskås 2008)

Tidligere handlet den politiske diskursen i Norge hovedsakelig om økonomiske spørsmål og motsetninger. I takt med nativistiske utviklingen har også diskursen dreid seg mer mot temaer som kultur, verdier og religion. Nativismen i norsk sammenheng viste seg tydelig i valgkampen i 1987. Da Hagen leste opp det såkalte «Mustafa-brevet», hvor det påstås at muslimene ville ødelegge den kristne kulturarven og forvandle Norge til en islamsk stat. Dette brevet skulle ha vært sendt til Hagen, av en muslimsk

innvandrere. Det viste seg å være falskt. Likevel ble dette valget betegnet som det første innvandringsvalget, der Frp tredoblet stemmene sine. (Jupskås 2008) Basert på dette kan det argumenteres for at høyrepopulisme i Norge, i formen som vi kjenner den i dag, så dagen lys på 1980-tallet med Hagen i frontlinjen.

2.4.2 Kontekst – Den norske konsensusen

Minda Holm (2017) beskriver dagens politiske situasjonen i Norge som et «klassisk internasjonalt liberalt tankegods», i artikkelen «Norge, USA og det liberale verdifelleskapet». Dette innebærer at man som stat har tro på internasjonale samarbeid, verdier som omhandler individets rettigheter, liberalt demokrati og rettsstatsprinsipper. Hun skriver videre at den «liberale orden» i vesten har vært svært stabil siden Berlin murens fall. Men etter Finanskrisen i 2008 og ytterligere eurokriser skal nye spenninger i denne ordenen ha blitt utløst (Holm 2017).

På den ene side argumenteres det for at den nye populismen er et resultat av økende økonomiske forskjeller der troverdigheten til eliter og appellen om globalisering er svekket. På den andre siden hevdes det at populismen er et resultat av kulturelt «backlash», mot progressive holdninger til innvandring og demokrati. (Pippa Norris og Ronald Inglehart 2019)

Til tross for at Holm (2017) mener vi har et felles overordnet tankegods i Norge, problematiserer hun den hybride politiske stilen vi har i Norge. Der man har tro på internasjonale samarbeid og globalisering, men samtidig skal verne om og dyrke nasjonale verdier. Selv om ekstrem høyrepopulisme ofte er forbeholdt andre europeiske land, kan dette også være utfordrende for verdifelleskapet som Norge har vektlagt. Mange norske velgere ønsker restriktiv innvandringspolitikk, og det har også vært et press mot den liberale orden her til lands, noe som fikk tidligere utenriksminister Børge Brende til å uttale seg følgende i 2016:

Politisk ser vi svekket tillit mellom styrende og styrte i flere land. Tilliten til representativt demokrati synes å være trukket i tvil. Utbredelsen av populistiske og nasjonalistiske krefter er urovekkende. (referert i Holm 2017)

Basert på Holms argumenter er det tydelig at han frykter at populistiske holdninger får grobunn også i Norge. Den internasjonale liberale orden er uten tvil fortsatt dominerende i Norge, men slik Holm understreker, ligger problematikken nettopp i at dette utspillet kommer «fra en utenriksminister som sitter i regjering med et parti som ofte spiller på de samme strømningene i forbindelse med flyktningkrisen» (2017). Hun skriver videre at dette er problematisk fordi Norge kjemper for andre verdier internasjonalt, og at norsk politikk delvis kan være påvirket av samme populistisk utvikling. Eksempelvis at et parti som ofte omtales som et høyrepopulistisk parti sitter i den norske regjering. Hun omtaler dette som den største «fallgruve» (2017). At man kan bli felt av at Norge inntar moraliserende standpunkter utenfor grensene, men selv ikke klarer å leve opp til den moralen.

Man kan se at høyrepopulisme ikke kun er forbeholdt land som var og er sterkt rammet av økonomiske kriser. Men at det også finnes grobunn for høyrepopulisme i Norge, både historisk sett og i dag. Dette tydeliggjør viktigheten av å studere populisme i en norsk kontekst ytterligere. For selv om populismen i Norge ofte omtales som en mild og ufarlig form av fenomenet (Meland 2018), er det viktig å avdekke hva som foregår innenfor egne grenser før man retter finger mot andre. Norge er blant annet kritisert for

asylreturer av FN, og vi har et regjeringsparti i Frp som kritiseres for å ha spilt på høyrepopulistisk tankegods blant annet under flyktningskrisen i 2016 (Holm 2017).

Jeg har nå presentert utviklingen av liberalistisk populisme og gitt noen eksempler på hvordan populistisk kommunikasjon gjør seg gjeldene i dagens norske politiske landskap. Det som startet som et opprør mot høye skatter og avgifter, og statens involvering i den private sfære på 1970-tallet, utviklet seg til nativisme og fokus på innvandringspolitikk på slutten av 1980-tallet. Det var tydelig at Carl I. Hagen kommuniserte høyrepopulistiske budskap i sin periode som leder, og at retorikken tilspisset seg i takt med økt innvandringen. Basert på dagens rammer og kontekst, beskrevet av Holm (2017), der fokuset både skal være på internasjonale samarbeid og globalisering, samtidig som man verner om nasjonale verdier, er det naturlig å stille neste spørsmål.

2.4.3 Er Frp høyrepopulistisk i dagens norske kontekst?

Det er ikke til å legge skjult på at det forekommer kontroversielle utspill fra Frp-politikere. Det er lett å sette Frp i en bås basert på noen lokalpolitikere og Sylvi Listhaugs tidvis kontroversielle utspill. Men kan man ta utgangspunkt i at medlemsmassen og partiets leder deler noen av disse kommuniserte verdiene? La oss se litt nærmere på hvorfor man kan anta at Frp som parti benytter seg av høyrepopulistiske virkemidler i kommunikasjonen.

Ifølge Jupskås (2017) er Frp et høyrepopulistisk parti i henhold til etablerte definisjoner i faglitteraturen. Selv om partiet er mer markedsliberalt og mindre populistisk enn hva andre høyrepopulister er definert som i den etablerte faglitteraturen. Han hevder likevel at høyrepopulisme i Norge står sterkere enn på lenge. Eksempelvis viser han til Frps hjemmesider hvor de omtaler seg som partiet for «folk flest» og mot «systemet». I tillegg til utspill som: «Fremskrittspartiet går til valg på trygghet for folk flest»; Frp skal «kutte skatter og avgifter for vanlige folk»; «for Frp vil det alltid være viktigst å sette enkeltmenneske foran systemet»; og «en enklere hverdag for folk flest er satt høyest på agendaen, sammen med forenkling, forbedring og fornyelse av det offentlige Norge til beste for folk flest». (Jupskås 2017) Man ser tydelig appellen til folket her, og likhetstrekk med den historiske utviklingen partiet hadde med Lange og Hagen som ledere. Men dette er slik Jager og Walgrave (2007) påpeker, tynn populisme.

Derimot finner Jupskås (2017) antydninger til tykk populisme i en undersøkelse gjort blant partimedlemmer i alle partiene på Stortinget i 2013. Medlemmene ble spurt om de var enige i eller uenige i påstanden om at «innvandring er en alvorlig trussel mot den nasjonale egenart». I Frp var fire av fem enige. Dette var også den viktigste saken for partiets medlemmer av de 23 sakene som nevnes i undersøkelsen.

Autoritært verdisyn viste seg også når påstanden om at «folk som bryter loven bør gis strengere straffer enn i dag». Fire av fem Frp medlemmer var enig. I tillegg mente over halvparten av Frps medlemmer at «vårt demokrati er i ferd med å miste troverdighet blant innbyggerne». (Jupskås 2017)

Til tross for at dette ikke er en undersøkelse av partienes stortingsrepresentanter og landsmøtedelegater, hevder Jupskås (2017) at medlemsholdninger gir et godt inntrykk av hvor på kartet et parti befinner seg rent ideologisk. Med denne påstanden i grunn bør det også kunne argumenteres for at partiets leder i en større grad taler partiets vilje og holdninger.

Undersøkelsen viser hvor partiets medlemmer befinner seg ideologisk. Med et enkelt søk på Frps hjemmesider (Fremskrittspartiet 2018) får man fort opp aktuelle nyheter om Siv Jensen som har talt om Frps kjernesaker, senest i November 2018. Med

dette kan man se hvor partiet plasserer seg kommunikativt. De viktigste sakene er «å bygge flere og bedre veier, senke avgifter og eiendomsskatt for familier, øke valgfrihet og jobbe for en streng innvandringspolitikk der man vektlegger kontroll over egne grenser, og stille krav til de som kommer til Norge.» Den siste kjernesaken er «en soleklar kampsak», slik Jensen (Fremskrittspartiet 2018) selv påpeker:

Norge hadde en liberal og uansvarlig innvandringspolitikk under de rødgrønne. Nå har vi en streng og ansvarlig politikk som sørger for at vi har kontroll over egne grenser og vårt eget samfunn. Det er ene og alene på grunn av Fremskrittspartiet. (Fremskrittspartiet 2018)

Ser man nærmere på dette sitatet ser man tydelig at Jensen hevder at Frp ene og alene er grunnen til forbedring, og skylder på de rødgrønne for en uansvarlig innvandringspolitikk. I denne sammenhengen kan det tydes at de rødgrønne anses som en politisk elite, og Frp som den eneste redningen mot deres uansvarlige politikk. I tillegg refereres det til Fedrelandet når det snakkes om kontroll over egne grenser og eget samfunn.

Innvandrere må integreres på en god måte og få seg en jobb, skaffe seg en fremtid og bidra til samfunnet, ikke leve av det. Vi står fjellstøtt på de tradisjonelle, norske verdiene. Likestilling og yringsfrihet er verdier vi skal forsvare, ikke feie under teppet i møte med Hamas og andre ytterliggående meninger. Vi skal være stolte av Norge, våre innbyggere og vår historie. Det er ingen som skal kunne si at vi er annenrangs borgere med dette verdisynet. (Fremskrittspartiet 2018)

Her ser man trekk som ligner ekskluderende nasjonalisme og et verdisyn som samsvarer med Fedrelands-teorien. Utspillet om at innvandrere ikke skal få leve av samfunnet kan ses i lys av Müllers (2016) teori, der han hevder folket ikke bare kjemper en kamp mot eliten, men også nedover på rangstigen der folket må kjempe mot «parasitter» som lever av folkets arbeid.

«Vi sitter ikke regjering bare for å være i regjering. For oss er regjeringsmakten et verktøy for å gjennomslag for mer Frp-politikk.» (Fremskrittspartiet 2018) I dette sitatet viser også Jensen tendenser til antipluralistiske holdninger. Der regjeringsmakten kun er et verktøy for å fremme egen politikk. Ikke et samarbeid for å representere landet best mulig. Men likevel er de med i regjeringsforhandlinger og gjør kompromisser.

Med utgangspunkt i Frps egne hjemmesider, er det åpenbart enkelt å spotte tydelige populistiske trekk i retorikken til Jensen, sett i lys av teoriene jeg har presentert. Flere av funnene i undersøkelsen av partimedlemmene samsvarer med faglitteraturens definisjoner av høyrepopulisme på flere områder. Men graden av høyrepopulisme er derimot vanskeligere å si noe om, dersom man ikke har en systematisk analyse av hvor ofte den forekommer.

Ved første øyekast på disse utspillene er kjennetegn som antipluralisme, anti-elite holdninger og nasjonalistisk ekskludering, rent kommunikativt, mildere i formen i forhold til høyrepopulister som studeres i den internasjonale faglitteraturen. Det er derfor vanskelig å bastant hevde at Frp fortjener merkelappen som et høyrepopulistisk parti, fordi det også mye som trekker dem vekk fra definisjonene jeg tidligere har gjort rede for. Spesielt når man kombinerer det med partiets øvrige kampsaker og regjeringssamarbeid.

Selv Erna Solberg (Johnsen 2013) beskrev Frp som «right-wing» og «sometimes populist» i et møte med internasjonal korrespondenter i 2013. Antakelsen om at populisme forekommer i Frps kommunikasjon kan derfor sies å være berettiget.

Det bør igjen påpekes at populisme uttrykker seg varierende avhengig av kontekst (Müller 2016). Selv om Frp har kampsaker der de ideologisk ikke er populistisk tilknyttet, og som ikke kommuniseres med populistiske virkemidler, må det sies at høyrepopulisme tydelig eksisterer i Frps medlemsmasse rent ideologisk. Ikke minst i deler av Jensens kommunikasjon, i flere kampsaker. Det er derfor enda mer interessant å studere partiets kommunikasjon nærmere.

Det er forskjell på det politiske landskapet i eksempelvis Hellas og Norge, noe som gjør definisjonsgrunnlaget noe mer komplisert. Spesielt med tanke på at forskere ikke klare å enes om en overordnet definisjon for populisme. Men det er tydelig at kommunikasjonen og retorikken til Frp ofte er høyrepopulistisk om man sammenligner Jensens kommunikasjon med andre norske partiledere. Det kan derfor argumenteres for at Frp er det mest høyrepopulistiske partiet på Stortinget. Og så lenge kommunikasjonen bærer preg av dette, uavhengig av hvordan andre høyrepopulister defineres i andre kontekster, er det også rimelig å kunne definere elementer av Frps kommunikasjon som høyrepopulistisk. Spesielt i saker hva angår elitekritikk, appell av folket og ekskludering.

Man kan nå se konturene av en norsk kontekst. I denne konteksten utarter den tradisjonelle høyrepopulismen seg, basert på definisjonene jeg tar utgangspunkt i, ofte i kombinasjon med elementer som ikke inneholder populistiske trekk. Den er tilpasset en konsensus om at staten både skal være liberal med tanke på internasjonale samarbeid og globalisering, samtidig som man skal ta vare på nasjonale verdier. Det kan sies at den kommer i en mer tilslørt og skjult form.

Det kan tenkes at dette er grunnen til at Frps populisme kommuniseres i en så ambivalent form. De ønsker regjeringssamarbeid med partier som har konsensus rundt det nevnte statlige idealet (Holm 2017), mens partiets medlemmer tydelig formidler en annen ideologi (Jupskås 2017). Retorikken og kommunikasjonen til Frp er utvilsomt av en mild form om man sammenligner den med høyrepopulistiske partier i andre land. På en annen side, sammenlignet med andre norske partier, er den tydelig og kontroversiell. «Right Wing» og «sometimes populist» (Solberg referert i Johnsen 2013) kan derfor være en passende beskrivelse av partiet.

2.5 Kommunikasjonsendringer fra opposisjon til regjeringsmakt

Hvordan kan man egentlig anta at det forekommer kommunikasjonsendringer fra et parti går fra opposisjon til regjering? Mudde (2016) mener tanken om at populistiske partier mislykkes så fort de kommer til makten, er en illusjon. Dette desillusjonerte argumentet mener han baserer seg på enkelttilfeller der høyprofilerte populister har mislykkes i maktposisjoner. Han viser blant annet til Slovakia og Ungarn, der populisme har dominert siden kommunismens fall.

På en annen side argumenteres det for at populistiske partier står overfor de samme politiske naturlovene som sine rivaler i establishmentet. Så fort de tilegner seg makt må de både innfri valgløftene til velgerne sine, og være ansvarlige overfor den økonomiske og politiske realiteten de står overfor. (Mudde 2016)

Som tidligere nevnt (se punkt 2.5) står Frp også overfor et slikt dilemma. Der medlemsmassen viser antydninger til meget høyrepopulistiske holdninger (Jupskås 2017), samtidig som partiet må bidra i en konsensusdrevet regjering, basert på overordnede liberale verdier om internasjonale samarbeid og globalisering (Holm 2017). Det er ofte dette dilemma som gjør at populister mister velgere når de kommer i

posisjon. Eksempelvis hadde Frp 16,3 prosent av stemmene i valget 2013, mot 15,2 prosent i 2017 (2017). Målingen i april 2019 viser at partiet er nede på 10,6 prosent (Sauvatne 2019). Dette tegner et tydelig bilde av hva som skjer når populistiske partier ikke lenger bare kan være populistiske. Det er nettopp de ulike utfordringene et parti står overfor i opposisjon og regjering, som er bakgrunnen for antagelsen om at kommunikasjonen endres. Det forekommer altså kontekstendringer. Det å presentere seg som en motmakt til eliten kan være utfordrende når man selv blir en del av den.

Dette underbygges av Wodak (2015) som hevder at det er stor forskjell på retorikken til høyrepopulistiske ledere fra de er i opposisjon, til de er i regjering. Etter hvert som de blir en del av establishmentet deler de mer allmenn verdier og fremstår noe mildere. Det argumenteres altså for at det er forskjell på populistisk retorikk i opposisjon og posisjon.

Mazzoleni (2008) skriver at «underdog»-ledere streber etter publisitet i offentligheten, og at de ofte bryter med det normale i den politiske arena for å sikre seg mediedekning. Sett i lys av dette kan det riktig nok hevdes at endringer i populistisk kommunikasjon forekommer når «underdog»-ledere inntar maktposisjoner, og ikke lenger trenger å strebe etter mediedekning.

Bart Bonikowski (2016) tilføyer også relevant kunnskap innen dette tema. Han har gjort funn som tyder på at desto lenger en politiker er i maktposisjon, er sannsynligheten mindre for at vedkommende vil benytte seg av populistiske virkemidler i kommunikasjonen. Dette fordi utenforstående gradvis vil anse dette som lite autentisk.

Sett i lys av argumentet om at populistiske partier selv blir en del av elitene de kritiserer, gir dette mening. På en annen side baserer forskningen seg på andre kontekster enn den norske. Som jeg viser i punkt 2.5 finnes det fortsatt populistiske trekk i Siv Jensens kommunikasjon i dag. Det er derfor interessant å forske videre på dette, og se om de klassiske teoriene (Mudde, Wodak, Mazzoleni) og funnene fra nyere forskning (Bonikowski) er overførbare til Frp og en norsk kontekst.

Med bakgrunn i dette er det naturlig å opprette hypotesen om at:

«Fremskrittspartiet har blitt mindre populistisk i kommunikasjonen etter at partiet gikk i regjering.»

2.5.1 Kommunikasjonsendring i Det østerrikske Frihetspartiet (FPÖ)

Østerrike kan på mange måter sammenlignes med Norge. I følge FNs sammenligningskalkulator (2017) er landene relativt jevne når det kommer til BNP, utdanning, arbeidsledighet, likestilling og helse. Østerrike er et vestlig demokrati, og har i likhet med Norge et flerpartisystem. En annen slående likhet med Norge er at partiet som oftest beskyldes for høyrepopulisme i Østerrike, er et av regjeringspartiene i landet (Ask 2017).

Det østerrikske Frihetspartiet (FPÖ) har en trøblete fortid i form av at det ble opprettet av høyrenasjonalister og tidligere nazister. Det utviklet seg noe på 70-tallet og trakk seg etterhvert mot markedsliberalismen, likevel med sterkt antipluralistiske og ekskluderende holdninger som var helt sentrale i partiets kommunikasjon. (Heinisch and Hauser 2016). Det er ikke til hensikt å gi Frp den samme merkelappen. For historisk sett er FPÖ et ekstremt tilfelle når det kommer til populistiske holdninger og kommunikasjon. Likevel er det relevant i denne sammenhengen fordi partiet har flere ganger sittet i regjering, og endret kommunikasjon. Det historiske aspektet kan settes til side, da det kommunikative perspektivet er mest relevant for denne studien.

Ifølge Heinisch og Hauser (2016) har FPÖ alltid gjort det best i opposisjon. I opposisjon har partiet først en ekstrem, kontroversiell og populistisk tone i

kommunikasjonen. I posisjon har lederne og partiet hatt en tendens til å bli moderate og passive, til FPÖ å være. Funnene til Heinisch og Hauser (2016) tyder på at partiet inntar en såkalt «mainstream» rolle når de trer inn i maktposisjoner. Under den første regjeringsperioden la de eksempelvis ikke opp til noe spesiell motstand mot EU-medlemskap eller strengere retningslinjer i integreringspolitikken, til tross for at dette var to av de største kampsakene til partiet i opposisjon. Dette førte til at partiet mistet store deler av velgermassen sin, etter endt regjeringsperiode.

Heinisch og Hausers (2016) funn viser også at dette skyldes flere ting. Den moderate og milde retorikken var i konflikt med velgerne forventninger og partiets ambisiøse holdninger i opposisjon. Andre gang partiet var i regjering reagerte velgerne sterkt på det nyliberalistiske fokuset i det nye partiprogrammet, som var i strid med øvrige lovnader i valgkampen. Partiets representanter viste også større respekt for det politiske spillet enn de hevdet de skulle gjøre, og distanserte seg fra ekstremisme. Dette skjedde hver gang partiet inntok maktposisjoner.

Etter partiets interne splittelse i 2005, tok de igjen rollen som et høyrepopulistisk og ekstremt opposisjonsparti. Det var først da velgermassene kom tilbake. Det viser seg at partiet har lært av tidligere feil, som blant annet var å moderere kommunikasjonen og retorikken i posisjon, og på denne måten distansere seg fra velgerne sine. (Heinisch and Hauser 2016)

Endringene i kommunikasjon basert på politisk posisjon, og konsekvensene av dette er tydelig i FPÖs tilfelle. I likhet med min undersøkelse, er denne forskningen også basert på å måle populisme ut ifra partiets ulike posisjoner. Dette tilfellet kan være med å underbygge hypotesen om at Frp også har endret kommunikasjon fra opposisjon til regjering. Spesielt når dette viser seg å være tilfellet i et land som Østerrike, som på mange måter ligner på Norge. I tillegg har Frp hatt en nedgående kurve i valgresultater etter at de gikk i regjering. Akkurat som FPÖ. Dette kan være et tegn på at kommunikasjonen har endret seg.

I likhet med Heinisch and Hauser (2016) vil jeg også sammenligne partiprogram fra partiets ulike posisjoner, i tillegg til partilederens taler. Det er derfor naturlig å gå videre til nærmere beskrivelse av hvordan undersøkelsen av Frp skal gjennomføres.

3.0 METODE

I denne delen vil det redegjøres for de metodiske valgene som er tatt for undersøkelsen. Dette vil gjøres gjennom en kvantitativ innholdsanalyse med noen kvalitative elementer.

Kvantitative studier handler overordnet om å kunne systematisere informasjon. De baserer seg på at sentrale begreper utredes og kategoriseres før den empiriske undersøkelsen gjennomføres (Jacobsen 2016, 151).

Én og samme undersøkelse kan likevel være en blanding av både kvalitative og kvantitative metoder. Kombinasjonen av metoder er faktisk ansett som et ideal. Metodene kan berike hverandre og gi en bedre forståelse av et fenomen eller case. (Jacobsen 2016, 138-139)

3.1 Problemstilling

«Å formulere en problemstilling dreier seg i prinsippet om å besvare to spørsmål: hva og hvem skal undersøkes.» (Johannessen, Tufta and Christoffersen 2016, 54). Det er de øvrige prosedyrene i undersøkelsen som skal tilpasses etter problemstilling. Valg av problemstilling bestemmer også hvilke type teori og forskningsmetode som benyttes i undersøkelsen (Johannessen, Tufta and Christoffersen 2016, 54).

Problemstillingen formulert for denne undersøkelsen er som tidligere nevnt: «**I hvilken grad har Fremskrittspartiet endret sin kommunikasjon, som inneholder populistiske virkemidler, fra opposisjon til regjering?**»

Denne problemstillingen gir tydelige indikasjoner på hva og hvem som undersøkes. Frp er hvem som undersøkes, mens populisme i kommunikasjonen, og endringer i den, er hva som undersøkes. På denne måten identifiseres også tema, og rammene for valg av teori legges til grunn (Johannessen, Tufta and Christoffersen 2016, 54).

Jacobsen (2016, 81-83) skiller mellom beskrivende og forklarende problemstillinger. Beskrivende problemstillinger dreier som å beskrive selve fenomenet som undersøkes, og beskrive hvor vanlig eller uvanlig et fenomen er. Slike problemstillinger kan bidra til å avdekke utviklingstrender. Forklarende problemstillinger mener han «ideelt sett skal avdekke sammenhenger mellom fenomener, sammenhenger vi ofte antar er kausale i sin natur» (Jacobsen 2016).

I dette tilfellet skal det avdekkes populisme i kommunikasjonen til Frp, hvor ofte den forekommer og utviklingen i den fra partiet var i opposisjon og i regjering. Problemstillingen som er formulert i denne studien kan derfor sies å være av den beskrivende typen.

Det skal også forklares hvilke konsekvenser eventuelle endringer i kommunikasjon og retorikk har hatt for partiet. Dette er av en mer kvalitativ form. Først og fremst handler det om å beskrive en utvikling, selv om problemstillingen er en kombinasjon av beskrivende og forklarende art.

3.2 Forskningsdesign

Jacobsen (2016, 64) skiller også mellom eksplorerende og testende problemstillinger, og at disse gir en pekepinn på valg av forskningsdesign. En eksplorerende problemstilling har ofte behov for en kvalitativ tilnærming for å få frem nyansert data, som går i dybden. Dette er et intensivt opplegg der man konsentrerer seg om få undersøkelsesenheter.

«En testende problemstilling vil ofte ha som hensikt å finne omfanget, hyppigheten eller utstrekningen av et fenomen» (Jacobsen 2016). Dette er et ekstensivt opplegg der man undersøker få nyanser, men over mange enheter. Ved valg av en slik problemstilling er en kvantitativ tilnærming å foretrekke. (Jacobsen 2016, 64)

Basert på problemstillingen vil en kombinasjon av disse metodene være nyttig. For det første må det avdekkes populisme. Men dette må også gjøres i kontekst, og forskeren må derfor fortolke det som blir sagt basert på egen forståelse. Dette kalles også for en hermeneutisk metode (Thurén 2013, 105-107). Forskeren benytter egne minner, opplevelser og forståelse til å fortolke noe. Hva som er populistisk, og ikke, vil i sammenheng med teori bli avgjort basert på forskerens forståelse av det som undersøkes. Taler og handlingsprogram må transkriberes til renskrevet tekst og fortolkes. I tillegg til at konsekvensene av endringene også beskrives. Disse delene vil altså være av kvalitativ art.

For å kunne se på utviklingen i kommunikasjonen til Frp fra opposisjon til regjering må man kunne kvantifisere omfanget og hyppigheten av populisme i kommunikasjonen. Det vil i denne delen derfor være nyttig med en kvantitativ tilnærming.

Én og samme undersøkelse kan være en blanding av både kvalitativ og kvantitativ metode. Kombinasjon av data er faktisk ansett som et ideal. Metodene kan berike hverandre og gi en bedre forståelse av et fenomen eller case. (Jacobsen 2016, 138-139)

Denne kombinerte metoden kalles også for «mixed methods research». Der formålet er å få den kvantitative metoden og kvalitative metoden til å komplementere hverandre for å besvare problemstillingen. Man kombinerer teknikker og tilnærminger fra begge metodene for å tilpasse forskningsdesignet i et gitt studie. (Johnson and Onwuegbuzie 2004)

Ringdal (2014, 110-111) kaller kombinasjonen av metoder for triangulering. Han mener det kan skje ved at den ene metoden er underordnet, eller ved at metodene er likestilt. Eksempelvis der den første delen av undersøkelsen er til for å danne et utgangspunkt for den andre.

I dette studie er det flere argumenter som taler for triangulering eller en «mixed methods reaserch»-tilnærming. Eksempelvis kunne man hevde at samtlige utspill fra Siv Jensen eller Frps handlingsprogramprogram som inneholdt ordet "folket" var populisme, og deretter kvantifisert utspillene. Men dette ville ikke gitt et riktig bilde av utspillene, om de ikke ble tolket og forstått riktig.

Appell til folket benyttes av flere politikere. Forskjellen er hvordan og i hvilken kontekst det benyttes. Fordelen med å inkludere en kvalitativ tilnærming er at utspillene kan tolkes ut ifra kontekst. Det er en forskjell på hva det snakkes om, og hva som faktisk sies (Tjora 2017). På en annen side vil det å kunne kvantifisere utspillene, etter at de er hermeneutisk tolket, vise en tallfestet utvikling i bruk av populistiske virkemidler i kommunikasjonen. På denne måten kan det argumenteres for at metodene utfyller hverandre, og at kombinasjonen er hensiktsmessig for å besvare formulert problemstilling. Der den kvalitative delen lager et utgangspunkt for den kvantitative, og hvor den kvalitative delen spiller en viktig rolle når man skal diskutere de kvantitative funnene.

3.2.1 Casestudie

Casestudier benytter allerede eksisterende grenser for hva og hvem undersøkelsen inkluderer og ekskluderer. I en casestudie kan alle former for kvalitativ og kvantitativ datagenerering benyttes. (Tjora 2017, 41) Felles for alle typer casestudier er «at det er en inngående studie av en eller noen få undersøkelsesenheter» (Jacobsen 2016). En casestudie-tilnærming er godt egnet for å gi detaljerte beskrivelser av virkeligheten, og åpner muligheten til å utvikle ny forståelse, men også til å forstå det eksisterende samspillet mellom aktører og kontekst. (Jacobsen 2016, 99)

Denne studien har klare rammer for hvem den inkluderer og ekskluderer. Den består av få undersøkelsesenheter, men av mange kodeenheter. Denne casestudien åpner også muligheten for å drøfte rundt samspillet mellom aktør og kontekst. I dette tilfellet sammenhengen mellom Frps posisjon og populistiske kommunikasjon i en norsk kontekst.

Innledningsvis nevnes det også at det tidligere ikke gjort en systematisk analyse av Frps populistiske kommunikasjon fra de var i opposisjon og i regjering, og det kan derfor også tilføre ny forståelse og kunnskap.

Ringdal (2014, 170) legger til at «en casestudie er en empirisk undersøkelse av et samtidig fenomen i sine naturlige omgivelser, der grenseflaten mellom fenomenet og omgivelsene ikke er klar, og der det benyttes flere datakilder».

Det å intensivt analysere Jensens og andre Frp-profilers taler vil være å undersøke det kommunikative fenomenet i sine naturlige omgivelser. Vi vet generelt for lite om populistisk kommunikasjon (Wolden 2016), og det kan sies at grenseflaten mellom fenomenet (populisme) og omgivelsene (kontekst) er noe uklar (Ringdal 2014, 170). Det kan derfor argumenteres for at en casestudie er en passende empirisk undersøkelse av fenomenet.

Undersøkelsen kan også hevde å ha innslag av det som kalles for et komparativt design, siden kommunikasjonen fra opposisjon og regjering skal sammenlignes for å kunne avdekke og beskrive endringer. (Ringdal 2014, 171)

3.3 Innholdsanalyse

Teorikapitlet viser at populisme ofte manifesterer seg i kommunikasjon. Enten om det er gjennom appeller til folket, elitekritikk eller ekskludering av utgrupper. For å kunne si noe om endringene i Frps kommunikasjon vil det tallfestes hvor ofte kommunikasjonen inneholder populistiske trekk. I tillegg er det viktig å forstå hva som faktisk blir sagt. Ord og utspill alene kan ofte passe inn i en populistisk kategori, uten at de faktisk inneholder populisme. Derfor blir både kvalitative og kvantitative metoder benyttet for å besvare problemstillingen. Dette vil hovedsakelig gjøres gjennom en kvantitativ innholdsanalyse, med kvalitative elementer.

Den kvalitative delen av metoden tar utgangspunkt i språk som kommunikasjon, og fokuserer på innhold og den kontekstuelle meningen i teksten. Tekst i denne sammenhengen kan både være verbal, skrevne tekster, videoer og lydspor. Alt fra taler til bøker. (Hsieh and Shannon 2005)

Johannessen, Tufte og Christoffersen (2016) definerer innholdsanalyse som «en kvantitativ analyse av innholdet i tekster. Innholdsanalyse består blant annet i å telle hvor ofte ulike begreper eller temaer forekommer i en tekst.» Dette er også sentralt for denne undersøkelsen, men det vil som sagt likevel være nødvendig med en kvalitativ tilnærming for å tolke innholdet riktig.

Hsieh og Shannon (2005) underbygger dette ved å hevde at innholdsanalyser strekker seg lenger enn å kun tallfeste begreper og temaer i en tekst. De definerer innholdsanalysen som «... a research method for the subjective interpretation of the content of the text data through the systematic classification process of coding and identifying themes or patterns».

Hsieh og Shannon (2005) beskriver ulike retninger innen innholdsanalysen. De mest relevante i denne sammenhengen er retningsbestemt innholdsanalyse (directed content analysis) og summativ innholdsanalyse (summative content analysis). Med en retningsbestemt innholdsanalyse vil forskeren benytte seg av eksisterende teori og forskning til å utvikle et kodeskjema for analysen. Ved å benytte denne metoden kan forskeren støtte seg til, utvikle og forbedre eksisterende teori. Eksempelvis ved å inkludere nye koder etter hvert som man gjør nye funn i analysen. Dette er ansett som en av de store styrkene med metoden. Men det er også her den store svakheten i metoden ligger. Ved å kun forholde seg til eksisterende teori er det sjanser for at forskeren behandler data med en viss forutinntatthet, og at det er større sannsynlighet for å gjøre funn som støtter teorien, enn funn som strider mot den.

Ved bruk av en summativ tilnærming vil forskeren identifisere og kvantifisere spesifikke ord og innhold i en tekst. Formålet med denne kvantifiseringen er ikke å antyde betydningen av innholdet, men heller å undersøke omfang og bruk. Ved å tallfeste bruken av ord og innhold kan det være mulig for forskeren å se ulike mønstre i dataen. (Hsieh and Shannon 2005) Fordelen med denne metoden er at den gir grunnleggende innsikt i hvor ofte ord og innhold faktisk brukes, ved å se på omfanget. Men som de fleste metoder har den sine begrensinger. Funn gjennom en slik tilnærming reflekterer ikke nødvendigvis dypere og bredere meninger som faktisk er tilstede i dataen. For at disse funnene skal anses som troverdige, må det vises en konsistent sammenheng mellom funnene og tolkningen av disse. (Hsieh and Shannon 2005)

Begge retningene har sine styrker og svakheter. Men kombinert gir de analysen langt mer troverdighet, enn hver for seg. Den eksisterende teorien gir et fundament man kan støtte seg til når det kommer til definisjonsgrunnlag, mens kvantifiseringen generer nye funn i form av hvor utbredt populisme er i kommunikasjonen til Frp. Og hvordan den har endret seg fra opposisjon til posisjon. Det er likevel viktig å understreke at kontekstuell forståelse og fortolkning av data skjer på et subjektiv nivå basert forskerens virkelighetsforståelse (Brænder, Kølvråa and Lausten 2014). Det vil ikke være mulig å komme foruten dette, eller teoretiske forutsetninger og føringer. Men det kan likevel være mulig å styrke undersøkelsens troverdighet med en kombinasjon av retningsbestemt og summativ innholdsanalyse.

Ifølge Matthis Rooduijn (2014) kan man ikke kun forholde seg til politiske valgresultater for å forstå populisme. Man må forske på selve budskapet som formidles, ikke minst gjennom komparative metoder. Komparative metoder kan både gi økt forståelse av fenomenet, men også bygge troverdighet rundt subjektiv og kontekstuell fortolkning av data. Dette kan gjøres ved å se på hvordan ulike politikere benytter de samme ordene. Det ville blitt for tidskrevende å gjøre en tilsvarende og omfattende undersøkelse og analyse av flere politikere i denne studien. Men jeg har likevel gjennomført den samme undersøkelsen på noen kortere taler av andre Frp-profiler. Dette for å fange et større omfang av partiets kommunikasjon, men også for å se om andre benytter ord på samme måte som Jensen. Disse tre er Christian Tybring-Gjedde, Sylvi Listhaug og Jøran Kallmyr. Alle tre sentrale i partiets kommunikasjon. Både i mediebildet og innad i partiet. De hadde relativt korte taler i forhold til Siv Jensen under landsmøtene, og det var derfor tidsmessig gjennomførbart. Alle taler ble delt opp i flere

enheter som ble undersøkt hver for seg, men i kontekst av talen de tilhører. Dette forklares nærmere litt senere.

3.4 Utvalg og datainnsamling

I en tid der sosiale medier for alvor har gjort sitt inntog i den politiske sfære, ville det vært interessant å se på utviklingen av Frp og Siv Jensens kommunikasjon på Facebook. Giuliano Bobba (2018) argumenterer for at populistene har gjort sosiale medier til en uvurderlig plattform for mobilisering. Populisme viser seg også tydelig i sosiale medier fordi politikerne kan kommunisere direkte med velgerne og slipper de tradisjonelle mediernes portvokterfunksjon.

Christian Fuchs (2016) påpeker at politikere og deres tilhengere er langt mer utslørte i sosiale medier, og at ekstreme ytringer og høyrepopulisme er mye lettere å avdekke her, enn i andre arenaer. Det ville derfor vært en mer moderne tilnærming til fenomenet ved å innhente data fra deres innlegg i sosiale medier. På en annen side ville det vært vanskelig å sammenligne utviklingen og endringer i Frps kommunikasjon om denne tilnærmingen hadde vært foretrukket. Etter å ha gjort meg kjent med Frp og Siv Jensens innlegg på Facebook var det tydelig at sosiale medier som kommunikasjonsplattform har endret seg fra partiet var i opposisjon, til i dag. Fra 2007 til 2012 ble Facebook hovedsakelig benyttet til å linke videre til mediasaker, i tillegg til å være en informasjonskanal for partiets opptredener i offentligheten. I dag blir derimot Facebook benyttet til å starte debatter og diskusjoner, og fremme partiets politiske standpunkter. Publikum er i dag langt mer engasjert i innleggene, og deltar aktivt i kommentarfeltene. Det komparative utgangspunktet ville altså vært skjevt og unyansert på grunn av plattformens og brukernes utvikling. Valget falt derfor på å benytte eksisterende data i form av et utvalg av Siv Jensens taler fra 2009 og 2018, kortere taler fra Tybring-Gjedde, Listhaug og Kallmyr fra 2009 og 2017-2019, og Frps handlingsprogram fra 2009-2013 og 2017-2021.

Valg av år for talene baserer seg på å fremstille størst mulig kontrast i partiets politiske posisjoner. I 2009 (Dagbladet) fikk Frp for alvor merkelappen «populister» festet til seg, da Siv Jensen blant annet advarte om «snikislamisering av Norge». I tillegg uttalte hun at «Regjeringen har distansert seg fra hverdagen til folk flest» (Dagbladet 2009). Sett i lys av teorien anses begge disse utspillene som populistiske, og kontroversielle i en norsk kontekst. Det var derfor interessant å se nærmere på dette året. I tillegg var det utfordrende å finne noen offisielle taler fra tiden før på nettet, til tross for mange forsøk på å finne dette.

Sammenligningsårene er 2017-2019. Frp har etablert seg som et regjeringsparti, i sin andre periode. Posisjonen er i stor kontrast til partiets posisjon i 2009. I tillegg er det ønskelig at undersøkelsen skal være relevant og aktuell. Det er derfor hensiktsmessig med så fersk data som mulig. Det ble benyttet én tale fra 2017, to fra 2018 og to fra 2019. Spredningen fra regjeringsperioden handler også om tilgjengelighet på nett.

Videoopptakene av talene er hentet fra Youtube og Frps hjemmesider. En positiv side ved billedokumentasjon er at forskeren får en korrekt gjengivelse av hva som faktisk skjer. Forskeren har også mulighet til sjekke opptakene opp mot notater for å kontrollere at det som skjedde, fremdeles stemmer. (Jacobsen 2016, 169). Det er altså betydelige fordeler når det skal gjøres kontekstuell tolkning av talene.

På en annen side kan det være noe tynt å omtale Frps kommunikasjon kun med utgangspunkt i Siv Jensens og de øvrige partiprofilenes taler. Jeg har derfor også valgt å analysere og sammenligne deler av handlingsprogrammene. Det er mye som taler for at handlingsprogrammet er en manifestasjon av partiets politikk og ideologi, kommunisert

med omverden. Handlingsprogrammet vedtas på landsmøter, og er et sentralt dokument i valgkamper. Det har derimot ikke vært mulig å ta for seg partiprogrammene (prinsipp- og handlingsprogram) i sin helhet. Dette ville blitt for omfattende for denne studien. Det er derimot gjort et utvalg av temaer fra handlingsprogrammet. Temaer partiet åpenbart har sakseierskap til, men også som tidligere er målt til hva publikum og velgere mener partiet har mest troverdighet innen og sakseierskap til (Bergh and Karlsen 2017). Disse temaene samsvarer også med tematikken i talene.

Tabell 1: Undersøkelsesenheter

Opposisjon	Hva	Hvem	Når
1.	Landsmøtetale	Siv Jensen	2009
2.	Landsstyremøte tale	Siv Jensen	2009
3.	Landsmøtetaler (tre korte taler)	Tybring-Gjedde, Listhaug og Kallmyr	2009
4.	Handlingsprogram	Frp	2009-2013
Regjering			
5.	Landsmøtetale	Siv Jensen	2018
6.	Landsstyremøte tale	Siv Jensen	2018
7.	Landsmøtetaler (tre korte taler)	Tybring-Gjedde, Listhaug og Kallmyr	2017-2019
8.	Handlingsprogram	Frp	2017-2021

3.5 Datareduksjon, enheter og analyse

Tjora (2017, 183) omtaler den nevnte formen for kvalitativ tekstanalyse som diskursanalyse. Denne analysen handler om «hvordan kollektive forestillinger skapes, speiles og opprettholdes gjennom språk» (Brænder, Kølvråa and Lausten 2014, 30). Sammenhengen mellom språk og virkelighet er sentral, hvor diskursen er en «struktur av mening som både former og formes av språkbruk i en spesifikk kontekst». Det betyr at tekstanalyse, eller diskursanalyse, «handler om å forstå virkeligheten gjennom tekst og hvordan tekst former virkelighet og vår forståelse av den». (Tjora 2017, 183; Brænder, Kølvråa and Lausten 2014, 20). Fordelen med å analysere taler fremfor kun renskrevet tekst er at det blir enklere å avdekke hva som faktisk sies, basert på fremføring, betoning og muntlig retorikk (Brænder, Kølvråa and Lausten 2014).

Før selve analysearbeidet begynte, måtte data behandles. Det er en fordel å ha empirisk data i form av tekst, som kan kodes i detalj. (Tjora 2017, 196) Reduksjonsdelen startet derfor med å transkribere alle talene til renskrevet tekst. Dette

for å få en oversikt og god kjennskap til innholdet. Partiprogrammene var allerede renskrevet. Alle talene ble deretter delt opp i mindre enheter. Naturlige stopp, applaus eller temaendringer var grunnlaget for enhetsoppdelingen i talene. Handlingsprogrammet på sin side hadde en naturlig avsnitt- og paragraffordeling som la til rette for en hensiktsmessig enhetsfordeling.

Mengden enheter fra opposisjonstiden og regjeringsperioden varierer noe, da det ikke lar seg gjøre å få det samme antallet enheter for begge perioder. Dette fordi talene og handlingsprogrammet er strukturert og skrevet ulikt i begge periodene.

Videre var målet å redusere mengden data gjennom koding av hver enkelt enhet. Dette ble gjort ved å systematisere og organisere enhetene med fargekoder. (Johannessen, Tufta and Christoffersen 2016, 161). Her ble enhetene markert som gule ettersom de inneholdt populisme, og blå dersom ikke. Organiseringen tok utgangspunkt i en kodebok som er utviklet basert på det teoretiske rammeverket og annen ledende forskning innen koding av populisme. Både taler og partiprogrammer ble markert og kategorisert med utgangspunkt i samme kodebok.

3.5.1 Kodebok, kategorier og kodeskjema

Hovedkategoriene (folket, elitekritikk og utgrupper/de andre) baserer seg hovedsakelig på teorien. Som et supplement er kodeboken også inspirert av et mer omfattende kodesystem utviklet av forskere ved Universitet i Zürich, presentert i boken «Communicating populism» (Blassnig, et al. 2019). Her presenteres blant annet underkategorier som går inn under hovedkategoriene. Dette for å nærmere presisere hvordan kodeenhetene har blitt fortolket.

Tidligere i oppgaven er det lagt vekt på forskerens fortolkning av data. Kodeboken som det benyttes deler av har lagt klare rammer for hvordan, og hvordan man ikke, koder populisme (Blassnig, et al. 2019). Teorikapitlet la til rette for å utvikle et overordnet rammeverk for koding av populisme. Ved å supplere kodesystemet som presenteres i «Communicating populism» er undersøkelsen drevet av føringer som minsker risikoen for feiltolkning, da kodeboken til Blassnig, et al. (2019) er basert på omfattende og anerkjent forskning.

Alle enheter måtte i første runde registreres. I andre runde måtte enhetene gjennom en analyse for å avgjøre hvilke av de som inneholdt populisme og ikke. Disse ble markert deretter. Underkategorier til de tre hovedkategoriene er til for å vise en mer detaljert fremstilling av hvorfor ulike budskap og enheter tolkes som populistiske i kodeskjema. Dette er et bevisst grep for å kunne øke troverdigheten i undersøkelsen, og for å gjøre undersøkelsen så transparent som mulig.

Dette er kategoriene og kodene som benyttes i undersøkelsen (Se vedlagt kodebok for nærmere beskrivelse av kategorier):

Tabell 2: Kategorioversikt

KATEGORI 1: Folket (Kode 1)
1. Referanse til Folket (Kode 1.1)
2. Lovprising av folkets dyd (Kode 1.2)
3. Lovprising av folkets prestasjoner (Kode 1.3)
4. Beskrive folket som en homogen gruppe (Kode: 1.4)
5. Krav om folkets suverenitet (Kode: 1.5)
6. Referanser til Fedrelandet (Kode: 1.6)
7. Autoritær tilbøyelighet til folkets beste (Kode 1.7)
KATEGORI 2: Elitekritikk (Kode 2)
1. Diskreditering av eliten (Kode: 2.1)
2. Legge skyld på eliten (Kode: 2.2)
3. Skape avstand mellom eliten og folket (2.3)
4. Nekte eliten suverenitet (Kode: 2.4)
KATEGORI 3: Utgrupper/De andre (Kode 3)
1. Ekskludere spesifikke grupper fra folket (Kode: 3.1)
2. Diskreditere spesifikke utgrupper (Kode: 3.2)
3. Legge skyld på spesifikke utgrupper (Kode: 3.3)
KATEGORI 4: Tykk populisme (Kode 4)
Kombinasjon av Folket og Elitekritikk eller begge to i én enhet.
KATEGORI 5: Tykk populisme (Kode 5)
Kombinasjon av Folket og Utgrupper/De andre eller begge to i én enhet.
KATEGORI 6: Tykk populisme (Kode 6)
Kombinasjon av Elitekritikk og Utgrupper/De andre eller begge to i én enhet.
KATEGORI 7: Komplette populisme (Kode 7)
Kombinasjon av Folket, Elitekritikk og Utgrupper/De andre

Resultatene vil presenteres med hovedkategorier og ikke underkategorier.

Underkategoriene fungerer som et hjelpemiddel i kodeprosessen og analysen. Flere underkategorier kan brukes i én enhet. Se nærmere beskrivelse i kodebok. (Vedlegg 4)

Populisme kan være utfordrende å tolke. Spesielt fordi det forekommer i så mange ulike former, kontekster og situasjoner. I et tidligere studie av populisme i Norge gjort av Fosso, Gløersen og Østensen (2017) har de valgt å inkludere kategorien «I grenseland» for budskap som grenser til å være populistiske, men som er for vanskelige å kode som det. I denne undersøkelsen vil det derimot ikke finnes en slik kategori. Det er tatt et valg om at noe enten er populistisk eller ikke. Dette fordi veldig mye kan plasseres i grenseland, og man kan finne seg selv i den situasjonen at det meste er i grenseland, da den norske populismen kan anses for å være av en mildere form (Meland 2018). Dette vil igjen kunne gi misvisende indikasjoner og resultater i denne undersøkelsen. Det kan også argumenteres for at en kodebok ikke er god nok, dersom denne kategorien i utgangspunktet er nødvendig.

Deler av kodeskjema i denne undersøkelsen er derimot inspirert av deres kodeskjema, til tross for valget om å ikke inkludere kategorien «i grenseland». Det er også gjort endringer fra nevnte kodeskjema og kodebok, som er tilpasset undersøkelsesdesignet i dette studie. Kodeskjema er utformet slik at

undersøkelsesenheten presenteres (eksempelvis Siv Jensen – Frps landsmøte 2019), deretter kodeenheten (tekst), kategorikode og analysekommentar/underkategori kode.

I kodeboken og diskursanalysen vises også eksempler på hva som anses som populisme i en norsk kontekst og ikke. Dette for å sette en standard, men også for at kodingen skal være konsistent. Som ifølge Hsieh and Shannon (2005) gir undersøkelsen større troverdighet.

3.6 Reliabilitet, validitet og generalisering

«Reliabilitet knytter seg til undersøkelsens data: hvilke data som brukes, hvordan de samles inn og hvordan de bearbeides». (Johannessen, Tufte and Christoffersen 2016)

Innen kvalitative metoder har dette kravet i utgangspunktet lite for seg. Dette fordi det er vanskelig for en annen forsker å duplisere en annen forskers kvalitative forskning. (Johannessen, Tufte and Christoffersen 2016, 231) På en annen side er tolkningen av data som gjøres i denne undersøkelsen godt beskrevet, og baserer seg på ledende litteratur og forskning innen populisme. Data er tolket innenfor relativt tydelige rammer, og det bør være mulig for andre forskere å tolke data på samme måte. Spesielt med tanke på utfyllende kodebok, detaljert kodeskjema, beskrivelse av kontekst og hvordan populisme gjør seg tydelig i Norge. Johannessen, Tufte and Christoffersen (2016, 232) legger også til at en inngående beskrivelse av kontekst, og en åpen og detaljert fremstilling av fremgangsmåte styrker påliteligheten til undersøkelsen.

Validitet dreier seg om «hvordvidt en metode undersøker det den har til hensikt å undersøke, «i hvilken grad våre observasjoner virkelig avspeiler de fenomener, eller variabler som interesserer oss». (Johannessen, Tufte and Christoffersen 2016, 232) Hensikten med denne undersøkelsen er å avdekke populistisk kommunikasjon, men også endringer i denne kommunikasjonen når et parti går fra opposisjon til regjering. Caset omhandler Frp, Siv Jensen og tre andre Frp-profiler. Det er også kun Siv Jensen, Frps hadningsprogram og de tre andre profilene som undersøkes.

Populisme kan være et vanskelig fenomen å tydeliggjøre fordi det ikke finnes en felles definisjon for det. Men etter beste evne er det redegjort for definisjonene studien bygger på, og hvilke teorier som ligger til grunn for forståelsen av begrepet. Konteksten og teoriene populisme tolkes ut ifra er beskrevet, i tillegg til en kodebok som tydelig viser hvilke rammer enhetene tolkes innen.

Ifølge Johannessen, Tufte and Christoffersen (2016, 232) er det flere teknikker «som øker sannsynligheten for at forskningen frambringer troverdige resultater». En av disse er metodetriangulering. I likhet med Jacobsen (2016) beskriver de dette som bruk av flere metoder, og at forskeren tar utgangspunkt i flere settinger. Denne undersøkelsen bruker flere metoder, inneholder flere taler, i tillegg til handlingsprogrammer for å avdekke og måle endringer i populistisk kommunikasjon. Det er også gjort sammenligninger med Siv Jensens ordbruk opp mot andre politikere. Dette skal altså kunne styrke resultatenes troverdighet.

Ofte er det vanskelig å validere kvalitative undersøkelser, siden de ikke kan kvantifiserbare (Johannessen, Tufte and Christoffersen 2016). Men som det fremkommer tidligere er hovedvekten lagt på den kvantitative delen av metoden, og det er kun bruken av ord og budskap som tolkes gjennom kvalitativ metode, og tolkningen av disse er forklart gjennom grundig beskrivelse av kontekst og teoretisk forankring.

Den andre delen av undersøkelsen er altså av kvantitativ art. Det kan derfor argumenteres for at det er mulig å oppnå intern validitet. Det er likevel ikke mulig å komme seg unna faktumet at tolkning av data, i en eller annen form, vil skje på

subjektivt nivå. Jeg vil derfor diskutere dette videre, med argusblick på egen rolle i undersøkelsen, mot slutten av besvarelsen.

«Mens den interne gyldigheten går på om vi har beskrevet et fenomen på riktig måte, dreier den eksterne gyldigheten seg om i hvilken grad funnene fra en undersøkelse kan generaliseres til andre enn dem man faktisk har undersøkt». (Jacobsen 2016)

Det kan være vanskelig å generalisere med en kvalitativ tilnærming, fordi er få undersøkelsesenheter, trukket til et spesielt formål. På en annen side kan kvalitative metoder generaliseres teoretisk. «Det vil si å avdekke fenomener, etablerte kausalmekanismer og avdekke spesielle forutsetninger for at noe skal ha en effekt». Et av spørsmålene man ofte stiller i løpet av en undersøkelse er «Vil det jeg har funnet, også gjelde flere?» (Jacobsen 2016, 237) Det er høyest tvilsomt at funnene i denne undersøkelsen vil være overførbare til andre partier i Norge. Dette er et case der fokuset er på partiets særegne rolle, posisjon og kommunikasjon står i fokus. Heller ingen andre norske partier forbindes i særlig grad med høyrepopulisme. Likevel kan det være mulig å generalisere til liknende partier i ikke så ulike kontekster. Eksempelvis i Sverige og Danmark. (Jacobsen 2016, 238).

Dersom funnene tilsier at populistiske trekk i Frps kommunikasjon ikke er tonet ned, og forekommer i lik stor, eller større, grad etter at partiet kom i regjering, strider dette med ledende litteratur og forskning. Om det muligens ikke er generaliserbart, er det utvilsomt interessant å forske videre på. Tyder funnene derimot på at Frp har tonet ned populisme i kommunikasjonen, og at den forekommer sjeldnere, etter at de kom i regjering, kan det argumenteres for at funnene kan generaliseres med tanke på funn i tidligere forskning og litteratur. «Ved å gjenta lignende undersøkelser i andre kontekster – det vil si andre caser – øker sannsynligheten for at man kan generalisere fra kontekst til en annen» (Jacobsen 2016, 238). Faglitteraturen og tidligere forskning baserer seg på liknende undersøkelser, og det kan derfor sies at slike funn kan generaliseres fra en kontekst til en annen dersom funnene stemmer med øvrig forskning og faglitteratur.

4 DISKURSANALYSE - POPULISME I

PRAKSIS

I denne delen vil det presenteres eksempler fra diskursanalysen, som viser hvordan populisme kommer til uttrykk i retorikken og kommunikasjonen til Frp. Dette for å vise bakgrunnen for koding, og hva som skulle til for at noe ble ansett som populisme i denne undersøkelsen. Noen av eksemplene inneholder tydelig populisme, men det fantes også de som var mer utfordrende å kode.

4.1 Folket

I det teoretiske rammeverket omtales folket først og fremst som homogen gruppe som populistene hevder å representere og være en del av. Men Blassnig et al. (2019) presenterer flere måter der kategorien anses som populisme. Det vil nå presenteres noen ulike måter Frp appellerer til folket. Det bør også nevnes at referanser til Fedrelandet og autoritær tilbøyelighet for folkets beste anses som en underkategori til folket. Den underliggende faktoren i det første eksempelet er at Jensen hevder å representere folket.

Kjære landsmøte,

Frp snakker med mennesker og ikke til dem. Vi tar folks hverdagsproblemer på alvor, og vi vil gjøre noe med det. Vi har tillit til og respekt for enkeltmenneskers, familiers og organisasjoners evne og vilje til å løse utfordringer. Vi vil ikke at det offentlige skal overta alle oppgaver, og frata oss som enkeltmennesker retten og muligheten til å gjøre det selv. Og vi vil at de folkevalgte, storting, regjering skal løse de uløste oppgavene som er politikernes ansvar. Men vi skakke bare gjøre det for folk, vi skal gjøre det med dem.

Siv Jensen – Frps Landsmøte 2009

Jensen gir her uttrykk for at Frp er folkets representant. Spesielt ved hevde at partiet snakker med mennesker og ikke til dem. I tillegg gir hun tydelig inntrykk av at Frp er en del av folket ved å nevne at de ikke bare skal gjøre ting for folket, men med dem. Det kommer enda tydeligere frem når hun omtaler seg selv, partiet og folket som «oss». Så konkrete tilfeller av kategorien hadde ikke Tybring-Gjedde, Listhaug eller Kallmyr. Heller ikke handlingsprogrammet.

Omtale av folket som en homogen gruppe står sentralt i populismen. Dette betyr at folket deler en felles virkelighetsforståelse, har felles følelser, samme meninger, samme behov eller felles vilje. Denne underkategorien forekom hele 47 ganger til sammen fordelt på begge periodene. Både i talene til Jensen, Tybring-Gjedde, Listhaug, Kallmyr og i handlingsprogrammet var denne kategorien å finne. Sett i lys av teorien er dette fundamentet i den delen av kommunikasjonen til Frp som er populistisk.

Straffereaksjonene som iverksettes overfor forbrytere, skal avskrekke vedkommende fra å begå nye straffbare handlinger (individualpreventive hensyn), og avskrekke andre fra å begå straffbare handlinger (allmennpreventive hensyn). Dagens straffenivå i Norge er for mange typer forbrytelser så lavt at det ikke harmonerer med befolkningens rettsoppfatning. Vi ønsker derfor høyere strafferammer generelt sett og en gjennomgang av straffelovgivningen. I tillegg ønsker vi å innføre minimumsstraff for en del alvorlige lovbrudd for å sikre at domstolene utmåler straffer som er mer i tråd med folks rettsoppfatning enn det som ofte er tilfellet i dag, samt å fjerne dagens kvantumsrabatt som medfører at kriminelle som i en rettssak dømmes for flere forhold, ikke blir straffet for hver og en av forbrytelsene vedkommende har gjort seg skyldig i.

Frps handlingsprogram 2017-2021

Denne enheten fra handlingsprogrammet inneholder omtale av befolkningen som homogen, der det hevdes at dagens straffenivå ikke harmonerer med befolkningens rettsoppfatning. Dette uttrykker at hele befolkningen deler dette synet, og at alle mener dagens straffenivå ikke harmonerer med deres rettsoppfatning.

Det ble funnet flere eksempler innen denne kategorien fra opposisjonsperioden. Fra regjeringstiden er kategorien ofte blandet med andre underkategorier, noe som skaper tykk populisme. Dette vil man se nærmere på senere i analysen.

Et annet sentralt element i appellen til folket er referanser til Fedrelandet. Kort fortalt handler dette om aktørens persepsjon av hvordan samfunnet skal være og hvilke verdier som skal gjelde for dette samfunnet. Populister er ofte opptatt av sterk homogenitet, og i stede for en fremtidsutopi mener de samfunnet har vært slik en gang, og at det derfor er gjennomførbart. Fedrelandets verdier, kultur og tradisjoner må bevares og beskyttes.

I en norsk kontekst er det vanskelig å se for seg noen sette det så på spissen som Taggart (2004) gjør. Men kategorien gjorde seg likevel gjeldende hele 43 ganger til sammen i en norsk kontekst.

En samfunnstjeneste som demonstrerer at landets sikkerhet er et fellesansvar, og som samtidig skal sikre nasjonalt samhold. Ungdom trenger å bli informert om at Norges frihet, velstand og velferd ikke har kommet av seg selv, men gjennom hardt arbeid nedlagt gjennom generasjoner, og gjennom opprettholdelse av tradisjoner og et felles verdiset.

Christian Tybring-Gjedde – Frps landsmøte 2019

I denne enheten ble referanser til Fedrelandet identifisert i ytringer som tar for seg landets sikkerhet. I tillegg til den nostalgiske tankegangen om at landet ikke har blitt bygd av seg selv, men gjennom generasjoner og opprettholdelse av tradisjoner og et felles verdiset. Dette med felles verdiset er sentralt, og omtales ofte når det refereres til Fedrelandet av Frp.

Autoritær tilbøyelighet er ikke en del av hovedteorien om folket. Men den nevnes likevel av Raknes (2012) og Jupskås (2017). Autoritær tilbøyelighet kommer som tidligere nevnt eksempelvis til uttrykk gjennom krav om strengere straffer, utvidede fullmakter til politiet og mer disiplin i skolen. Til tross for at det er antydninger til dette i

flere av enhetene, er kategorien benyttet kun én gang. Strengere straffer, fullmakter til politiet og disiplin i skolen er ikke noe kun Frp står for, og trenger ikke å gå hånd i hånd med populisme. Men i dette tilfellet viste det seg at Kallmyr tok det hele til et nytt nivå, som ikke kunne unngås å bli kodet som populistisk.

Det kan ikke være slik at bare fordi at du er under 18 år så skal du slippe unna med å plage andre ungdommer og andre unger. Dette er folk som begår barneran i forhold til andre barn. Jada, jeg er klar over at barnekonvensjonen sier det at man skal ha fengsel som siste utvei for barn. Men barnekonvensjonen sier også det at vi skal hensyn ta de barna som blir utsatt for det ranet. og når ingen andre ting funker, så må dem også i fengsel.

Jøran Kallmyr – Frps landsmøte 2019

Dette er autoritær tilbøyelighet for folkets beste i praksis, når det kommer til populistisk retorikk og kommunikasjon. Kallmyr uttrykker at han ønsker å bryte med barnekonvensjonen for å sette kriminelle mindreårige i fengsel. Sett i lys av talens kontekst var det også antydninger til at de kriminelle mindreårige kom fra innvandrerfamilier. Men det var ikke tydelig nok som en skjult eller tilslørt komponent i sammenheng med dette utspillet, og derfor ble dette kodet som tynn populisme. Autoritær tilbøyelighet har generelt vært vanskelig å tolke og kode gjennom hele undersøkelsen, det har derfor ikke blitt benyttet flere ganger til tross for uttalelser om bevæpning av politi og liknende. Dette utspillet skilte seg derimot veldig ut fra resten.

4.2 Elitekritikk

Det viktigste her har vært å skille mellom vanlig kritikk av politiske motstandere som alle politikere driver med, og urimelige beskyldninger, ekstrem diskreditering av meningsmotstandere og skape avstand mellom folket og eliten. Dette kom ofte til uttrykk gjennom nedlatende omtale, negative personkarakteristikker og direkte/indirekte si at partier eller personer i maktposisjon ikke brydde seg om folket. Folket er også et stikkord i denne sammenhengen.

Jensen er kjent for å kritisere byråkratiet. Dette er gjennomgående i alle hennes taler. Under landsstyremøte i 2009 var det blant annet NAV-lederen som ble gjort til syndebygg for Navs problemer.

Men det som er mest alvorlig syns jeg er jo at ledelsen i NAV ikke tar ansvaret i det hele tatt. Jeg har sett en del uttalelser fra NAVS øverste leder, som ikke bare er ute av stand til å ta selvkritikk på mange alvorlige områder, men som faktisk skyver ansvaret nedover i egen organisasjon. Det er dårlig lederskap! Derfor mener jeg at Sagli burde vurdere sin stilling, og trekke seg som leder for NAV.

Siv Jensen – Frps landsstyremøte 2009

Datidens NAV-leder blir kraftig kritisert av Jensen som mener NAV består av et byråkrati som ikke fungerer. Ved å påpeke en ovenfra og ned holdning defineres Sagli som elite. Han beskyldes for dårlig lederskap og oppfordres til å tre av som leder for NAV. Ved å først defineres som elite, og deretter beskyldes for dårlig lederskap og å ha mislykkes,

anses dette som diskreditering av eliten. Men det er ikke bare byråkratiet som diskrediteres. Populister er også kjent for å være kritiske til mediene, og her er et eksempel på det:

Det var en krevende valgkamp. Men det visste vi, vi vet nemlig vi erfaringsmessig at vi er interessante, populære spennende mat for norske journalister når det ikke er valg. Men når valget nærmer seg da er det om å gjøre å tie Frp mest mulig ihjel.

Det kunne jo hende at vi vant. Det kunne jo hende at vi vant, og det kunne jo hende at vi da trådte inn i regjeringskontorene for første gang, og faktisk fikk hånden på rattet til å gjennomføre viktige Frp politikk. Sånn ville man ikke ha det denne gangen.

Siv Jensen - Frps landsstyremøte 2009

Det er tydelig at Jensen hevder mediene har tiet Frp under valgkamp innspurten. Det hintes også til at mediene har delvis skyld i at Frp ikke gjorde en bedre valgkamp og inntok regjeringskontorene. På denne måten fremstiller hun også avstanden mellom partiet og mediene som ikke ønsker å slippe til Frp.

Det å distansere eliten fra folket impliserer at eliten ikke representerer det. For å kunne skille mellom normal kritikk og populisme var det nødvendig å se etter faktorer som skilte seg ut fra den standard kritikken. Det viste seg at å legge ord i munn på de man kritiserte, omtale dem med negative personlige karakteristikk og omtale dem som tyver og liknende var det som skulle til for å skille det.

Siv Jensen er den som hovedsakelig benyttet seg av elitekritikk i sine taler. Dette kan ha noe med at talene hennes var lengre enn de andres, og at hun fikk mulighet til å si langt mer. Hun brukte ulike metoder for å skape avstand mellom eliten og folket. Det trenger ikke å handle om at eliten ikke bryr seg, men det kan vel så mye handle om hva elitene gjør og andre former for karakteristikk. Det å skape et bilde av hvordan elitene er, som ikke harmonerer med folkets hverdag, er også en strategi. Denne formen for distansering er ikke kun en høyrepopulistisk strategi. Den finnes vel så mye blant venstrepopulister.

Og Frp avlyser ikke andre partiers politikk i det offentlige rom.

Fordi vi vil forhandle. Men jeg begynte nemlig denne talen min med å si at dette valget er et verdivalg. Frp skal ikke i regjering for taburettenes skyld eller limousinenes skyld. Vi skal i regjering for å gjennomføre vår politikk.

Siv Jensen – Landsmøte 2009

Karakteristikk av eliten med taburetter og limousiner kan anses som en klassisk beskrivelse av en overklasse. Eliten defineres og distanseres fra folket. Men også Frp distanserer seg fra eliten ved at Jensen påpeker at Frp og eliten har to forskjellige agendaer med å være i regjering. På denne måten hintes det om at Frp er en del av folket, og skal i regjering for å representere dem.

4.3 Utgrupper/De andre

Denne kategorien dreier seg om de segmentene i befolkningen som er ekskludert fra folket. Den tar for seg adressering til eller generell omtalte av hvilken som helst utgruppe, minoritet eller andre som ikke går under kategoriene folket eller eliten. Eksempelvis består slike utgrupper av innvandrere, spesifikke etniske eller religiøse grupper, kriminelle, homoseksuelle etc.

Kategorien gjorde seg gjeldene hele elleve ganger som en enkeltstående kategori, og enda flere ganger kombinert med andre. I en norsk kontekst forekommer denne i langt mildere form enn i ekstreme høyrepopulistiske eksempler, som mye av faglitteraturen og de klassiske teoriene tar utgangspunkt i. Kategorien ble kodet noe løsere og bredere enn de andre kategoriene, mye fordi ekskluderingen forekom i mer tilslørte og skjulte former. På denne måten kan det også argumenteres for at undersøkelsen i praksis gjøres basert på konteksten.

Dette er kanskje den kategorien (sammen med autoritær tilbøyelighet) der kategorien «i grenseland» (Fosso, Gløersen and Østensen 2017) har vært savnet. Jensen og handlingsprogrammet ligger ofte å balanser hårfint, mens Listhaug og Kallmyr var relativt tydelige i sin sak. I Tybring-Gjeddes enheter kunne ikke kategorien identifiseres i noen nevneverdig grad.

Vi må angripe misbruk av kontantstøtta. Sette krav. Og sørge for at det misbruket som finner sted, der personer bruker kontantstøtta for å hindre integrering, ikke får lov til å fortsette, heller enn å straffe alle norske småbarnsforeldre.

Sylvi Listhaug – landsmøte 2009

Til tross for at denne er noe tilslørt, er den relativt tydelig. Listhaug tar for seg misbruk av kontantstøtta. Når det hevdes at misbruket hindrer integrering, og at det går utover alle norske småbarnsforeldre, så ekskluderer hun innvandrere (som i dette tilfellet trenger integrering) fra det norske folket. Det er nettopp denne unyanserte og enkle kritikken populistene er kjent for. Det er spesielt unyansert fordi situasjonen fremstilles som om misbruket av kontantstøtta ikke skjer blant norske småbarnsforeldre, men kun blant de som må integreres. På denne måte settes de også opp mot hverandre.

Ekskludering av utgrupper viser seg på mange måter i den undersøkelsen. Det forekommer ikke kun ekskludering av innvandrere, men også andre utgrupper:

Jeg er stolt av å tilhøre et parti som stemte mot den nye ekteskapsloven. En ekteskapslov som opphever biologien. Som sier det at et barn ikke kan ha både en medmor og en far. Jeg vet ikke om et eneste barn som er skapt uten å ha en mor, og en far.

Det er ikke sånn at høst kommer etter vinter, selv om politikerne vedtar det. Det er heller ikke sånn at jorda er flat fordi politikerne vedtar det. Det er barnas rettigheter som skal være de viktigste. Og ekteskapet, ja det er mellom mann og kvinne.

Sylvi Listhaug – Frps landsmøte 2009

Listhaug mener ekteskapsloven skal være biologisk betinget i form av at barn må ha en mor og en far. Hun impliserer at ekteskapsloven og barn har en direkte sammenheng. På denne måten ekskluderes homofile. I den andre enheten bruker hun urimelige og ulogiske metaforer for å forklare hvordan ekteskapsloven bør være, og igjen understreker hun at ekteskapet er mellom mann og kvinne. Etter sin definisjon av folket og samfunnet, skal ikke homofile ha retten til å gifte seg. Til tross for hvor ulogisk dette fremstilles så maskerer hun meningene sine bak barnas rettigheter. Dette er et eksempel på hvordan populistisk ekskludering er tilslørt og mer diskret i en norsk sammenheng.

4.4 Tykk populisme

Denne kategorien tar for seg kombinasjonen mellom to kategorier. I dette eksemplet folket og utgrupper/de andre. Ofte er det innvandrere som omtales som utgruppe i denne undersøkelsen. Men også andre utgrupper blir ekskludert fra Frps definisjon av folket. Det kan man blant annet se i partiets handlingsprogram.

Mange steder sjeneres innbyggerne av at tiggere og rusmisbrukere bedriver en uønsket og kriminell virksomhet i hverdagen, uten at dette blir slått ned på av politiet. Vi ønsker å sikre politiet en tydeligere hjemmel for å sikre offentlig ro og orden, samt å gjeninnføre forbudet mot tigging. Det bør tillates prøveprosjekt i de største byene der en kan opprette et lokalt politi som skal prioritere å sikre offentlig ro og orden.

Frps handlingsprogram 2009-2013

Det forekommer først og fremt en ekskludering av tiggere og rusmisbrukere. Disse anses ikke som en del av Frps definisjon av folket. De omtales i tillegg med negative trekk som «uønsket og kriminell virksomhet». Tiggere og rusmisbrukere ses på noen som ikke deler de øvrige innbyggernes verdier og settes opp mot hverandre. I tillegg omtales innbyggerne som en homogen gruppe der alle sjeneres av tiggere og rusmisbrukere.

Kombinasjonen viser seg også i andre former, som var noe mer moderate og utfordrende å kode.

Og vi står fjellstøtt på de tradisjonelle norske verdiene. Det handler om troen på enkeltmenneske, retten til å bestemme over eget liv og økonomi. Hver og en av oss er sammen med familien og eiendomsretten det helt grunnleggende i vårt samfunn.

Grunnleggende rettigheter og verdier som ytringsfrihet og likestilling sammen med den kristne kulturarven, ja det er viktige pilarer i vårt samfunn.

Siv Jensen – Frps landsstyremøte 2018

Det mest åpenbare i denne enheten er referansene til Fedrelandet. Disse fremheves når det snakkes om norske verdier og hva som er grunnleggende i samfunnet. Det som gjør at denne enheten blir kodet som ekskluderende i kombinasjon med referanser til Fedrelandet baserer seg på dette med «vårt samfunn» og hvilke verdier man må ha for å være en del av det. Jensen nevner at den kristne kulturarven er en av disse verdiene. Det tolkes slik at hun indirekte ekskluderer de som ikke mener den kristne kulturarven er en grunnpilar i samfunnet, og spesielt de som ikke deler denne kulturarven. Den kristne

kulturarven er altså en definerende verdi man må akseptere om man vil være en del av idealsamfunnet det refereres til her. Dette er ikke en direkte ekskludering av en spesifikk utgruppe. Det var derfor også vanskelig å kode den som det. Men om man leser mellom linjene og ser enheten i en større helhet, er det lettere å tolke hva som menes med dette.

I teoridelen (2.3.5) argumenteres det for at det neste eksempelet er en gjeldene kategori til tross for at folket ikke er en bokstavelig komponent i kombinasjonen. Den ble på en annen side kun observert to ganger. Men det er likevel interessant å se nærmere på enhetene som ble kodet til denne kategorien fordi den er tatt med.

«Svenske tilstander» var noe som prydet mediebildet i lang tid og ble for noen år siden en del av det politiske ordskiftet i Norge. Dette handler om frykten for at Norge skal oppleve de samme utfordringene som Sverige opplever i forbindelse med økt innvandring. Der politikere beskyldes for å ikke ha kontroll på innvandringen, og hvor innvandrere ofte beskyldes for å ikke følge svenske lover og regler.

Spesielt Sylvi Listhaug kan sies å være bekymret for dette, og hadde kritikk å meddele da den svenske statsministeren var æresgjest under Arbeiderpartiets landsmøte:

Så følger jeg litt med da, fra sofaen. Og jeg ble forundra når han Stefan Löven, statsminister i Sverige, var æresgjest på APs landsmøte. Sverige som har tatt i mot hundretusenvís av asylsøkere det siste året. Og han visste heller ikke hva svenske tilstander var. og jeg syns det er ganske utrolig at han ikke har fått med seg at det har utviklet seg gettoer i Sverige. Der politiet blir angrepet når de går inn. Der det skjer dopsalg, kriminalitet og folk lever på siden av samfunnet. Det snakkes om at politiet er i ferd med å tape kampen mot de kriminelle. At 80 prosent av svenske politifolk ønsker å slutte i jobben. Hadde jeg vært Stefan Löven så ville jeg bukt tida mi hjemme på å rydde opp i galskapen.

Sylvi Listhaug – Frps landsmøte 2017

Listhaug adresserer ulike problemer i det svenske samfunnet. Alt fra dopsalg til kriminalitet, og hevder at 80 prosent av svenske politifolk ønsker å slutte i jobben. Det å påpeke samfunnsproblemer er ikke populisme. Det å derimot kommunisere at disse samfunnsproblemene skyldes at Sverige har tatt i mot asylsøkere er derimot populisme. Det kan forklares med at Listhaug tegner et meget forenklet bilde, med tynne argumenter, for å forklare en kompleks situasjon. Et retorisk virkemiddel som kan sies å være er en gjenganger blant populistene. I tillegg er det blant annet én utgruppe (asylsøkere) som blir gjort til syndebukker for utviklingen. Stefan Löven diskrediteres for å ikke ta ansvar for «galskapen» i hjemlandet sitt. På denne måten sammenlignes AP med Löven. Hun henter til at AP ikke kan få kontroll på den påståtte uønskede utvikling i Norge, når ikke deres æresgjest klarer det i sitt eget land.

4.5 Komplet populisme

Med tanke på at det tidligere i oppgaven er argumentert for at populisme i Norge viser seg i en mildere form enn ytterpunktene i andre land, var denne kategorien overraskende markant og tydelig i regjeringsperioden. Dette vil diskuteres nærmere litt senere i oppgaven.

Kategorien er en kombinasjon av alle tre hovedkategoriene, og er den mest komplette formen av populisme definert i denne studien. I en av talene til nåværende justisminister Jøran Kallmyr ble det oppdaget ett tilfelle av komplett populisme.

Takk for det dirigenter. Kjære landsmøte.

Det har alltid vært kriminelle ungdomsgjenger i Oslo. Den store forskjellen nå, det er at de kommer fra familier hvor de fleste har minoritetsbakgrunn. Hvor det er en mistillit til både barnevernet, sosialtjenesten, skole og ikke minst politiet. Dem har rett og slett ikke tillit til Norge, og det norske systemet. Og da blir det innmari tungt å drive med godt integreringsarbeid. Og dette er nå, det er en direkte konsekvens av den slepphendte og liberale innvandringspolitikken som har vært ført i Norge i alt for lang tid.

Jøran Kallmyr – Frps landsmøte 2019

Kallmyr tar for seg kriminelle ungdomsgjenger i Oslo. Grunnen til at dette tolkes som ekskluderende er fordi det tegnes et forenklet bilde av situasjonen, der minoritetsfamilier gjøres til syndebukker. Dette problemet er åpenbart mer komplekst enn Kallmyr gir uttrykk for, og i henhold til teori er forenkling av budskap et gjennomgående kjennetegn for populistiske kommunikasjoner. Eliten diskrediteres for slepphendt og liberal innvandringspolitikk, og det refereres til Fedrelandet gjennom adressering til «det norske systemet».

4.8 Oppsummering diskursanalyse

Frps populisme er både tydelig og tilslørt. Den står på mange måter i stil med Holms (2017) tanker om «den norske konsensusen». Den er tilpasset konteksten som en politisk kameleon, men på en annen side bryter den også ofte med konsensusen. Det viser seg eksempelvis spesielt når Jøran Kallmyr ønsker å forkaste barnekonvensjoner for å sette mindreårige i fengsel. Eller når Listhaug mener misbruk av kontantstøtta kun forekommer blant innvandrerforeldre. Partiets ledere taler spisst og kontroversielt og den populistiske kommunikasjonen viser seg i en tydeligere form i talene, enn i handlingsprogrammet.

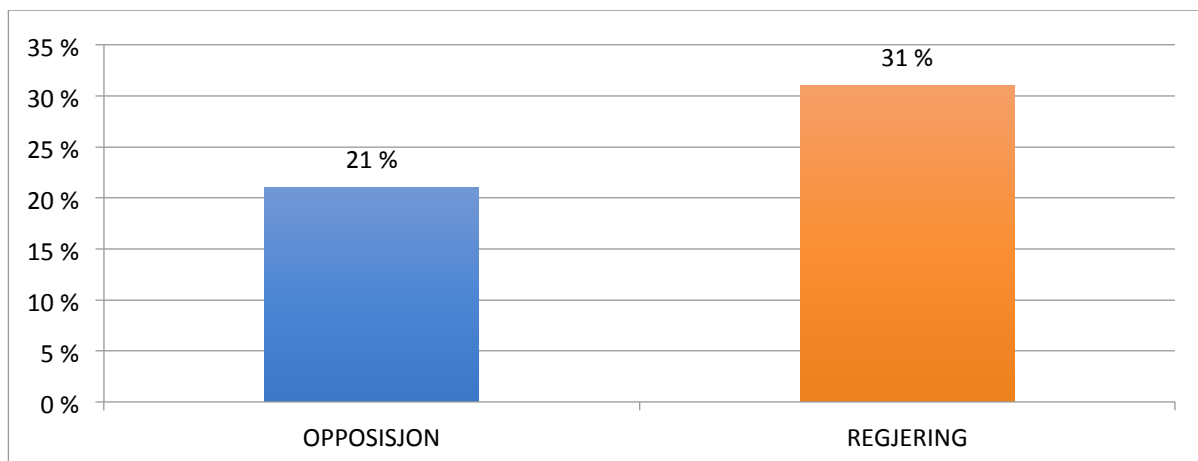
Sett i lys av det teoretiske rammeverket så forekommer også her ekstreme forenklinger av kompliserte saker og situasjoner. Folket omtales ofte som en homogen gruppe med like behov, eliten kritiseres med grove personkarakteristikk og innvandrere, homofile og svake i samfunnet gjøres til syndebukker for uønsket utvikling. Likevel er stilen ofte subtil, tilslørt og fragmentert. Det må ofte leses mellom linjene, og faren for å tilføre for mye mening til ulike budskap og utspill er derfor også tilstede. Men at Frp kommuniserer med populistisk innhold, både i opposisjon og regjering, er det ingen tvil om.

5 RESULTATER KVANTITATIV

INNHALDSANALYSE

I denne delen vil resultater fra undersøkelsen presenteres i ulike diagrammer. Her besvares også det første forskningsspørsmålet: **Hvor mye populisme er å identifisere i Siv Jensen og Frp-profilenes taler, og i partiets handlingsprogram?**

5.1 Alle enheter med populistisk innhold

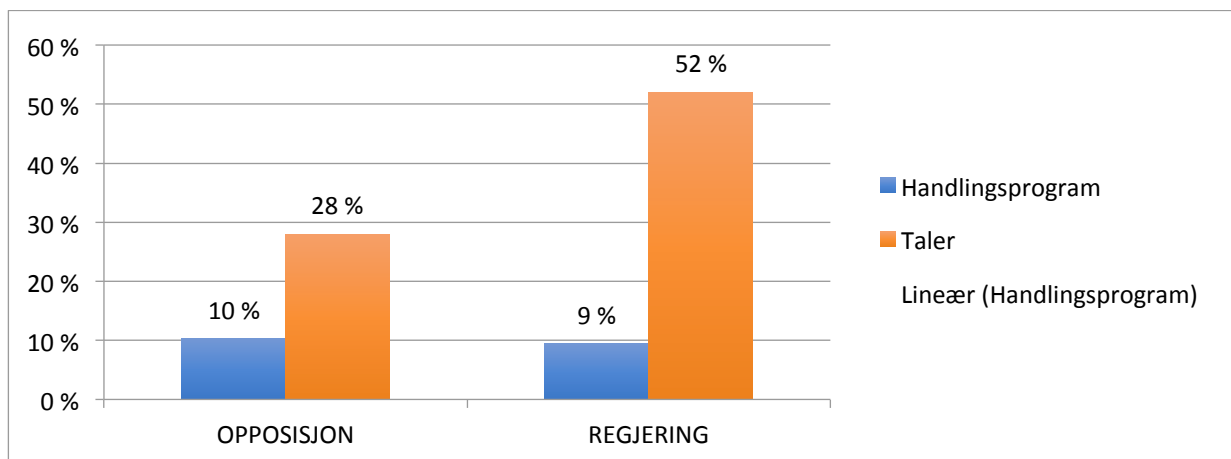

Figur 1: Alle enheter med populistisk innhold

Basert på resultatene fra denne undersøkelsen kan man se at innholdet av populisme i Frps kommunikasjon har økt i regjering. Dette strider med de klassiske teoriene om at populistene modererer seg. Undersøkelsene viser at 21 prosent av all undersøkt data inneholdt populisme i en eller annen form i opposisjon, mot 31 prosent i regjering. En økning på ti prosent. Dette er et overraskende og tydelig funn. Det er likevel interessant å se nærmere på hva som ligger bak disse tallene. Dette motbeviser også hypotesen om at Frp modererte den populistiske kommunikasjonen i regjering.

Det ble gjennomført en Z-test der verdien av Z var -2.268 og P-verdien .0116. Dette vil si at resultatet er statistisk signifikant med p-verdi $< .05$. Testen viser at forskjellen på den relative mengden av populisme mellom opposisjon og regjering er statistisk signifikant. Den er altså ikke tilfeldig konstruert.

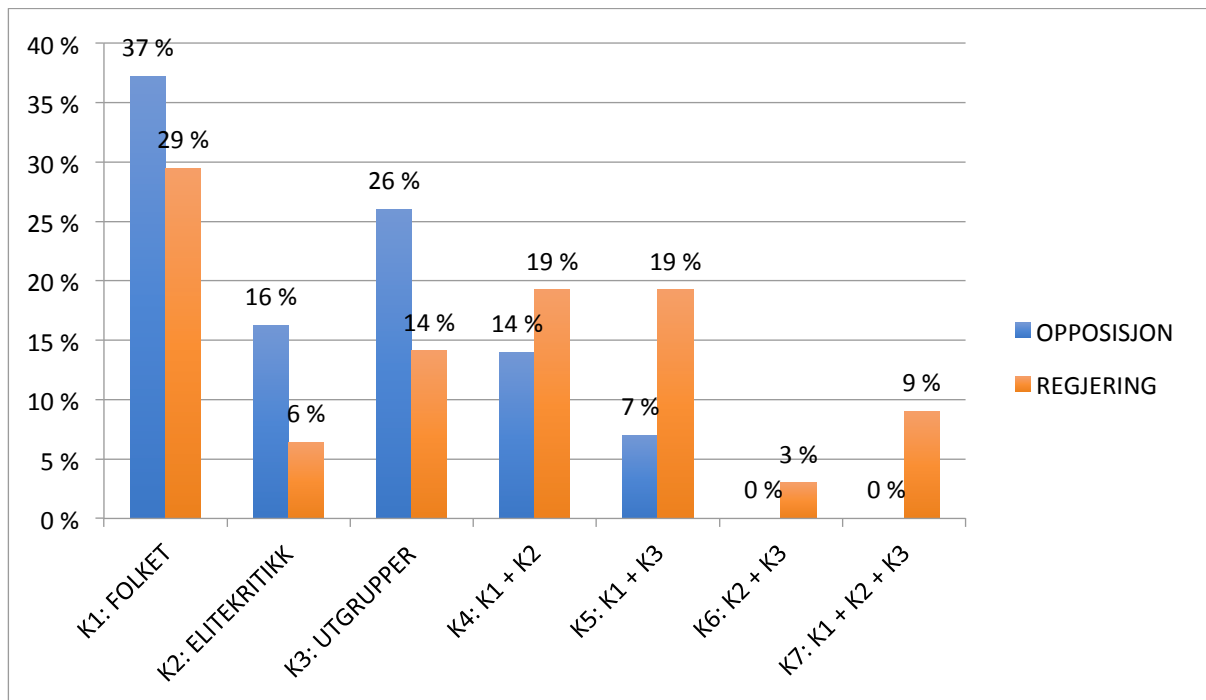
5.2 Taler VS. Handlingsprogram

Figur 2: Taler vs. Handlingsprogram

Her ser man hvor de største forskjellene ligger. Det var langt mer populisme å identifisere i talene enn i handlingsprogrammet. Dette er et meget interessant funn. For det kan da argumenteres for at populisme ikke bare er en overordnet kommunikativ strategi, men et langt mer retorisk og muntlig fenomen. Populisme er noe som oftere forekommer i partiledelsens taler, fremfor handlingsprogrammet. Mengden populisme i handlingsprogrammene er relativt lav og jevn i opposisjonstiden og regjeringsperioden. Det er derimot en markant økning av populistisk innhold i talene. Hele 24 prosent økning. Det er derfor naturlig å se på hvilke populistiske kategorier og komponenter som har endret seg, og i hvilke kategorier det har forekommet størst endringer.

5.3 Alle enheter kategorieresultat

Figur 3: Alle enheter kategorieresultat

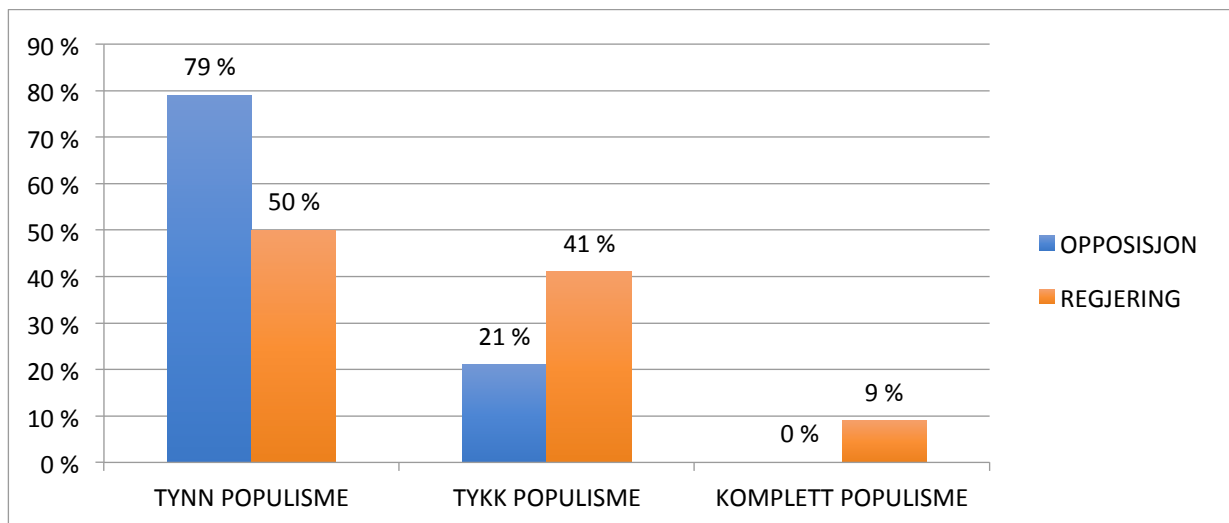
Kategorieresultatene samsvarer med teorien i form av at appeller til folket var den klart mest benyttede kategorien i kommunikasjonen. Med hele 37 prosent i opposisjon og 29 prosent i regjering. Komponenten er grunnfundamentet i populistisk kommunikasjon (Jagers and Walgrave 2007) og det viser seg også i dette tilfellet.

Av de tynne kategoriene var elitekritikk den som ble avdekket færrest ganger. Dette er ikke et overraskende funn da det er satt et krav i kodeboken om at elitekritikken tydelig må skille seg ut fra normal kritikk av meningsmotstandere.

Men likevel er det én kategori som skiller høyre- og venstrepopulisme. Denne gjør seg også markant i denne undersøkelsen. Ekskludering av utgrupper/de andre forekommer 26 prosent i opposisjon og 14 prosent i regjering. Dette som en enkeltstående kategori.

Tidligere i studie har det blitt hevdet at norsk populisme mest sannsynlig vil vise seg i en mildere form enn den populismen faglitteraturen og utenlandsk forskning tar utgangspunkt i. I opposisjonstiden er dette forholdsvis riktig. Situasjonen er derimot en annen etter at partiet kom i regjering, og funnene er særdeles overraskende. Det er derfor naturlig å se nærmere på resultatene for tynn, tykk og komplett populisme.

5.4 Tynn, tykk og komplett populisme

Figur 4: Tynn, tykk og komplett populisme

Den tynne populismen var dominerende i opposisjonstiden, og har falt kraftig i regjeringsperioden. Det som derimot utjevner denne fremstillingen er at partiets kommunikasjon har økt i tykk og komplett populisme. I opposisjonstiden var det 21 prosent tykk populisme å finne mot hele 41 prosent i regjering. Altså en dobling. I opposisjonstid var ikke komplett populisme å finne i noen av enhetene. Det er derfor meget interessant, med tanke på teori og hypotese, at komplett populisme var å finne i nesten ni prosent av alle enheter som inneholdt populisme i regjering. Dette er et meget overraskende funn, som ikke kan sies å ha vært forventet dersom man skal se det i lys av det teoretiske rammeverket.

5.5 Oppsummering kvantitativ innholdsanalyse

Resultatene viser at det har skjedd en markant og relativt stor økning av populistisk innhold fra Frp var i opposisjon og i regjering. Rent kategorisk har kommunikasjonen gått fra å være tynn til tykk og komplett, i et populistisk øyemed. Handlingsprogrammet holder seg på et jevnt nivå i begge perioder, mens det er i talene man ser det største bykset og økning i populistisk innhold.

Det første forskningsspørsmålet hadde som formål å avdekke populisme i talene og handlingsprogrammet. Før det var mulig å kvantifisere og sammenligne periodene, måtte populismen først manifesteres. Samlet inneholdt taler og handlingsprogram 21 prosent populisme i opposisjon, og 31 prosent i regjering. Alle enkeltstående kategorier (tynn populisme) var å finne i talene. Både i Jensen og de øvrige profilenes taler.

Det var derimot ikke mye elitekritikk å finne i handlingsprogrammene fra begge perioder. Det ble også avdekket en langt større grad og innhold av populisme i talene enn i handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet bestod på sin side kun av ti prosent populisme i opposisjon og ni prosent i regjering. Dette mot 28 og 52 prosent i talene. Dette er et meget interessant funn. For det kan da argumenteres for at populisme ikke bare er en kommunikasjonsstrategi, men et langt mer retorisk og muntlig fenomen. Sett i lys av teorier om karismatiske ledere, viser det seg å stemme i Frps tilfelle. Populismen er mye tydeligere og forekommer i større grad direkte fra partiets ledere og profiler, enn hva den gjør i handlingsprogrammet.

6 DISKUSJON

I denne delen vil jeg forsøke å besvare det neste forskningsspørsmålet: **Hva kjennetegner populismen i Frps kommunikasjon, og har den endret karakter fra partiet var i posisjon til regjering?**

I diskursanalysen forklares det mer detaljert hva som ligger bak fortolkningen av budskap og utspill. I resultatdelen har tallene fra kvantifiseringen blitt presentert og endringer i populismen manifestert. I denne delen vil jeg forsøke å diskutere utviklingen, trender og innhold i Frps populistiske kommunikasjon ytterligere, blant annet opp mot det teoretiske rammeverket.

6.1 Kjennetegn og endringer

Populismen i Frps kommunikasjon har endret karakter fra partiet var i opposisjon til regjering. Talene er i større grad farget av populisme, og selve innholdet har blitt tykkere i formen. I opposisjon var de kombinerte kategoriene et sjeldent syn. I regjering har økningen vært oppsiktsvekkende. Tykk populisme målte til 21 prosent i opposisjon, mot 41 prosent i regjering. Komplette populisme var ikke å avdekke i opposisjon mot ni prosent i regjering.

Denne utviklingen er vanskelig å forankre teoretisk fordi faglitteraturen og forskningen i det teoretiske rammeverket hovedsakelig formidler et relativt ensformig scenario for hva som skjer med populistiske når de kommer i maktposisjoner. Det som derimot er mulig å argumentere for når det kommer til denne utviklingen, er at den indikerer at populisme ikke alltid er en tynn ideologi. Det kan være at dette ikke kun er en strategi for å komme til makten, men i enkelttilfeller en ideologi partiet faktisk tror på. Denne utviklingen i karakter og mengde antyder i hvert fall dette.

6.1.1 Folket

Rent kategorisk var det av de tre enkeltstående kategoriene «appellen til folket» (Kode 1) som oftest ble identifisert. Inn under denne var det underkategoriene «folket som en homogen gruppe» og «referanser til Fedrelandet» som dominerte. Dette er ikke et overraskende funn, da teoriene forenes om at denne komponenten er selve kjernen i populistisk kommunikasjon (Jagers and Walgrave 2007). Men det er et såpass sentralt funn at det er verdt å nevne.

I opposisjon inneholdt 37 prosent av alle enheter med populistisk innhold denne komponenten, mot 29 prosent i regjering. Dette som en enkeltstående kategori, altså ikke i kombinasjon med andre. Underkategorien ble avdekket hele 45 ganger i alle enheter. Både enkeltstående og i kombinasjon med andre underkategorier.

Det kan sies at de fleste politikere omtaler folket på ulike måter. Det som derimot ofte går igjen hos Frp, er at alle mennesker tydeligvis er enig om ting de umulig kan være enig om. I handlingsprogrammet hevdes det eksempelvis at dagens straffesystem ikke harmonerer med innbyggernes forventninger. Frp påstår med dette, gjennom handlingsprogrammet, at samtlige innbyggere er misfornøyde med dagens straffesystem i Norge. Om de mener det, eller ikke, er det uansett kommunisert på den måten. Dette er altså et eksempel på hvordan Frp omtaler folket som en homogen gruppe.

Også referanser til Fedrelandet stod sentralt i denne kategorien. Funnene viser at det å bevare norske verdier, den kristne kulturarven og beskytte landet mot trusler utenfra var gjennomgående. Dette er referanser til idealsamfunnet som Taggart (2004) hevder populistiske ofte tegner et imaginært bilde av. I denne undersøkelsen tyder det på at

Jensen, og spesielt de øvrige Frp profilene, ønsker et samfunn med ekstrem restriktiv innvandring. Der alle kan norsk, er i arbeid og setter den kristne kulturarven som en av sine fremste verdier.

På en annen siden må det også påpekes at Jensen kritiserer kirken og norske biskoper. Det kan derfor tenkes at dette er et frieri til den kristne delen av befolkningen, fremfor et reelt ønske. Dette underbygger blant annet antagelser om at populisme er en tykk kommunikasjonsstrategi og en tynn ideologi (Wolden 2016).

6.1.2 Elitekritikk

Denne kategorien forekom færrest ganger av de tynne kategoriene. Mye fordi kritikk av meningsmotstandere er helt vanlig i politikken, og det ville blitt feil å kode all form for kritikk av andre politikere, næringstopper og øvrige eliter som populisme. Dette gjør alle politikere. De gangene elitekritikk ble avdekket som populisme, skilte den seg derimot ut fra standard politiske angrep.

Som enkeltstående kategori (Kode 2) ble den avdekket 16 prosent i opposisjon og 6 prosent i regjering. Slik det ble nevnt innledningsvis i denne delen skyldes fallet av denne enkeltstående kategorien en økning i kombinerte kategorier i regjering.

Den elitekritikken som oftest ble kodet som populisme bar preg av forenklede, og på grensen til barnslige, karakteristikk av meningsmotstandere og andre i maktposisjoner. Populister er kjent for enkle og spisse budskap, og dette funnet samsvarer med teorien til Wodak (2015).

Elitekritikken viste seg hovedsakelig å dreie seg om diskrediterende karakteristikk av personer og institusjoner. Statsministeren omtales blant annet som feig, mens LO blir beskyldt for å være et politisk parti. Regjeringen blir flere ganger omtalt som tyver og beskyldes for å rane folk. Den type omtale og karakteristikk er gjennomgående innen elitekritikken. Denne formen for kritikk viste seg derimot mest i opposisjon, og mindre i regjering. Grunnen til dette er åpenbart at Frp selv sitter ved makten. Dette viser også at det å kritisere eliten, når man selv blir en del av den, er problematisk.

6.1.3 Ekskludering av utgrupper/De andre

Dette virkemidlet er et meget sentralt kjennetegn for høyrepopulismen. Funnene viser at det som hovedsakelig skjer når utgrupper ekskluderes fra folket i denne undersøkelsen, er at de ofte gjøres til syndebukker for uønsket utvikling i samfunnet. Sjeldent for en spesifikk situasjon, men på et overordnet vis. Denne diffuse og forenklede måten å omtale problemer på er markant.

Som en enkeltstående kategori var den å finne i 26 prosent av alle enheter som ble kodet til populisme i opposisjon og 14 prosent i regjering. Talene stod henholdsvis for 23 og ni prosent av dette. Teller man med kombinerte kategorier, er tallene enda høyere.

Det er ikke bare Frp som omtaler innvandrere som en egen gruppe. Men forskjellen er at Frp omtaler de som en utgruppe fremfor en inngruppe. Å tiltale integreringsproblemer og innvandringspolitikk er normalt. Men det tolkes ofte som at Frp indirekte legger frem lite representative karakteristikk for innvandrere og fokuserer på disse. Det er en gjennomgående verdidebatt som florerer når denne komponenten er til syne.

Et annet interessant funn er når Frp snakker om integrering. Når andre politikere omtaler integrering så gjøres det på en måte der det er ønskelig at mennesker skal

fungere i samfunnet, men med egne meninger, verdisyn og tro. Frp ønsker ikke integrering. Frp ønsker assimilering.

Dette viser seg eksempelvis alle gangene partiet omtaler den kristne kulturarven som sentral i samfunnet. Der niqab og burka utelatende omtales som kvinnediskriminerende.

Frp har en egen definisjon av hvordan samfunnet skal være. Synet kommuniseres sjeldent nyansert og komplekse saker fremstilles ofte meget forenklet, der ulike utgrupper utpekes som sydebukker, til tross for at dette skjer relativt indirekte og tilsørt. Men denne indirekte og tilsørte måten kan vise seg å være en sentral faktor når man skal forklare, og en gang definere, populistiske virkemidler og kjennetegn i en norsk kontekst.

Det finnes også eksempler som er langt mer direkte, men disse er som regel å finne i de korte talen til Listhaug og Kallmyr. Det kan tenkes at deres korte taletid gjør at de må fremme sine poenger effektiv og tydelig. Noe som kan være utslagsgivende for den noe mer aggressive formen for høyrepopulisme, i motsetning til Siv Jensen og handlingsprogrammet.

6.1.4 Tynn, tykk og komplett populisme

I opposisjon var det få tilfeller der tykk og komplett populisme ble avdekket. Populismen var av en tynn form sett i lys av teoriene til Jagers and Walgrave (2007). Referanser til folket, elitekritikk og ekskludering av utgrupper forekom ikke nødvendigvis i en mild form, men hver for seg som enkeltstående kategorier. Slik det argumenteres for i teorien anses elitekritikk og ekskludering som tynn populisme enkeltstående, når komponenten folket ikke er bokstavelig eller tydelig til stede.

Det var langt mer tynn populisme å finne i opposisjon enn i regjering. Henholdsvis 79 og 50 prosent. På en annen siden økte mengden tykk og komplett populisme betraktelig i den målte regjeringsperioden. Tykk populisme økte sammenlagt med 20 prosent og komplett populisme med ni prosent. Dette forklarer den store nedgangen i tynn populisme i regjeringsperioden.

Kategori 4 (folket+elitekritikk) økte fra 14 til 19 prosent. Kategori 5 (folket + utgrupper) økte fra syv til 19 prosent. Kategori 6 (elitekritikk + utgrupper) økte fra null til tre prosent. Den siste nevnte kategorien (6) ble sjeldent avdekket, fordi «folket» sjeldent ble ansett som en skjult komponent. Det kan derfor sies at kategorien sjeldent gjør seg gjeldene i populistisk kommunikasjon, i dette tilfellet.

Komplett populisme økte som sagt fra null til ni prosent. Det er meget interessant hvorfor partiets populistiske innhold har økt i mengde og blitt tykkere etter at de gikk i regjering. En bakomliggende grunn kan være at partiet stod i en reell posisjon til regjeringsmakt, dersom de modererte kommunikasjonen sin i opposisjon (Hedeman 2008).

6.2 Populisme – en effektiv kommunikasjonsstrategi?

Jeg vil her diskutere opp mot teori, og forsøke å svare på det siste forskningsspørsmålet: **Hvilke konsekvenser kan eventuelle endringer i kommunikasjonen ha for partiet?**

Mudde (2016) er den eneste fra faglitteraturen og forskningen jeg har tatt for meg som gjør et teoretisk unntak. Han viser til tilfeller i Ungarn og Slovakia, der populistiske partier ikke modererte seg når de gikk inn i regjering etter kommunismens fall, og faktisk står sterkt i posisjon. På en annen side kan det ikke hevdes at Frp står sterkt i regjering til tross for at de ikke modererte seg. Partiet taper stadig vekke velgere og ser svake ut på målingene (Sauvatne 2019).

Det viser seg at Frps kommunikasjon inneholder mer populisme i regjering enn i opposisjon. Dette er meget interessant, fordi det strider med det teoretiske grunnlaget om at populistiske partier modererer seg og blir mindre populistiske i kommunikasjonen når de kommer i maktposisjoner. På en annen side mener Mudde (2016) at det er en illusjon at populistiske partier mislykkes når de kommer i maktposisjoner. Men å mislykkes står ikke synonymt med det å bli mindre populistiske i kommunikasjonen.

I denne casen er tilfellet motsatt. Til tross for at Frp har blitt mer populistiske i kommunikasjonen, faller de stadig på valgmålinger. I motsetning til Muddes (2016) eksempel der regjeringssmaktene i Ungarn og Slovakia måler stabilt på valgmålinger til tross for å være ekstremt populistiske.

Frp gikk inn i regjering med 16,3 prosent oppslutning i 2013 (NRK 2013), ved forrige valg fikk de 15,2 prosent av stemmene (2017). På målingen i april 2019 var de nede på 10,6 prosent (Sauvatne 2019). Derfor er det ikke en illusjon å hevde at partier i maktposisjon, som fører tykk populistisk kommunikasjon, kan mislykkes.

Men det må også påpekes at det å mislykkes er relativt. Partiet er i sin andre regjeringssperiode, til tross for stadig synkende målinger. Men dette kan tyde på at mer moderat populisme appellerer mer til norske velgere. Sett i lys av teorien viser det seg å stemme. Jo mer populistiske de har blitt, jo færre stemmer har de fått. Dette er nødvendigvis ikke et kausalt forhold, men det gir noen indikasjoner på at det er en viss sammenheng. For ikke bare har partiet blitt mer populistisk, populismen er tykkere og den forekommer langt oftere enn den mer moderate stilen som var å se i opposisjon. I opposisjon var det langt flere budskap med tom- eller tynn populisme.

Det kan være mange ulike grunner til denne utviklingen. Eksempelvis stod Europa overfor en stor flyktningkrise i 2015. At partiet da tok et tydelig standpunkt kan også ha bidratt til at retorikken og budskapene ble farget deretter. Det kan også være at Frp tidligere har gjort suksess som et parti som skiller seg ut. Partiet roper ofte høyest innen sensitive saker og blir ansett som kontroversielle på grunn av dette. Dette kan handle om at partiet spisset budskapene sine, for å skille seg ut og fulgte tidligere suksessoppskrift, i frykt for å miste velgerne som stemte dem inn på grunn av sine tydelige standpunkter i sensitive saker. Dette har derimot slått feil ut med tanke på målingene. Partiet er likevel i sin andre regjeringssperiode, og kan på mange måter sies å ikke ha mislykkes da regjeringssamarbeidet fortsatt står.

Likevel utfordret Knut Arild Hareide (tidligere leder i KrF) denne utviklingen. Han ønsket å avbryte regjeringssamarbeidet på grunn av Frps standpunkter under flyktningkrisen, og var nære på å få gjennomslag for dette (K. Karlsen 2018). Det kan derfor også hevdes at regjeringssamarbeidet har skrantet og økende populisme ikke har vært en suksessoppskrift på noen fronter, til tross for at regjeringssamarbeid fortsatt består.

Men dette har ikke foregått slik som eksempelvis Wodak (2015) og Mazzoleni (2008) hevder. Deres teorier tar utgangspunkt i at populistiske partier automatisk modererer seg i maktposisjoner.

Bonikowskis (2016) forskning er derimot meget interessant i dette tilfellet. Han har gjort funn som tyder på at desto lenger en politiker er i maktposisjon, er sannsynligheten mindre for at vedkommende vil benytte seg av populistiske virkemidler i kommunikasjonen. Dette fordi utenforstående gradvis vil anse dette som lite autentisk.

Det kan det tenkes at Frp var langt mer populistiske før valgåret 2009, men at de modererte seg i 2009 fordi de så en reell mulighet til å komme seg i regjeringsposisjon. Og fordi Høyre krevde at de modererte seg for et eventuelt regjerings samarbeid (Hedeman 2008). I så fall legges nye premisser til grunne, og utgangspunktet for en forlengelse av dette studie. For om de igjen har blitt mer populistiske for å fremstå som autentiske, samsvarer trenden i valgmålingene med Bonikowskis (2016) funn. Til tross for at Frp i opposisjonstiden i 2009 ikke var i en maktposisjon, var partiet likevel i ferd med å så et fruktbart samarbeid med Høyre, og var populære på denne tiden. Sett i lys av Bonikowskis (2016) funn har de dermed virket mindre autentiske etter at de igjen begynte å benytte sterkere populistiske virkemidler i regjering, fordi de modererte seg i de siste årene i opposisjon. Denne antagelsen baserer seg på scenarioet om at Frp var mer populistiske før målingsåret i 2009.

Handlingsprogrammet viser seg å ligge på det samme moderate nivået i begge periodene. Men dette ble også spesifikt moderert i 2009 i et frieri til Høyre (Hedeman 2008). Det må likevel påpekes at det er vanskelig å si om talene alene kan anses som representative for partiets kommunikasjon. Talene som er analysert kommer fra noen av partiets mest profilerte, og ikke minst mest kontroversielle, politikere. Antagelsen om at partiets leder og profiler representerer hele partiets vilje blir derfor noen svakere.

På en annen side finnes det også indikasjoner på at de kan anses representative for hele partiet. Sett i lys av teorien viser store deler av Frps medlemsmasse antydninger til populistiske holdninger (Jupskås 2017). At disse da gjenspeiler seg på ledelsesnivå er da heller ikke unaturlig, og i dette tilfellet mulig å omtale som representative for partiet.

Dette besvarer også hvordan kommunikasjonen til partiet har endret seg og konsekvenser av denne endringene. Den populistiske kommunikasjonen har som faglitteraturen befester endret seg i takt med partiets posisjon. Det som derimot motsier faglitteraturen er at den ikke har endret seg slik som det ofte antydes at den vil. Teorier om at partier bli mer moderate når det kommer til populisme kan i dette tilfelle motbevise. Men det er mer komplisert å si hvorfor dette tilfellet strider mot etablert faglitteratur og forskning.

Populisme må forstås ut ofra de kontekstuelle betingelsene den utarter seg i og er begrenset til (Müller 2016). Frp har en lang historie for å være et motstandsparti, og det er ikke fremmed for partiets ledere å være kontroversielle og skarpe. Men det er flere faktorer som kan være utslagsgivende for at endringene strider i mot teorien. Partiet er eksempelvis ikke det største i samarbeidsregjeringen. Partiet er på sett og vis fortsatt i mindretall, selv i posisjon. Det kan derfor argumenteres for at partiet egentlig ikke er i den største maktposisjonen, og teoriene til Wodak (2015) og Mazzoleni (2008) bør derfor ikke avskrives fullstendig. For innholdet i kommunikasjonen kunne sett helt annerledes ut om partiet var det klart største i regjerings samarbeidet, og Siv Jensen hadde vært statsminister.

Frp er fortsatt i en politisk situasjon der de trenger å markere seg, selv om de sitter i regjering. Men måten de markerer seg på gir ikke utslagene partiet mest sannsynlig håper på, på målingene. Holm (2017) omtaler «den norske konsensusen», og hevder det finnes et felles verdsett som den store majoriteten i landet er enig om. Det

kan derfor tenkes at når populismen utspiller seg i en mer moderat form, så er den i stand til å appellere bredere, og det kan være lettere for velgerne å si seg enig med budskapene som formidles. Dette fordi de samsvarer mer med de felles politiske verdiene i landet. Dette ser ut til å stemme for den målte opposisjonstiden, og moderasjonen i forbindelse med frieriet til Høyre. Så fort budskapene blir sterke, eller mer ekstreme, kan det antydes at de ikke treffer like godt. Ikke minst fordi de møter sterkere motstand fra andre partier og institusjoner. Det bryter med konsensusen og viser seg i regjeringstiden. «Den norske konsensusen» er nettopp en av betingelsene i en norsk kontekst.

Frp er ikke kun kjent for å være innvandrings- og elitekritiske. Det er historisk, og fortsatt, et markedsliberalt parti. Når partiet bryter for mye med disse kjennetegnene, og det blir for mye av det populistiske innholdet, kan det tenkes at de mister velgere som støtter partiet av grunner som nettopp lavere skatter, privatisering av offentlig sektor, mer veibygging og bedre eldreomsorg. Dette fordi noe naturligvis havner i skyggen når det blir en økning av populistisk innhold i kommunikasjonen.

Det å tro at denne utviklingen alene skyldes økt populistisk innhold i kommunikasjonen, vil være noe naivt og forutinntatt. Det er viktig å presisere at dette anses som en av flere faktorer for at partiet stadig vekker faller på målinger. Mudde (2016) mener populistiske partier står overfor de samme politiske naturlovene som sine rivaler i establishmentet. Så fort de tilegner seg makt må de både innfri valgløftene til velgerne sine, og være ansvarlige overfor den økonomiske og politiske realiteten de står overfor.

Senest 5. Juni 2019 viste målingene fattige 7,2 prosent for Frp på NRKs kommunebarometer. I fjor ble partiet forbigått av Senterpartiet, i år var det Miljø Partiet De Grønne som gikk forbi. Ytterlig nedgang er et faktum. (Fossen, Bjøru og Rognsvåg 2019)

Det er slik som Mudde (2016) hevder, at det kan være andre faktorer enn økt populisme som spiller inn. Denne gangen taper Frp velgere fordi de ikke får gjennomslag for deler av sin kjernepolitikk og valgkamplofter i regjeringssamarbeidet. Økte bomavgifter strider mot en sentral verdi partiet kommuniserer med sine velgere (Fremskrittspartiet 2018). Både i talene, spesielt fra Siv Jensen, og handlingsprogrammet var dette et av de viktigste og mest sentrale temaene. Dette ble kommunisert med og uten populistiske virkemidler.

Det ser ut til at partiet mister ytterligere troverdighet og tillit blant velgerne. Spesielt når partiets to øverste ledere tydelig må uttrykke at de må tilpasse seg en konsensusdrevet regjering. (Skartveit 2019)

Om man ser dette i en større kontekst kan populistisk kommunikasjon som faktor trekkes inn igjen. Ved å tydelig skille seg ut fra øvrige partier i kommunikasjonen og komme med valgløfter som skal ganne "folket", for så å ikke lykkes når man sitter i posisjon, minner mer og mer om de gangene Det østerrikske Frihetspartiet mislykkes i regjering. Til tross for at Frp har blitt mer populistiske i kommunikasjonen i regjering. (Heinisch og Hauser 2016). Valgløfter gjennom populistisk kommunikasjon slår nå altså tilbake på partiet, og det ser ut til at det ligger en tøff jobb foran Frp med å få snudd trenden.

7 KONKLUSJON

Populisme er et utfordrende fenomen å undersøke. Spesielt fordi det kommer til uttrykk i så mange forskjellige former og i ulik grad. Populistisk kommunikasjon er både tydelig og bokstavelig, men også vag og skjult. Det å måtte «lese mellom linjene» har aldri opplevdes som et mer bokstavelig uttrykk enn i denne studien. Men det har likevel ført til interessante og overraskende funn.

At forskere og faglitteraturen ikke enes om felles definisjon av populisme, viser seg å kunne være en fordel når populisme må tolkes kontekstuellt. I Frps tilfelle viser det seg at populismen ofte kommer i noe mildere og tilsørt form enn den som beskrives i faglitteraturen, men tydelig i en norsk kontekst. I en større kontekst ville flere av budskapene kanskje ikke blitt tolket som populisme. I en norsk kontekst settes andre rammer og forutsetninger.

Resultatene av målingen og fortolkningen av Frps populistisk innhold, viser at partiet har blitt mer populistiske i kommunikasjonen etter at partiet gikk i regjering. Økningen har vært på hele ti prosent sammenlagt.

Det viser seg at det er partiets ledere som hovedsakelig står for den største delen av populistisk innhold i kommunikasjonen. I handlingsprogrammet er populismen moderat i mengden. Antagelsen om at partiet modererte standpunktene i innvandringspolitikken, for å gå i regjeringssamarbeid med Høyre, spiller en rolle i vurderingen av handlingsprogrammets rolle i den populistiske kommunikasjonen (Hedeman 2008). Man sitter likevel igjen med spørsmålet om hvordan situasjonen ville sett ut dersom partiet hadde vært det største partiet i regjeringssamarbeidet, og Siv Jensen var statsminister.

Det viser seg også at en kombinert metode gir nyanserte funn og åpner for en dypere diskusjon av problemstillingen. Faren for å ha stått igjen med en hul studie dersom valget falt på en ren kvantitative metode, oppfattes som tilstedeværende.

Funnene i denne undersøkelsen tyder på at populisme i en norsk kontekst er mest effektiv som kommunikasjonsstrategi i en moderat og balansert form. Frp har falt på valgparametere og målinger i takt med det økte populistiske innholdet i kommunikasjonen fra partiets leder og profiler. Det kan være, og er mest sannsynlig, flere forhold som spiller en rolle i denne utviklingen, og partiets fallende oppslutning. Men at økt populisme kan anses som en viktig faktor i partiets utviklingen og dagens situasjon er et meget interessant funn. Og at partiet er mer populistisk i regjering enn i opposisjon er et oppsiktsvekkende funn med tanke på etablert forskning og faglitteratur. Men det forsterker likevel teorien til Müller (2016) om at populisme må undersøkes kontekstuellt og innen rammene den utspiller seg i. Og i en norsk kontekst kan det vise seg at tykk populisme i regjering er en svært lite effektiv kommunikasjonsstrategi.

7.1 Kritikk av oppgave

Til tross for at resultatene fra innholdsanalysen viser klare tall, som gjør det mulig å diskutere hva som er grunnene til at kommunikasjonen har utviklet seg som den har, er det viktig å bemerke seg at fortolkningen av budskapene i talene og handlingsprogrammet baserer seg på egen tolkning med utgangspunkt i det teoretiske rammeverket. Dette er ansett som en av de store svakhetene ved en retningsbestemt innholdsanalyse (directed content analysis) (Hsieh and Shannon 2005). Hsieh og Shannon (2005) hevder en av de store utfordringene ved å forholde seg til eksisterende teori er at man kan havne i en situasjon der man behandler data med en viss forutinntatthet. I teorien kan også denne undersøkelsen ha vært utsatt for at man kan ha overvurdert eller feiltolket budskap og utspill, og at det er en viss fare for at man har søkt etter det man leter etter.

Der jeg i metodedelene blant annet kritiserer valget av kategorien «i grenseland», kan det også argumenteres for at denne kategorien har den funksjonen at en viss forutinntatthet ikke spiller en like stor rolle for resultatene. De gangene det er usikkerhet rundt et budskap, så kan det plasseres under denne kategorien. Kategorien gjør resultatene mindre bastante, og må på den måten også sies å ha metodiske fordeler.

Det er også gjort et valg om å benytte brede definisjoner i denne undersøkelsen. Og det er åpenbart at flere budskap og utspill da passer inn under definisjonene, enn om definisjonene hadde vært mer snevre. På en annen side kan det også sies at brede definisjoner tar for seg et bredere omfang og fanger flere aspekter av populisme. For å jevne ut faren med forutinntatthet er det også benyttet definisjoner fra meget aktuell og anerkjent forskning, og det kan derfor hevdes at definisjonsgrunnlaget likevel ikke er svakt, til tross for at det er bredt.

Til tross for forutsette og uforutsette utfordringer med innholdsanalysen, har det vært stort fokus på konsistent fortolkning og koding deretter. Undersøkelsen er transparent, og kan etterpøves med samme kodebok. Dette er også et argument for at faren for forutinntatthet blir svakere.

Det er viktig å påpeke at Frp ikke er det eneste partiet som beskyldes for populisme i Norge. Både Senterpartiet og Rødt får ofte merkelappen for å være henholdsvis distriktspopulister og venstrepopulister. Selv om populismens opphav ofte er forbundet med en liberal og sosialistisk undertone, er dagens populisme hovedsakelig assosiert med høyrepopulistisk retorikk og tankesett (Bos and Brants 2014). Det kunne likevel vært en fordel å beskrive andre former for populisme i en større grad, for å vise tydeligere skillelinjer.

7.2 Videre studier

Der populisme ofte anses som en trussel mot demokratiet i andre land, må det vurderes om den populistiske kommunikasjonen til Frp er et direktiv til, eller en trussel mot, det norske demokratiet. Selv om jeg har vist at Frp benytter seg av populistisk kommunikasjon, og at denne har økt i regjering, kan det tenkes at de tilfører noe viktig til norsk politikk. Partiet og dets ledere må nok finne seg i få den populistiske merkelappen motstanderne gir dem med tanke på omfanget og utviklingen. Men på en annen side må det også diskuteres i hvilken grad dette tilskuddet kan anses som noe negativt til demokratiet, når vi snakker om norsk kontekst. Norsk populisme er mildere enn hva litteraturen og studiene på feltet tilsier at populisme er. Det kan derfor tenkes at en mild form av dette faktisk er et positivt korrektiv, om det får meningsmotstandere og opposisjonen til å strekke seg enda lenger i sitt politiske virke. Dette ville vært meget interessant å se på til senere forskning.

Som det også nevnes i diskusjonen, ville det vært interessant å forlenge denne studien. Det er gjort undersøkelse av to perioder som er veldig begrenset av gitte tidsrammer. En forlengelse av denne studien ved å ta for seg enda tidligere faser av opposisjonstiden og første regjeringsperiode, ville gitt et mer nyansert innblikk i kommunikasjonsendringene. Men som alle under studier var disse avgrensingene et kompromiss som måtte inngås.

Det ville i tillegg spennende å se en liknende studie av partiet Rødt, med definisjoner for venstrepopulisme, dersom partiet skulle kommet i regjering. En liknende undersøkelse kan utvilsomt også gjennomføres av Senterpartiets kommunikasjon. Da selvfølgelig med andre kategorier i kodeboken.

Også en nærmere studie av komponenten «autoritær tilbøyelighet» ville vært spennende, spesielt bruken av den, og i hvilken grad den gjør seg gjeldene i ulike kontekster.

8 LITTERATURLISTE

- Ask, Alf Ole. 2017. "Østerrikes høyrepopulister inn I regjering – skroter røykelov og strammer inn på innvandring " *aftenposten.no*. 16. desember. Lesedato: 13. Mars, 2019:
<https://www.aftenposten.no/verden/i/vmAjkp/Osterrikes-hoyrepopulister-inn-i-regjering---skroter-roykelov-og-strammer-inn-pa-innvandring>
- Bergh, Johannes, og Rune Karlsen. 2017. Forskning. "*Dagsorden og sakeierskap*". Lesedato 3. Juni, 2019:
<https://www.sv.uio.no/isv/forskning/prosjekter/valgforskning/aktuelle-saker/dagsorden-og-sakseierskap.html>
- Blassnig, Sina, Patricia Rodi, Keren Tenenboim-Weinblatt,, Kinga Adamczewska, Lilia Raycheva, Sven Engesser, Frank Esser. 2019. "Dimensions, Speakers, og Targets: Basic Patterns in European Media Reporting on Populism." i Carsten Reinemann, James Stayner, Toril Aalberg, Frank Esser and Claes H. de Vreese (red.) *Communicating Populism - Comparing Actor Perception, Media Coverage, and Effects on Citizens in Europe*. New York: Routledge.
- Bobba, Giuliano. 2018. "Social media populism: features and likeability of Lega Nord communication on Facebook." *European Political Science*, 1-13: ISSN1682-0983
- Bonikowski, Bart. 2016. "Three Lessons of Contemporary Populism in Europe and the United States." *Brown Journal of World Affairs*, 23(9).
- Bos, Linda, and Kees Brants. 2014. "Populist rhetoric in politics and media: A longitudinal study of the Netherlands." *European Journal of Communication*, 29(6): 703-719. Sage: doi 10.1177/0267323 | 4545709
- Brænder, Morten, Christoffer Kølvråa, og Carsten Bagge Lausten. 2014. *Samfundsvidenskabelig tekstanalyse*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Dagbladet. 2009. "Siv jensen advarer mot snikislamisering." *dagbladet.no*, 21 februar. Lesedato: 4. Januar, 2019:
<https://www.dagbladet.no/nyheter/siv-jensen-advarer-mot-snikislamisering/65319554>
- Engesser, Sven, Ernst Nicole, Esser Frank, and Florin Büchel. 2016. "Populism and social media: how politicians spread a fragmented ideology." *Information, Communication & Society*: ISSN 1109-1126.
- FN. *FN-Sambandet*. 2017. Lesedato 13. Mars, 2019:
[https://www.fn.no/Land/Sammenlign-land/\(country1\)/306/\(country2\)/369](https://www.fn.no/Land/Sammenlign-land/(country1)/306/(country2)/369)

- Fossen, Cato Husabø, Einar Bjøru, and Silje Rognsvåg. 2019. "Bom-sjokk på fersk NRK-måling: Frp er mindre enn MDG". *nrk.no*. 6 juni. Lesedato 6. Juni, 2019: https://www.nrk.no/norge/bom-sjokk-pa-fersk-nrk-maling_frp-er-mindre-enn-mdg-1.14576054
- Fosso, Matias, Peter Gløersen, and Kirstine Østensen. 2017. "*Populisme: Teknikk for klikk?*". Bacheloroppgave. Høgskolen Kristiania.
- Fremskrittspartiet. 2018. *Fremskrittspartiet.no*. 3 November. Lesedato: 30. Januar, 2019: <https://www.frp.no/aktuelt/2018/11/lover-kamp-for-frps-kjernesaker>
- Fuchs, Christian. 2016. "Racism, nationalism and right-wing extremism online: The Austrian Presidential Election 2016 on Facebook." *Momentum Quarterly*, 172-196: ISSN2226-5538
- Hedeman, Anders. 2008. «Frp moderer seg på innvandring». *aftenposten.no*. 12 August. Lesedato 3. Juni, 2019: <https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/w8xbM/--Frp-modererer-seg-pa-innvandring>
- Heinisch, Reinhard, and Kristina Hauser. 2016. "The mainstreaming of the Austrian Freedom Party". i Tjidske Akkermann, Sarah L. de Lange and Matthijs Rooduijn (red.) *Radical Right-Wing Populist Parties in Western Europe*, 73-93. London: Routledge.
- Holm, Minda. 2017. "Norge, USA og det liberale verdifelleskapet." *Internasjonal politikk | Skandinavisk tidsskrift for internasjonale studier*: 52-63.
- Hsieh, Hsiu-Fang, and Sarah E. Shannon. 2005. "Three Approaches to Qualitative Content Analysis." *Qualitative Health Research*, 1277-1288: doi 10.1177/1049732305276687
- Jacobsen, Dag Ingvar. 2016. *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Cappelen Damm
- Jagers, Jan, and Stefaan Walgrave. 2007. "Populism as political communication style: An empirical study of political parties' discourse in Belgium." *European journal of Political Research*, 319-345: doi 10.1111/j.1475-6765.2006.00690.x
- Johannessen, Abjørn, Per Arne Tufte, and Line Christoffersen. 2016. *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Abstrakt forlag AS.
- Johnsen, Nilas. 2013. "Frp-topp angrep på bruken av snikislamisering" *vg.no*. 17. September. Lesedato 12. Mars, 2019: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/w1B64/frp-topp-angrep-paa-bruken-av-snikislamisering>

- Johnson, R. Burke, and Anthony J. Onwuegbuzie. 2004. "Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come." *SAGE journals. Educational Researcher*: doi 10.3102/0013189X033007014
- Jupskås, Anders Ravik. 2017. "Feilslått kritikk av populismebegrepet." *Nytt norsk tidsskrift for politikk, kultur og vitenskap*. 402-418. Universitetsforlaget: ISSN 1504-3053-2017-04-07
- . 2008. "Populisme på norsk." Masteroppgave. Universitet i Oslo.
- Karlsen, Kirsten. 2018. "Striden i KrF". *dagbladet.no*. 20. Oktober. Lesedato 16. Mai, 2019:
<https://www.dagbladet.no/nyheter/hareide-derfor-brot-jeg-med-erna/70338961>
- Karlsen, Rune. 2015. "Politiske partier og politisk kommunikasjon." i Eli Skogerbø, Sigurd Allern og Øyvind Ihlen (red.) *Makt, medier og politikk - Norsk politisk kommunikasjon*, 91-104. Oslo: Universitetsforlaget.
- Lode, Veslemøy. 2013. "Jeg er stolt av å lede et populistisk parti" *Dagbladet.no*. 13 September. Lesedato 23. Januar, 2019:
<https://www.dagbladet.no/nyheter/jeg-er-stolt-av-a-lede-et-populistisk-parti/62177292>
- Mazzoleni, Gianpietro. 2008. "Populism and the media." i Daniele Albertazzi and Duncan McDonnell (red.) *Twenty-first century populism: The Spectre of Western European Democracy*. New York: Palgrave Macmillian.
- Müller, Jan Werner. 2016. *What is populism?* Philadelphia: University of Pennsylvania Press
- Meland, Astrid. 2018. "Frp og de snille populistene." *vg.no*. 19 November. Lesedato: 3. Mars, 2019:
<https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/5VdRKX/frp-og-de-snille-populistene>
- Mudde, Cas. 2016. "Europes Populist Surge - A Long Time in the Making." *Foreign Affairs (95)*, 25-30: ISSN0015-7120
- . 2004. *The populist Zeitgeist: government and opposition*. Oxford og Malden: Blackwell publishing
- Norris, Pippa, og Ronald Inglehart. 2019. *Cultural Backlash: Trump, Brexit, and Authoritarian Populism*. New York: Cambridge University Press.
- NRK. 2013 «Valgresultat». nrk.no. 7 Oktober. Lesedato 3. Juni, 2019:
<https://www.nrk.no/valg2013/valgresultat/>
- . 2017. "Landsoversikt". Nrk.no. 6. Oktober. Lesedato: 3. Juni, 2019:
<https://www.nrk.no/valg/2017/resultat/>
- Raknes, Ketil. 2012. *Høyrepopulismens hemmeligheter*. Oslo: Spartacus forlag.

- Reinemann, Carsten, Toril Aalberg , Frank Esser, Jesper Strömbäck, and Claes De Vreese. 2017. "Populist Political Communication: Towards a model of its causes, forms and effects." I Carsten Reinemann, Toril Aalberg, Frank Esser, Jesper Strömbäck og Claes De Vreese (red.). *Populist Political Communication in Europe*. New York: Routledge
- Ringdal, Kristen. 2014. *Enhet og Mangfold - Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. Bergen: Fagbokforlaget
- Rooduijn, Matthis. 2014. "The Mesmerising Message: The Diffusion of Populism in Public Debates in Western European Media." *Political Studies* (62) 726-744: doi 10.1111/1467-9248.12074
- Sauvatne, Steinar Solås. 2019. "Ny krisemåling for Frp" *db.no*. 26. April. Lesedato 3. Juni, 2019:
<https://www.dagbladet.no/nyheter/ny-krisemaling-for-frp/71016061>
- Skartveit, Hanne. 2019. "Og der kom Frp-smeller" *vg.no*. 5 juni. Lesedato 5. Juni, 2019:
<https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/50rz81/og-der-kom-frp-smellen>
- Taggart, Paul. 2004. "Populism and representative politics in contemporary Europe." *Journal of Political Ideologies* 9(3), 269-288:
doi 10.1080/1356931042000263528
- Thurén, Torsten. 2013. *Vitenskapsteori for nybegynnere*. Oversatt av Dag Gjesteland og Kristin Gjerpe. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag
- Tjora, Aksel. 2017. *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- VG. 2013. "Forskere: Frp er høyrepopulistisk" *vg.no*. 14. September. Lesedato: 4. Juni, 2019:
<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/9R605/forskere-frp-er-hoeyrepopulistisk>
- Vreese, Claes H. de, Frank Esser, Toril Aalberg , Carsten Reinemann, og James Stanyer. 2018. "Populism as an Expression of Political Communication Content and Style: A New Perspective." *The International Journal of Press/Politics* 23(4), 423-438. Sage: doi 10.1177/1940161218790035
- Wodak, Ruth. 2015. *The politics of fear: What right wing populist discourses mean*. Los Angeles; New Dehli; Singapore; Washington DC: Sage Publications Ltd.
- Wolden, Grete. 2016. "hvorfør lykkes populistene" *gemini.no*. 30 August. Lesedato 23. Januar, 2019:
<https://gemini.no/2016/08/hvorfor-lykkes-populistene/>

VEDLEGG

Vedlegg 1: Resultatoversikt

Vedlegg 2: Kodeskjema – taleenheter med populistisk innhold

Vedlegg 3: Kodeskjema – enheter fra handlingsprogram med populistisk innhold

Vedlegg 4: Kodebok

Transkriberinger med fargekoding av samtlige enheter er ikke vedlagt. Disse kan etterspørres dersom det skulle være ønskelig.

Vedlegg 1: Resultatoversikt

OPPOSISJON	SIV JENSEN 2009	TYBRING- GJEDDE, LISTHAUG, KALLMYR 2009	ALLE TALEENHETER KOMBINERT	HANDLINGSPROGRAM 2009-2013	ALLE ENHETER
Antall kodede enheter	91	34	125	78	203
Inneholder populisme	25	10	35	8	43
Enheter Kode 1	11	3	14	2	16
Enheter Kode 1.1	3	0	3	0	3
Enheter Kode 1.2	1	0	1	0	1
Enheter Kode 1.3	0	0	0	0	0
Enheter Kode 1.4	12	4	16	5	21
Enheter Kode 1.5	0	0	0	0	0
Enheter Kode 1.6	1	0	1	1	2
Enheter Kode 1.7	0	0	0	0	0
Enheter Kode 2	7	0	7	0	7
Enheter kode 2.1	6	1	7	0	7
Enheter Kode 2.2	3	0	3	0	3
Enheter Kode 2.3	4	1	5	0	5
Enheter Kode 2.4	0	0	0	0	0
Enheter Kode 3	2	6	8	3	11
Enheter Kode 3.1	2	6	8	6	14
Enheter Kode 3.2	1	1	2	1	3
Enheter Kode 3.3	0	0	0	0	0
Enheter Kode 4	5	1	6	0	6
Enheter Kode 5	0	0	0	3	3
Enheter Kode 6	0	0	0	0	0
Enheter Kode 7	0	0	0	0	0
REGJERING	SIV JENSEN 2018	TYBRING- GJEDDE, LISTHAUG, KALLMYR 2017- 2019	ALLE TALEENHETER KOMBINERT	HANDLINGSPROGRAM 2017-2021	ALLE ENHETER KOMBINERT
Antall kodede enheter	101	27	128	127	255
Inneholder populisme	50	16	66	12	78
Enheter Kode 1	11	9	20	3	23
Enheter Kode 1.1	7	0	7	0	7
Enheter Kode 1.2	1	0	1	0	1
Enheter Kode 1.3	0	0	0	0	0
Enheter Kode 1.4	17	2	19	5	24
Enheter Kode 1.5	0	0	0	0	0
Enheter Kode 1.6	27	10	37	4	41
Enheter Kode 1.7	0	1	1	0	1
Enheter Kode 2	5	0	5	0	5
Enheter kode 2.1	19	3	22	0	22
Enheter Kode 2.2	1	0	1	0	1
Enheter Kode 2.3	11	0	11	0	11

Enheter Kode 2.4	0	0	0	0	0
Enheter Kode 3	4	2	6	5	11
Enheter Kode 3.1	15	3	18	9	27
Enheter Kode 3.2	11	3	14	0	14
Enheter Kode 3.3	1	1	2	0	2
Enheter Kode 4	15	0	15	0	15
Enheter Kode 5	9	2	11	4	15
Enheter Kode 6	1	1	2	0	2
Enheter Kode 7	5	2	7	0	7

VEDLEGG 2: Kodeskjema – taleenheter med populistisk innhold

HVA	ENHETSTEKST	KODE ANALYSE/KOMMENTAR
1. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Politikk blir ofte fremstilt som noe tekniske greier, presentasjoner, og budsjetter og fremmedord. Vanskelige ord og uttrykk som folk har problemer med å forholde seg til. Men politikk handler om mennesker. Politikk handler om folk flest. Politikk handler om alle de menneskene som hver eneste dag gjennom sine handlinger gjør en forskjell.</p>	1 (1.4) Folk omtales som en homogen gruppe som har problemer med å forholde seg til vanskelige ord og uttrykk.
2. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Vi så jo nettopp nå en video av mange store helter gjennom historien. Men i mitt hode, så er det de vanlige menneskene gjennom sin utrettelig innsats hver eneste dag, for å forandre, fornye hverdagen, det er de som er de ekte heltene.</p>	1 (1.2) Lovpriser folkets dyd ved å fremheve de vanlige menneskenes utrettelige innsats. De vanlige menneskene er heltene.
3. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Den venstresorienterte eliten i Norge har i sin iver etter å fremstå som tolerante endt opp med å lukke øynene for tvangssekteskap. Lukke øynene for kjønlemlestelse. For tortur og overgrep. For at man fratar halvparten av jordens befolkning retten til å ta egen utdanning. Retten til å ha et eget kjærlighetsliv. Retten til bevegelsesfrihet, og retten til kanskje det aller viktigste av alt. Ytringsfriheten. Derfor, derfor er dette vår tids viktigste kvinnekamp, og det er FrP og andre frihetselskende liberalister verden over, som tar denne viktige kampen!</p>	2 (2.1) Venstresiden av norsk politikk blir beskyldt for å lukke øynene og mislykkes, når det kommer til saker som tvangssekteskap, kjønlemlestelse, tortur og overgrep. Anses som et populistisk virkemiddel pga. sakens alvorlighetsgrad, fremfor standard skyldfordeling blant politikere. Anses som diskreditering da det ikke er en spesifikk sak. Det hintes om hvem som bedriver tvangssekteskap og kjønlemlestelse. Ikke spesifikt nok rettet mot noen direkte eller indirekte. Neste enhet inneholder mye av det samme, men kodes annerledes fordi fingeren rettes mot en spesifikk religion.
4. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Og kjære landsmøtede, det er et problem, at mange lukker øynene for disse tingene. Men det er ikke et problem at FrP ønsker å ta opp kampen mot den som undertrykker kvinner i Islams navn. Og det er et problem at dette kjønlemlestelse, tvangssekteskap fortsatt skjer i Norge. Selv om det er forbudt ved lov. Men det er altså ikke noe problem å gjøre noe med det hvis man vil.</p>	3 (3.2 og 3.1) Antyder at kvinneundertrykkelse er et islamsk problem. Fokus på negative trekk, ulovlig og umoralsk oppførsel hos en spesifikk utgruppe. I utgangspunktet ikke populistisk alene, men i en større kontekst. Forekommer ikke kvinneundertrykkelse blant kristne eller ateister? Ekskludering forekommer når et større problem blir snevret inn mot en gruppe som blir gjort til syndebukker. At muslimer er en utgruppe i dette tilfellet baserer seg på kontekstuell vurdering basert på hele talen, og spesielt i kombinasjon med forrige enhet.
5. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Og derfor, derfor vil FrP innføre obligatoriske underlivsundersøkelser av innvandrere jenter. Og det er derfor FrP vil ha en 24 års aldersgrense for hentebtekskap. Og det er derfor FrP mener at skal være en større sammenheng mellom rettigheter og plikter. Og det derfor vi mener at foreldre skal straffefølges hvis de utsetter barna sine for denne type overgrep og det er derfor vi vil bedre hjelpeapparatet, slik at disse jentene tør frigiøre seg, fra det klamme grepet som de har flyktet fra. Vi er på lag, vier på lag med Ayhan Isyali og alle hennes likesinnede rundt om i verden.</p>	3 (3.1) Innvandrere ekskluderes og omtales som en utgruppe som ikke deler de ønskede verdiene. Egne krav for innvandrere jenter enn norske jenter.
6. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Gunnvor har også jobbet deltid som hjemmehjelper i 14 år. Samtidig som hun jobbet som husmor. For henne var det et verdifulg, og ta vare på sine egne. Men Gunnvor ble 60 år, ble hun alvorlig syk. Hun ble delvis lam, og ufor. Dette ekteparet har levd et krevende og sparsommelig liv. I 50 år har disse to bodt i den samme toroms-leiligheten. De har aldri hatt råd til å kjøpe seg dyre klar eller dyre møbler. De har aldri hatt råd til å kjøpe seg bil. Men de har spart på strømmen. Og de har spart på strømmen for å kunne ta seg en kjærkommen tur til Gran canaria hver de er en gang i året, for å krydre pensjonisttilværelsen lite grunn. Hun har utbetalt 8000 kr i pensjon, mannen hennes bittelitt mer. De blir samordna av kortet pensjon, fordi de bor sammen og er gift. Og det kjære landsmøte, er intet annet enn statelig tjuveri!</p>	2 (2.2) Staten anses som elite. Beskylder staten for å være en tyv og stjele penger i en spesifikk situasjon.
7. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Men derfor stemmer også Gunnvor og mannen hennes på FrP. Fordi vi vil gjøre noe med det. FrP vil fjerne den urimelige avkortningen, dette tjueriet, bare fordi man er, bor sammen og er gift. FrP vil øke minstepensjonen fordi vi mener det er anstendig at folk skal kunne leve alderdommen sin uten å smu så til de grader på krøna som dette ekteparet gjør. Og vi vil bevare det bestående pensjonssystemet, fordi vi mener at man er i ferd med å begå nok et ran fra fremtidige pensjonister. Og vi vil innføre ektefellesdelt beskatning, og vi gjøre det for å unngå at kvinner som Gunnvor kommer i den samme situasjonen hvis de tar verdivalget om å være hjemme med egne barn. Derfor er dette et verdivalg. Vi vil hjelpe Gunnvor og alle hennes likesinnede, og derfor skal FrP vinne valget!</p>	4 (1.4 og 2.2) Folk omtales som en homogen gruppe. Staten beskyldes for å begå ran.
8. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Se på henne. Dette er Grete Enerly. Hun er 37 år, er gift, har to barn, og bor i Trondheim. Hun jobbet mange år i den offentlige pleie og omsorgstjenesten. Hun var så misfornøyd med det tilbudet kommunen ga til eldre og pleietrengende. Hun ble medarbeider fordi hun ville gi en mer verdig omsorg. Fordi hun ville strekke ut den varme hånda. Fordi hun ville ha den gode samtalen. Kommunen sa at "næhet", vi har ikke tid til å skjemme bort de eldre! Men Grete nektet å godta det, fordi hun ville og hadde et brennende ønske om å kunne gi god og verdig omsorg.</p>	2 (2.3) Skaper avstand mellom eliten og folket ved å hevde at Trondheim kommune ikke bryr seg om de eldre. Dette i seg selv er ikke nok til å kodes populistisk, men i sammenheng med at Grete tar tak og at kommunen tilignes særdeles enkle karakteristikk ("Næhet"), anses det som et populistisk virkemiddel.

9. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Kjære landsmøte, FrP snakker med mennesker og ikke til dem. Vi tar folks hverdagsproblemer på alvor, og vi vil gjøre noe med det. Vi har tilitt til og respekt for enkeltemnes, familiers og organisasjoners egne og vilje til å løse utfordringer. Vi vil ikke at det offentlige skal overta alle oppgaver, og frata oss som enkeltemnes retten og muligheten til å gjøre det selv. Og vi vil at de folkevalgte, storting, regjering skal løse de uløste oppgavene som er politikernes ansvar. Men vi skakke bare gjøre det for folk, vi skal gjøre det med dem.</p>	1 (1.1) Adresserer til folket ved å fremstille partiet som et parti som forstår og bryr seg om folket. Hevder å representere folket. Påpeker også at FrP snakker med mennesker og ikke til dem. Dette kan ses på som indirekte elitekritikk, der strategien er å skape avstand mellom folket og eliten, og fremheve seg selv som en del av folket.
10. Siv Jensen - Landsmøte 2009	<p>Og FrP avlyser ikke andre partiers politikk i det offentlige rom. Fordi vi vil forhandle. Men jeg begynte nemlig denne talen min med å si at dette valget er et vendivalg. FrP skal ikke i regjering for taburetens skyld eller linousinensens skyld. Vi skal i regjering for å gjennomføre vår politikk.</p>	2 (2.1 og 2.3) Både diskreditering av eliten og skaper avstand mellom folket og eliten. Omtaler den generelle politiske eliten med "personlige trekk" ved å si at de sitter i regjering for taburetens og linousinensens skyld. Dette skaper også avstand mellom eliten og det vanlige folk.
1. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Det var en krevende valgkamp. Men det visste vi, vi vet nemlig vi erfaringsmessig at vi er interessante, populære spennende mat for norske journalister når det ikke er valg. Men når valget nærmer seg da er det om å gjøre å tie FrP mest mulig ihjel. Det kunne jo hende at vi vant. Det kunne jo hende at vi vant, og det kunne jo hende at vi da trådte inn i regjeringskontorene for første gang, og faktisk fikk hånden på rattet til å gjennomføre viktige FrP politikk. Sånn ville man ikke ha det denne gangen.</p>	2 (2.1) Diskreditering av mediene. Uretferdig mediedekning av FrP.
2. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Men vi oppådde en helt avgjørende ting ved dette valget Nå er debatten om hvorvidt FrP skal være, kan være, bør være et regjeringsparti for fremtiden, den er over. Nå har vi fått roffeste i det norske folk, i forhold til tankegangen, ideen om at selvsagt FrP som landets nest største parti, også er å regne med i kampen om fremtidig regjeringdannelse. Den debatten er nå over. Og det betyr at neste gang vi går til valg, så vil det være å regne som helt selvsagt at FrP skal kunne ta del i en regjering.</p>	1 (1.4) Folket omtales som en homogen gruppe. Hevder å ha fått roffeste hos alle i forhold til tankegang.
3. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Jeg sa innledningsvis at vi har fått en ny regjering som fremstår veldig visjonøs. Vi så også det når statsbudsjettet kom. Det er et statsbudsjett som bruker formidable pengebeløp. Uten å løse en eneste utfordring i samfunnet, og det burde fremstå som et litt skremmende paradoks for mange mennesker i vårt samfunn. For det er tross alt deres penger som blir tatt i bruk. Jeg tror den jevne skattebetaleren i Norge forventer at vi bruker deres penger med vett og forstand. At vi er opptatt av å løse de samfunnsutfordringene som vi er satt til å ta hånd om fremfor nødvendig å rane til oss flere oppgaver andre klarer å løse bedre enn politikere og offentlige byråkrater.</p>	1 (1.1) Referanse til folket - Representerer den jevne skattebetaler.
4. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Men det som er mest alvorlig synes jeg er jo at ledelsen i NAV ikke tar ansvaret i det hele tatt. Jeg har sett en del uttalelser fra NAVs overste leder, som ikke bare er ute av stand til å ta selvkritikk på mange alvorlige områder, men som faktisk skyver ansvaret nedover i egen organisasjon. Det er dårlig lederskap! Derfor mener jeg at Sagli burde vurdere sin stilling, og trekke seg som leder for NAV.</p>	2 (2.1) Kraftige beskyldninger mot NAV-ledelsen som ikke tar ansvar. Trekker spesielt frem Sagli som beskyldes for dårlig lederskap. Påpeker ovenfra og ned holdning.
5. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Så gjorde jo statsministeren et veldig underlig trekk. Skal vi si formelt er det Kristin Halvorsen som er visestatsminister i Norge. Men reelt har vi fått en ny visestatsminister. Nemlig Karl Erik Schodt Pedersen. Statsråden uten portefølje, hva er det de kaller han - samordningsministeren. Han skal altså først og fremst samordne statsministeren. Han har et veldig magert konstitusjonelt ansvar, fordi det er nesten ingen saker som statsministerens kontor avgir til Stortinget. Ergo liten grunn til å tro at Schodt Pedersen vil løpe ned dørene i Stortinget. Men jeg tror at Stoltenbergs plan med dette, det er å sende Schodt Pedersen ut når det regner, sånn at han selv kan stå der når det er sol. Og vi skal ikke ha en solskinnstatsminister. Vi skal en statsminister som står oppreist også når det er vanskelig. Og jeg synes det, det er hvert fall tilløp til, med tanke på hva slags uro som ligger foran oss, at han vil unngå alle de vanskelige konfliktene og bruke Schodt Pedersen når det er ubehag. Det er feigt. og jeg håper ikke det er det som er regjeringens ambisjon.</p>	2 (2.1) Diskreditering ved å karakterisere statsministeren som feig. Hevder også at samordningsminister er ukvalifisert.
6. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Og Stoltenberg sier jo veldig ofte at han er opptatt av å skyve den nordiske modellen foran seg. Han snakker om den nordiske modellen. Men det han egentlig snakker om det er den sønorske sosialdemokratiske modellen som i realiteten innebærer et ukontrollert byråkrati. Som vokser og vokser og er gått løpsk, uten kontroll i forhold til hva skattebetalerne faktisk forventer seg. Der burde regjeringen legge fokus. Fordi hvis ikke vi begynner å gjøre en jobb der, så kommer de kostnadene til å vokse norske skattebetalere over hodet ganske raskt, og det vil på et eller annet tidspunkt ikke ha råd til.</p>	1 (1.4) Omtaler skattebetalerne som en homogen gruppe.
7. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Men ingen skal få meg til å tro at bilde er annerledes i Norge. Og det forteller meg at det å abykratisere Norge, vil være en av viktigste oppgavene vi står foran i moderne tid, hvis vi ønsker å bruke skattebetalerens penger på produsere gode velferdstjenester fremfor byråkrati, administrasjon, komplisert regelverk som koster, koster, koster og koster uten å gi oss de tjeneste vi faktisk betaler skatt for.</p>	1 (1.4) Omtaler folket (skattebetalerne) som en homogen gruppe.

8. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Derfor så har jeg tillatt meg å prøve å se litt på Norge. Fordi hvis man tar opp statsbudsjettet for 2010, så er det nesten ikke mulig å få øye på regjeringens visjoner for å avbyråkratisere, effektivisere eller fornye Norge. Det er nesten ikke skrevet om. Og hvor er da regjeringens brukerfokus, innbyggerfokus, skattebetalerfokus, eller ressursfokus. Helt fraværende. helt fraværende.</p>	1 (1.4) Omtaler folket (brukere, innbyggere, skattebetalere) som en homogen gruppe. Antyder at det ikke er fokus på folket som helhet.
9. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>La meg ta noen eksempler, la meg peke på noen problemstillinger. Først så sier den rødgrønne regjeringen at det "jo nå skal vi stimulere til biodiesel bruk. Fordi vi skal være miljøvennlig, vi skal legge om drivstofforbruket vårt, så nå gjør vi noen grep sånn at flere begynner å bruke biodiesel" og det virket. det ble til og med bygget en egen fabrikk. Også virker det så bra at da - hva er det en sosialist gjør når noe virker? Da skal de skatlegge det. Det gjør de også nå ved innføre en ny avgift på denne biodieselen. En avgift som er så høy at det ikke er mulig å konkurrere med ordinær diesel. og da kan man jo begynne å lure. Hva er hensikten? hvis noen tror at dette er kostnadsfritt, for skattebetalerne, så tar de feil.</p>	4 (1.4 og 2.3) Omtaler folket (skattebetalerne) som en homogen gruppe. Identifiserer regjeringen som en sosialistisk elite som ikke vet hva folket trenger ved å skattelegge noe som virker. Kombinasjonen her gjør krittiken av rødgrønn regjering populistisk.
10. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Hvorfor har vi fortsatt fylkeskommunen? Uansett hvor jeg reiser, så hører jeg ikke et eneste rop om fylkeskommunene. Krav om at den skal fortsette å leve. Det er bare å ta den vekk. Bare det vil spare norske skattebetalere for formidable beløp. Men hva er regjeringens svar? Regioner, mer byråkrati. Ikke mindre. Hvorfor flytter vi ikke flere oppgaver og ansvar til kommunene? Lette forvaltningen, vi kan flytte forvaltningen av rovdyr, kan flytte saksbehandling knyttet til bygging i strandområdene. Det er lite forskjell på kommunene som det er, ja, det er altså bare tull at det skal sitta noen saksbehandlere hos fylkesmannen eller i miljøvernavdelingen her, og gjøre seg noen kalkuleerte refleksjoner om hvordan dette skal være.</p>	1 (1.4) Omtaler folket (skattebetalerne) som en homogen gruppe.
11. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Noen andre tips. Ta bort revisjonsplikten for små aksjeselskaper. Gi tollvesenet mer myndighet til å utføre det som i dag er tillagt politiet. Slik at de kan operere smidig ved beslag i stede for å vente på at politiet skal komme å gjøre resten av jobben. Hva med å samle alle valg hvert fjerde år. Tenk på hva det koster å ha alle de valg vi har i Norge annethvert år. Ikke bare koster det, men det sliter jo ut befolkningen. Jeg er helt overbevist at det er en medvirkende faktor til fallende valgdeltakelse. Samle de hvert fjerde år, det ville spart samfunnet for masse penger.</p>	1 (1.4) Omtaler befolkningen som en homogen gruppe som blir slitt ut av valgene annethvert år.
12. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Derfor kommer FrP nå til å iverksette et omfattende arbeid, for å vise frem hvordan vi i løpet av en relativt kort periode kan få et smidigere Norge, et avbyråkratisert Norge, og et Norge som først og fremst er oppnått av å gi gode tjenester til sine innbyggere, fremfor å dyrke de ned med lover, regler, forordninger og forbud.</p>	1 (1.4 og 1.6) Omtaler folket (innbyggerne) som en homogen gruppe der alle dyrkes ned med lover, regler, forordninger og forbud. Referanse til fedrelandet. Fra nåværende situasjon i Norge, til et smidigere Norge (slik det burde være)
13. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Vi kan lese at flere norske politikere har blitt utsatt for identitetsstyveri. Der i blant meg. Jeg bekymrer meg ikke så mye over det selv. For jeg er heldig. Jeg er heldig fordi jeg har et kjent navn. Det betyr at hvis noen forsøker å sku kjøpe en bil i mitt navn, så tror jeg det kanskje vil ringe en alarmbelle hos den bilselgeren. Så for meg er dette ikke så færlig. Men for alle andre mennesker i dette landet som ikke har et kjent navn, så er dette en kjempeturfordring. Og paradokset er at jeg stod på Stortingets talerstol på onsdag. På vegne alle dem som har blitt utsatt for identitetsstyveri eller alle de som kan komme til å bli det. Og ufordre statsministeren på hva han vil gjøre for å begrense det. Deriblant å forby offentliggjøring av skattekort. Han var ikke interessert. Han var overhode ikke interessert i å gjøre noe med det.</p>	4 (1.4 og 2.3) "Alle andre" blir dette tilfellet tolket som en homogen gruppe på grunn distanseringsstrategien som følger etter. Tydelig strategi for å distansere politisk elite fra folket ved å hevde at statsministeren ikke tar folks (alle andre) problemer på alvor, og ikke er interessert i å gjøre noe med disse problemene.
14. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Og da får jeg litt vondt når jeg leser hva den mytnevnte statsråden, Rigmor Åserud, sier om dette i dagens VG. Hun sier bare at dette må næringslivet ordne opp i. Nei det er feil! DETTE må den norske regjering ordne opp i. Fordi vi lever i en tid hvor informasjon om oss, om vårt virke, er fryktelig tilgjengelig. Vi etterlater oss elektroniske spor hele tiden. Det er konsekvensen av å leve i et moderne informasjonssamfunn. Det er en tid som er god å leve, fordi ting er enklere. Men det krever samtidig en helt annen regulering. Beskyttelse av borgerne i vårt land. Og da er ikke veien å gå å nå implementere EU-datalagringsdirektiv. Det er ikke veien å gå. For det betyr bare enda mer lagring og oppbevaring av elektroniske spor, som gjelder oss.</p>	4 (2.2 og 1.4) Legger skyld på en politisk elite for å handle uansvarlige og drive ansvarsfraskrivelse i en spesifikk situasjon. Regjeringen tar en avgjørelse som ikke gir Siv Jensens definisjon av folket (borgerne).
15. Siv Jensen - Landsstyremøte 2009	<p>Vi må bruke mye tid fremover mine damer og herrer, på å opplyse og informere folk om konsekvensen av deres elektroniske spor. Vi må påta oss den jobben regjeringen ikke gidder. Jeg vet ikke om det er fordi de ikke gidder, eller fordi de ikke forstår hva dette egentlig betyr, men det er alvorlig. Og det er så alvorlig at vi må bruke litt tid på å få flere mennesker til å reflektere over hva slags konsekvenser det kan få for dem selv. Fordi vi tenker ikke over det når alt flunker. Men når det plutselig slutter å funke, så får det fryktelig alvorlig konsekvenser for vår egen hverdag. Derfor skal FrP som enkeltemneskets siste skanse være de som tar den jobben på vegne av de norske borgere.</p>	4 (1.1 og 2.1) Folket nevnes her, men benyttes som en generell betegnelse som i utgangspunktet ikke kodes som populistisk. Men videre forekommer en diskreditering av en politisk elite som "ikke gidder" å klandre en trossel mot folket. I denne sammenheng refereres det til folket. FrP skal være enkeltemneskets siste skanse.
1. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Med Ketil bak rattet har vi satt i gang en massiv utbygging av veier. Bilistene som alle år har vært statens melkeku, er det ikke lenger. Nå bruker vi mer penger på veier, enn bilistene betaler inn i avgifter og bompenger. Og det er selvsagt ingen selvfølge i et land som har hatt samferdselsministere uten førerkort.</p>	2 (2.1) Bilistene kan ikke anes som en homogen gruppe. Men det er likevel tydelig diskreditering av en politisk elite (samferdselsminister) som beskyldes for å være ukvalifisert og ikke vite hva bilistene trenger, da han selv ikke har førerkort.

2. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Jeg kunne nevnt mye mer. Alt det vi gjør, betyr noe i hverdagen til deg og meg. Og etter tøffe regjeringsforhandlinger så skal vi fortsette å skape en enklere og tryggere hverdag for folk flest. Vi skal bygge mer vei. Vi skal bedre eldreomsorgen. Vi skal sikre en restriktiv innvandringspolitikk. Vi skal bekjempe kriminalitet, med mer politi og med bevåpnet politi. Og vi skal kutte eiendoms skatten og la folk flest få beholde mer av sine egne penger.	1	(1.1) Tydelig appell til folket (folk flest, deg og meg)
3. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Kjære landsmøte. Vi er med i politikk fordi i vet hvordan vi vil ha det i Norge. Vi vet hva som er viktig for dette landet. Og vi fikk fornyet tillit til valget. AP tapte. De var feige i innvandringspolitikken. De ville bygge mindre vei, de ville frata eldre valgfrihet og de ville øke skatter og avgifter. Og det er en politikk som hverken vi eller folk flest vil ha. Det vi nå ser, er en svak leder for det største opposisjonspartiet, som står i spagat i mange viktige saker. Som i innvandringspolitikken, den ene dagen så prøver Støre å tøffe seg litt i innvandringspolitikken, så får han reaksjoner internt. Flere lokallag som vedtar at man tvert i mot ønsker en økning i innvandringen. Og hva gjør Støre da? Stikker halen mellom beina. Slik han gjorde gang på gang i valgkampen, i debatter som handlet om viktige saker for dette landet. Derfor går nå AP ut i stempler vanlige mennesker som er bekymret for konsekvensene av høy innvandring. Og slik sporer en viktig debatt av. Det kan ikke være slutt på det er AP som skal sitte med definisjonsmakten, for hva som er anstendig.	4	(1.1, 1.4, 1.6, 2.1 og 2.3) Hevder FrP er representere folket, Vi vet hva som er viktig for dette landet. Omtaler også folket som en homogen gruppe (vanlige mennesker) som er bekymret for konsekvensene av høy innvandring. Refererer til fedrelandet og folket ved å hevde at FrP vet hva som er viktig for landet og vet hvordan vi (folket) vil ha det i landet. Diskrediterer politisk elite (AP og Jonas Gahr Støre) ved flere anledninger og skaper avstand mellom eliten og folket ved å hevde at Gahr Støre stikker halen mellom beina i saker som er viktig for dette landet.
4. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Det er ikke hatprat å ønske en streng innvandringspolitikk. Det er ikke hatprat å si nei til kvinnesunderykkelse gjennom sosiale kontroll og plags som burka og niqab. Det er ikke hatprat å si at innvandrere må lære seg norsk, og tilpasse seg det norske samfunnet. Og kjære landsmøte, vi lar oss altså ikke kneble.	3	(3.2 og 3.1) Diskreditering av utgruppe. Stigmatiserer muslimer ved å hevde at det foregår kvinnesunderykkelse av alle kvinner som bruker burka og niqab. På denne måten oppstår også ekskludering fra folkets verdier. Kunne kanskje vært kodet som referanse til fedrelandet, da det snakkes om en utgruppe som ikke tilpasser seg det norske samfunnet.
5. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Innvandringspolitikken er alt for viktig til å bli en diskusjon om ord. Det holder å bare se på Sverige, som har lukket øynene år etter år. Bydeler blir ødelagt av den svenske innvandringspolitikken. Og slutt skal vi ikke ha det i Norge. Slutt skal vi ikke ha det noen gang, så lenge FrP styrer dette landet.	7	(1.6, 2.1 og 3.2) Referanse til fedrelandet, diskreditering av utgruppe og kritikk av politisk elite. Hevder indirekte at innvandrere ødelegger svenske bydelar. Anses også som en trussel mot fedrelandet (Slutt skal vi ikke ha det i Norge). Mener den politiske eliten i Sverige har lukket øynene år etter år.
6. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Også i Norge har integreringen vært for dårlig. I Oslo har vi dessverre sett en utvikling med skyteepisoder, knivstikking, vold og narkotika. Og det bekymrer. Vi vet at alle større byer i Europa har de samme utfordringene med økende ungdomskriminalitet og alvorlig gjengkriminalitet. Og at de enda ikke har klart å løse det. Og vi må gjøre dette bedre. Vi skal lykkes der andre har mislykkes.	6	(2.1, 3.1 og 3.2) Ekskluderer og diskrediterer innvandrere for å stå bak en uansett utvikling med skyteepisoder, knivstikking, vold, narkotika, ungdomskriminalitet og gjengkriminalitet (ved å henvise til integrering). Antyder aldri at dette kan være et problem blant folket. Indirekte diskreditering av politisk elite for mislykket integreringspolitikk. Gir utøver normal kritikk av motstandere på grunn av kombinasjonen.
7. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Vi kan likevel ikke lukke øynene for at mange år med ukontrollert innvandring har hatt konsekvenser på situasjonen i Oslo. Og advarslene har jo ikke manglet. Jeg har sagt det. Dere har sagt det. Per har sagt det. Anders sa det. Sylvi sa det. Innvandringen på reduseres. Det er først med FrP i regjering at bremsen er satt på. Og la meg si det slik. Sylvi gjorde en strålende jobb i regjering.	3	(3.2) Stigmatisering av innvandrere ved å hevde at innvandring er grunnen til en uansett utvikling i Oslo, ingen andre grunner. Understrettes ved å nevne at innvandring må reduseres.
8. Siv Jensen - Landsmøte 2018	For hver dag, hver time, hvert minutt vi er i regjering så holder FrP kontroll med innvandringen til Norge. Innvandrere som ønsker å bo i Norge, ja de skal respektere våre verdier og regler. De må lære seg norsk slutt at de kan få en jobb og en fremtid, og det er det mange innvandrere som gjør. Folk som vil delta i det norske fellesskapet, som er i jobb og som bidrar i nærmiljøet. Men det gjelder dessverre ikke alle. Integreringen er på ingen måte bare en solskinnshistorie. Det finnes også dem som på tross av en eller to generasjoner i Norge, insisterer på at deres verdier ikke ligger i Norge, men i det landet som deres foreldre har forlatt. Det er mennesker som fryser av våre verdier om yttringsfrihet og tilkjenning. Det er kriminelle gjenger og ungdommer som er i direkte opposisjon mot norske verdier, våre lover og regler. Og det er foreldre som sender sine barn ut av landet på koranskoler fordi de er blitt for norske. Og det er mennesker som mener at koranen står over norsk lov. De er kanskje norske på papiret, men de er det ikke i hjertet.	5	(1.4, 1.6, 3.1 og 3.2) Referanse til fedrelandet der norske verdier, lover og regler står overfor en trussel som ikke kommer fra det definerte folket (Bestemmer hvem som er norske og ikke). Kriminelle gjenger og ungdommer blir direkte assosiert med innvandrere. Den muslimsk paratiserende befolkningen stigmatiseres ved at Jensen fokuserer på negative trekk som omtales som markante personlighetstrekk hos utgruppen; "de som mener at koranen står over norsk lov", + Ny referanse til fedrelandet og ekskludering av utgrupper med utspill: "De er kanskje norske på papiret, men de er det ikke i hjertet", hevder tydelig at en utgruppe ikke deler folkets verdier og skiller dem fra folket. På denne måten defineres, diskrediteres og ekskluderes utgrupper fra folket.
9. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Så har vi alle lest om innvandrerfamilier som snakker om ære. Spesielt legger vi merke til det når det kommer til kvinners frihet. Om innvandrerjenter som blir beskyttet for å ødelegge familiens ære. Om de kysser en gutt fra feil familie eller feil opprinnelse. Eller oppfører seg for vestlig. Slike foreldre har altså ikke forstått noen verdens ting.	3	(3.1 og 3.2) Ekskluderer og diskrediterer innvandrere som utgruppe ved å fremheve at slike ting kun skjer blant innvandrere, og at slik oppførsel ikke er forenelig med folkets verdier og dyder. Forekommer en indirekte sammenligning ved å si at dette er et innvandrerproblem (ikke et problem blant folket.) Er det kun innvandrerfamilier som snakker om ære?
10. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Når innvandrerfamilier legger bånd på jentenes sosiale liv og forsøker å kontrollere hvem hun er sammen med, så er det uakseptabelt. Endå verre blir det når det gjelder guttene kan nyte en helt annen frihet. For vi leser jo ikke om jentegjenger som er i politiets søkelys. Men vi leser ofte om guttegjenger, i gjengmiljøene, som er i klanmer med politiet. Og nå er det altså på tide å si det akkurat som det er. Ære i det norske samfunn følger ikke familien. Ære kan ikke giftes bort, tildeles eller tapes med et kys. I Norge gjør du deg fortjent til ære gjennom innsats i skole, i jobb i tjeneste for samfunnet.	5	(3.1, 3.2 og 1.6) Definerer innvandrere som en utgruppe. Diskrediterer og ekskluderer ved å antyde at sosial kontroll av jenter kun skjer blant innvandrerfamilier. Ekskluderer ved å hevde at ære i det norske samfunn ikke følger familien (Bestemmer hvem som er norske og ikke). Antyder at ære følger innvandrerfamilier, ikke familier som er en del av folket. Indirekte sammenligning av folkets verdier og utgruppens verdier. Refererer til fedrelandet ved å beskrive hvordan man gjør seg fortjent til ære i det norske samfunn.
11. Siv Jensen - Landsmøte 2018	Og derfor tror ikke jeg et sekund på at integreringsutfordringene løses seg av seg selv. Vi må stille krav. I Norge har vi den samme standarden for sønner og døtre, for kvinner og menn og det skulle bare mangle.	5	(3.1, 3.2, 1.4 og 1.6) Ekskluderer og diskrediterer utgruppe ved å si at innvandrerfamilier ikke har samme standard for menn og kvinner som folket (vi). Direkte omtale av folket (vi) som en homogen gruppe der alle i Norge har samme standard for døtre/kvinner og sønner/menn. Referanse til fedrelandet identifiseres når Jensen beskriver standarden i Norge.

12. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>På Jeløya har vi fått gjennomslag for flere innstramminger som vi fremmet i valgkampen, som er viktig for å få integreringen på rett kjøl.</p> <p>Utgangspunktet for all familieinnvandring, ja det er at de som henter personer til Norge også skal forsørge dem. Kravene for å bli norsk statsborger skal heves.</p> <p>Og innvandrere etter fem år ikke kan norsk og mottar sosialhjelp ja, de får enten krav om aktivitetsplikt, eller så kuttes støtten.</p> <p>Vi innfører nye forbud mot burka og niqab.</p> <p>Vi har altså kjempet mot disse kvinnemøndertrykkende plaggene i mange år.</p> <p>Nå blir det forbudt i skole og undervisning!</p>	5 (3.2 og 1.4) Indirekte omtale av folket som en homogen gruppe, der det tydeligvis er en felles enighet om at burka og niqab er kvinnemøndertrykkende. Ekskluderer muslimer som bruker disse plaggene ved å hevde at bruk av disse plaggene ikke er forenlig med folkets verdier.
13. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>I Norge har vi likestilling, da skal ikke kvinner gjemmes bort.</p> <p>Vårt mål det er at flere innvandrere klarer seg selv, at færre barn vokser opp i fattigdom, at flere barn skal vokse opp i et hjem hvor mor og far er i jobb, og kjære landsmøte for hver innvandrer som kommer i jobb, jo sterkere bygges Norge.</p> <p>Vi kan bygge flere sykehjems plasser, ha flere lærere og mer politi.</p> <p>Den beste måten å få råd til å styrke velferden på det er å slutte å sløse bort milliarder av kroner på mistlykket integrering.</p>	7 (3.1, 3.2, 2.1, 1.4 og 1.6) Diskreditering av muslimer ved å si at muslimer ikke likestiller kvinner og menn pga. Niqab og burka. (Må ses i sammenheng med forrige enhet. Ble delt opp i to enheter pga lang applaus) Negativt fokus rundt bruken av dette. Ekskludering ved å tydelig sammenligne ugruppen og folkets verdier (I Norge har vi likestilling). Indirekte diskreditering av politisk elite for å sløse milliarder på mistlykket integrering. Omtaler folket som en homogen gruppe (I Norge har vi likestilling) der alle mener det samme om likestilling, og i samme setning refereres det også til fedrelandet.
14. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Det er jo ikke sånn at det eneste som gjelder, det er å få seg en mastergrad.</p> <p>Hver dag er det noen som står opp for oss andre, og som ussnet vær, går ut av døra for sola står opp, for å bygge dette landet.</p> <p>De som legger asfalt, som jobber på sykehus, eller på byggeplassene.</p> <p>Norge kan takke de krigte fagarbeidere for omsorg.</p> <p>Vi kan takke fagfolk for olje og gass.</p> <p>Vi kan takke dem for at dem har greid å utnytte vannkraften, og for at vi får et bedre og bedre veinett.</p> <p>Derfor satser FrP på yrkeslag.</p> <p>Skal vi bygge landet, så holder det ikke bare med folk i dress, vi trenger altså flere fagfolk i kjedefress.</p>	4 (1.6 og 2.3) Setter det hardtarbeidende folket (kjedefress/yrkesfag) opp mot den akademiske elite (dress/mastergrad). Referanse til fedrelandet i samme sammenheng (det er noen andre enn de med mastergrad som bygger landet). Nostalgiisk/nasjonalromantisk.
15. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>For bak tallene, bak tallene er det mennesker.</p> <p>Det er forskjellen på gode og dårlige tider, på ledighet eller jobb, på optimisme eller bekymring.</p> <p>Og de som i mange år advarte mot Frps manglende styringsdyktighet de tok altså kraftig feil.</p> <p>Og etter den vinglingene, uansvarligheten og mangel på lederskap som Store har vist den siste tiden, så er det hverfall en ting som står helt klart foran meg:</p> <p>Arbeiderpartiet er ikke lengre i stand til å styre dette landet!</p>	2 (2.1) Diskreditering av Store og Arbeiderpartiet. Mangel på lederskap og uansvarlighet. Ikke i stand til å styre landet. Negative personkarakteristikk utover vanlig kritikk av meningsmotstandere.
16. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Med FrP i regjering så skyter økonomien fart, bedriftene vokser og folk kommer i jobb.</p> <p>Og det er jo fordi vi ikke følger APs oppskrift om økte skatter og flere avgifter.</p> <p>Det er rett og slett dårlig politikk.</p> <p>Vi vet at når bedriftene tjener penger så er det bra for norske arbeidsplasser.</p> <p>Når vi kutter skatter og avgifter så får bedriftene til å råd til å investere og ansatte flere.</p> <p>og det gjør vi når vi fjerner skatten på maskin og utstyr.</p> <p>Eiendomsskatten på maskiner er en kraftig brems for norske bedrifter, og det betyr at når maskinskatten fjernes så blir det lettere å investere i nytt, moderne, produksjonsutstyr.</p> <p>og vi ser resultatene allerede fordi fjerner maskinskatten så kommer det nye investeringer og nye arbeidsplasser.</p> <p>Politikken virker.</p> <p>kanskje ikke helt uventet.</p> <p>For det handler om sunn fornuft, og det er FrP-politikk i praksis.</p>	4 (1.1, 2.1 og 2.3) Hevder å jobbe for folket og forstå deres behov. Ville ikke ansett dette som referanse til folket dersom ikke kritikk mot AP forekom. Diskrediterer Arbeiderpartiet, og skaper avstand mellom politiske eliten (AP) og folket ved å si at folk nå kommer i jobb i motsetning til da AP var i regjering.
17. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>FrP er for konkurranse, vi skal være glad for at utenlandske arbeidsfolk har lyst til å jobbe Norge.</p> <p>Når vi sliter med å skaffe folk til å bygge veier, sykehjem, sykehust eller skifte tak på husene våre, så er det en udiskutabel fordel at svensker, polakker eller brier takker ja til å jobbe i Norge.</p> <p>Men vi er mot urettferdig konkurranse, som når utenlandske transportører sender underbetalte sjåfører til Norge med elendige biler, og tar jobbene fra norske sjåfører.</p> <p>Det skaper ikke bare utfordringer, det ødelegger vår økonomi, det ødelegger vårt arbeidsliv og det er trafikksfarlig på norske veier.</p> <p>Det kjære landsmøte skal vi stoppe!</p>	5 (3.3 og 1.6) Skylder på en utgruppe for å ta jobben fra norske sjåfører. Trussel mot fedrelandet.
18. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>FrP har jo et mål om løfte yrkesfag i skolen og få flere lærlingsplasser.</p> <p>Vi skal oppfordre norsk ungdom til å bli tømrere, forleggere, blikkenslagere og murene.</p> <p>Men vi må også diskutere hvilken fremtid vi sender morgendagens fagfolk til.</p> <p>En mur skal ikke bare bygge med betong, han trenger også et velfungerende arbeidsmiljø.</p> <p>På byggeplasser så kan du i dag oppleve at arbeidspråket ikke lenger er norsk, fordi nesten alle håndverkerne er fra utlandet.</p> <p>Jeg er for globalisering og konkurranse.</p> <p>Det er en fordel at folk flest og bedrifter, og for folk flest og bedrifter, at vi kan selge oljen, gassen, fisken og mye annet til utlandet, og kjøpe tilbake det vi ikke produserer selv.</p> <p>I enkelte eksportbedrifter så er jo norsk til og med byttet ut som arbeidsspråk, altså med engelsk.</p> <p>For det er naturlig.</p> <p>Polke arbeidere som jobber betaler sin skatt og bidrar til fellesskapet ønskes hjertelig velkommen.</p> <p>Men det er vårt ansvar å sikre at norske ungdommer som vil ha en fremtid som snekker skal slippe å lære seg polsk for å ha en kollega spise lunsj med eller diskutere hvilke løsninger som skal velges.</p> <p>Og vi politikere kan ikke bestemme hvem som skal ta yrkesfag eller hvem som velger å bli snekker.</p>	5 (3.1 og 1.6) Polke arbeidere settes opp mot norsk ungdoms fremtid. Anses som en trussel mot fedrelandets fremtid. (Språket blir ikke bevart) Ekskludering er inkludert fordi norske ungdommers fremtid må sikres på grunn av det polske språket på arbeidsplassen. Forenkling av kompleks situasjon. Mener Jensen at polske arbeidere ikke kan engelsk og ikke kan kommunisere med norske snekkere?
19. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Men vi kan være med å gjøre det mer attraktivt.</p> <p>Det må være mulig å ha et sosialt fellesskap og levebrosd som håndverker.</p> <p>Når useriøse håndverksbedrifter underbetaler sine ansatte og selger svarte tjenester, ja så ødelegger de norske håndverkeres mulighet til å leve av det de elsker.</p> <p>Derfor må vi bekjempe sosial dumping.</p> <p>og vi må gjøre det vanskeligere å handle svart og enklere å svarte hvitt.</p> <p>og vi må sørge for at flere ser en fremtid i å være norsk håndverker i Norge.</p> <p>Vi kan rett og slett ikke bygge dette landet bare med håndverker fra utlandet.</p>	5 (3.1, 3.2, 1.4) Ekskludering og diskreditering. Hevder indirekte at utenlandske arbeidere tar de underbetalte jobbene (svart arbeid), ved å hevde at dette går utover de norske (tydelig skille). Dettenoe som ødelegger for de norske håndverkerne som elsker det de gjør (hvitt arbeid). På denne måten settes de opp mot hverandre, der begge grupper omtales som homogene.

20. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>og i alle disse sakene så har FrP og fagbevegelsen mye å snakke om. jeg inviterer gjerne LO til et tettere samarbeid med FrP.</p> <p>Men det er vanskelig å samarbeide med en organisasjon som aktivt støtter opp under et annet politisk parti, og foren AP med ressurser og valgkampenger.</p> <p>Det må være mulig å være for FrPs politiske løsninger, og samtidig være organisert.</p> <p>Og jeg forstår godt at arbeidsfolk ikke melder seg inn i en fagforening når de vet at kontingenten deres går til et parti de aldri ville funnet på å stemme på.</p>	4	(2.1 og 1.4) Diskrediterer fagbevegelsen LO. Omtaler arbeidsfolk som en homogen inngruppe.
21. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>For meg ligner det faktisk litt på hvordan den norske kirke ha forandret seg.</p> <p>Vi er mange som føler tilknytning til kirken, og til det kristne budskap.</p> <p>Men som samtidig er sterkt i mot de politiske standpunktene som biskopene tar.</p> <p>Dagens biskoper gjør i praksis kirken smalere og partipolitisk fargelagt.</p>	4	(1.6 og 2.1) Refererer til Fedrelandet ved å uttrykke tilknytningen til kirken, og det kristne budskap (må ses i kontekst med de gangene det snakkes om å bevare kristne verdier i talens helhet). Kristiserer biskoper (religiøs elite) for å gjøre kirken smal og være partipolitisk fargelagt.
22. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Men på samme måte så gjør toppene i fagforeningene det vanskeligere å være organisert, når du samtidig tvinges til å støtte et parti du er sterkt imot.</p> <p>Så kjære landsmøte, jeg vil gjerne samarbeide tettere med LO.</p> <p>FrP og LO har mange felles saker vi kan kjempe for, men jeg er altså opptatt av å samarbeide med en fagforening, ikke et politisk parti.</p>	4	(1.4 og 2.1) Omtaler folket (da) som en homogen gruppe som som tvinges. Diskrediterer fagforening ved å kalle den et politisk parti.
23. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Kjære landsmøte.</p> <p>Min mor Monica hun fyller 79 år i år.</p> <p>Og mammaen betyr alt for meg.</p> <p>Jeg er stolt av henne.</p> <p>Kjære mamma du er omsorgsfull og tøff.</p> <p>Du har lært meg å stå oppreist i motvind.</p> <p>Du har lært meg at alle mennesker fortjener å bli sett, og du har lært meg at hardt arbeid lønner seg.</p> <p>Og jeg er ganske stolt av den du har skapt meg til å bli.</p> <p>Og jeg hadde aldri klart den jobben jeg gjør nå uten deg.</p> <p>Og jeg har lyst å gi noe tilbake. Ikke bare til deg.</p> <p>Men til alle mammaer og pappaer og eldre som har gjort dette landet til det det er i dag.</p> <p>Så er kanskje ikke min mor som 79 åringer flest.</p> <p>i fjor feiret hennes bedrift 25 års jubileum.</p> <p>For henne så er jobben selve livet, og hun ville antagelig kjedet seg i hjel hvis hun ikke fikk jobbe, slå av en prat med kundene sine og dele gode historier.</p> <p>Men som datter så ønsker jo jeg det samme for henne, som jeg ønsker for alle andre sine foreldre og besteforeldre.</p> <p>At de skal ha en trygg og innholdsrik hverdag, også når alderdommen gjør at livet forandres.</p> <p>Sykehjemsplasser er avgjørende viktig når det behov for dem.</p> <p>Med FrP i regjering så bygges det rekordmange nye sykehjemsplasser.</p>	1	(1.2 og 1.6) Lovprising av folkets dyd og referanse til fedrelandet. Alle mammaer og pappaer og eldre som har gjort dette landet til det det er i dag. Nostalgisk og folkets positive attributter (hardtarbeidende).
24. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Det betyr at vi i løpet av den tiden vi har sittet i regjering har gitt tilskudd til over 13 tusen nye sykehjemsplasser.</p> <p>Likevel, god eldreomsorg handler om mye mer enn sykehjemsplasser.</p> <p>Det handler om omsorg, om at eldre skal få leve hele det livet de har ønsket å leve.</p> <p>Enten man bor hjemme eller på sykehjem.</p> <p>Det å bli gammel skal være noe man skal glede seg til.</p> <p>Glede seg til å være i aktivitet, snakke med andre mennesker, holde helsa vedlike, gå turer, passe barnebarn.</p> <p>En aktiv alderdom er om mulig enda viktigere i dag enn for noen tiår siden.</p> <p>I 1980 så kunne en norsk mann forventet å leve til han var 72 år.</p> <p>I dag lever han nesten ti år lenger.</p> <p>At vi lever lenger det er ikke bare en gode for alle som får oppleve mange fine år, det er bra for oss i hverdagen.</p> <p>Mange eldre er friske både i toppen og i kroppen og de ønsker å være aktive i hverdagen.</p> <p>I arbeidslivet, til og med i frivilligheten eller i nærmiljøet.</p> <p>og det er dagens eldre som har bygget dette landet.</p> <p>At mange av dem lever mye lenger, ja det er altså ikke en grå tsunami over velferdsamfunnet. Det er en ressurs.</p> <p>Derfor er det så viktig at vi har fått Norges første eldreminister!</p>	1	(1.6) Referanser til fedrelandet (De som bygget landet og velferdsstaten)
25. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Jeg har registrert at AP mener at det er unødvendig, men jeg er altså helt ueinig.</p> <p>Vi kommer alltid til å være på lag med de eldre.</p> <p>Og denne våren skal Ase og regjering legge frem reformen "leve hele livet".</p> <p>En reform for valgfrihet, for å gi eldre økt glede, livskvalitet og trygghet.</p> <p>Det er en eldrereform i Jon Aalheims ånd.</p>	4	(1.1 og 2.3) Hevder å forstå hva de eldre (subgruppe som representerer folket) trenger og er på lag med dem. Skaper avstand mellom politisk elite og folket ved å hevde at AP ikke vet hva folket (eldre) trenger.
26. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Og kampen mot eiendomsskatt handler om vår sjel, det handler om hvem vi er og hvem si skal være</p> <p>Eiendomsskatten får frem Anders Langes arv i oss.</p> <p>Folk skal ikke måtte betale skatt for å eie sitt eget hjem</p> <p>og vi har stått alene om dette i alle år.</p> <p>De andre partiene setter politikernes rett til å innføre eiendomsskatt foran innbyggernes rettigheter.</p> <p>Men vi sier det akkurat som det er, boligen din skal være et hjem, ikke et skatteobjekt.</p>	4	(1.4 og 2.2) Folket (innbyggerne) omtales som en homogen gruppe som fratras sine rettigheter ved innføring av eiendomsskatt. Politisk elite beskyldes for å offentliggjøre inngrep og krenke folkets (innbyggernes) rettigheter ved å gjøre private hjem til skatteobjekt.
27. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Og det er kjernen av FrPs politikk.</p> <p>Det å sette grenser for politikk og hvor langt politikernes skatteklor skal stikke inn i hverdagen til folk flest.)</p> <p>Hver og en av dere har deres hjerteburn i politikken, saker dere brenner for og vil ha gjennomslag for i kommunestyret, i fylkesting og på Stortinget.</p> <p>Til dette landsmøte har noen av dere planlagt innlegg for å støtte opp under saker i FrPs program.</p> <p>Andre skal ha innlegg for å endre politikken vår, og noen kommer til å vinne frem, og andre ikke.</p> <p>Men uansett hvilke debatter vi skal ha denne helgen, så er det noe som forener oss.</p> <p>Det er kampen for folk flest, og mot skatter og offentlige inngrep.</p>	2	(2.1 og 2.3) Diskrediterer politisk elite ved å si at politikernes skatteklor stikker inn i hverdagen til folk flest. Distanserer også på denne måten politikere (elite) fra folket (folk flest).
28. Siv Jensen - Landsmøte 2018	<p>Det er vår felles arv fra Anders Lange.</p> <p>Idene han sådde på Saga kino lever i høyeste grad.</p> <p>Anders Langes budskap er vårt politiske hjerte som slår.</p> <p>Det er kraften i vår sjel, det er vårt mot.</p> <p>Og det er motet som vi har i møte med våre motstandere.</p> <p>Og tro meg de finnes.</p> <p>Motstandere mot FrP som parti og bevegelse finnes i politikken, i media og i samfunnslivet.</p> <p>Anders lange møtte motstand.</p> <p>Carl møtte motstand.</p> <p>Kanskje mest av oss alle og kanskje mer motstand enn noen av oss andre noensinne vil møte.</p>	2	(2.1) Generell elitekritikk. Spesielt populistisk kjennetegn å hevde at nøytrale medier er motstandere av partiet.

1. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Vi hadde ikke hatt så stor optimisme i næringslivet hvis skatter og avgifter hadde vært høye. Om byråkrati og skjemeveldet hadde vokst, eller om den massive utbygningen av veier og jernbanen hadde uteblitt. Norge hadde en liberal og ansvarlig innvandringspolitikk under de rødgrønne. Nå har vi en streng og ansvarlig politikk som sørger for at vi har kontroll på egne grenser og vårt eget samfunn. Det er ene og alene på grunn av FrP.	4	(2.1 og 1.6) Diskreditering av politisk elite. Referanse til fedrelandet (kontroll på egen grenser og vårt eget samfunn)
2. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	En streng innvandringspolitikk er helt nødvendig for å trygge det norske velferds-samfunnet. Det betyr noe for norsk økonomi, for bærekraften i velferds-samfunnet, for muligheten til å ha gode pensjonsordninger i fremtiden og tryggheten i hverdagen til folk flest. Ja det betyr noe for det norske samfunnet og det betyr noe for de som har kommet hit. Som har fått opphold, som skal integreres i det norske samfunnet på en god måte. Og ja betyr noe hvem som styrer. FrP har vist at vi styrer Norge godt, og det skal vi fortsette med.	1	(1.6) Liberal innvandringspolitikk anses som en trussel mot fedrelandet (velferdsstaten)
3. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Forrige uke så la jeg frem det fjerde statsbudsjettet med FrP i regjering. Det er et budsjett for fortsatt streng innvandringspolitikk. Vi skal ta i bruk DNA for å avsløre svindlere og intensivere arbeidet mot flrekoneri, profittmaktenskap og serieekteskap fra utlandet. Ja, vi skal ta i mot 3000 kvoteflyktninger i tråd med Jeløy-plattformen, fordi antallet asylsøkere dramatisk redusert de siste årene. Og det kan vi gjøre fordi FrP i regjering fører en streng innvandringspolitikk som virker. Og fordi vi fortsetter å stramme inn politikken, fordi fortsetter å sende ut kriminelle personer uten lovlig opphold og mennesker som ikke lenger har beskyttelsesbehov. Med FrP i regjering er over 32 000 personer med ulovlig opphold tvangs returnert. Og det skal vi fortsette med. Skal asylinstuttet ha noen som helst form legitimitet, så må personer med avslag forlate Norge. Og tenk dere da hva som er alternativet om vi får en venstrevridd regjering med Jonas Gahr Støre som statsminister. Under tidligere regjeringer har asylsøkere med endelig avslag kommet oppholde seg i dette landet i årevis uten å måtte forholde seg til lovlige, fattede, utvinningsvedtak.	7	(1.6, 2.1 og 3.1) Vil ta i bruk DNA mot trusler fra utlandet som strider med norske verdier (referanse til fedrelandet). Diskrediterer Gahr Støre. Omtaler asylsøkere med endelig avslag som en utgruppe som ikke hører til folket.
4. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Mens Ap legger opp til stadig nye seminarer om innvandringspolitikken, så er kameratene i SV mye tydeligere (!) De vil øke innvandringen til Norge og har flere ganger det siste året uttalt at de mener det er feil å bruke ressurser på å avdekke folk som har jukset seg til oppholdstillatelse, men det vil jeg altså advare kraftig mot. Nå er det også avslørt i en ny bok at da Ap forskutterte valgseieren i fjor så reiste en delegasjon på studietur til Stefan Löfven og han regjering i Sverige, for å planlegge hvordan en ny Støre-regjering skulle jobbe og settes sammen. Alt de kokte sammen er ikke beskrevet i boka. Men det er jo bare å tenke seg til hvilke svenske tilstander Ap drømmer om å ta med seg inn i regjeringkontorene.	4	(2.1 og 1.6) Omtaler SV som kameratene (kommunister). Refererer til fedrelandet ved å hevde at Norge står overfor en trussel (svenske tilstander) dersom AP kommer i maktposisjon.
5. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Kjære landsstyre, med det budsjettet vi la frem i forrige uke så bygger vi landet videre. Det er et budsjett som gjør Norge sterkere og tryggere. Vi fortsetter gjenoppbyggingen av forevaret etter mange år med rødgrint forfall. Vi trapper opp kampen mot gjengkriminalitet. Vi styrker eldreomsorgen med flere sykehjemsplasser og mer statlig finansiering og med etableringen av et nasjonalt eldre ombud. Fem år i regjering har gitt betydelige gjennomslag for FrP. Skatter og avgifter redusert med 25 milliarder kroner med oss i regjering, og vi skal sørge for at politikken går videre i den retningen.	1	(1.6) Tydelig referanse til fedrelandet. Bygge landet videre, gjøre Norge sterkere og tryggere. Nostalgiisk - gjøre Norge til hva det en gang var (gjenoppbyggingen av forevaret)
6. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Samtidig så sparer vi skattebetalerne for penger og det kan da ikke være en dårlig løsning, eller hva? Og fordi vi sitter i regjering så har innlekkene fra billettene avgifter falt med 13 milliarder kroner siden 2013. Resultatet er at bilistene betaler mindre i bilavgifter og bompenger enn det staten bruker på våre veier. Vi har i alle år protestert mot at bilistene skal være statens melkoku, nå er det altså slutt på det.	1	(1.4) Omtaler skattebetalerne som en homogen gruppe.
7. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	I Rogaland så har FrP vist hvordan kampen mot bompenger skal kjempes. Vi har vist konsekvensen av den usosiale bomringen rundt Nord-Jæren. Og FrP har fremmet forslag og tatt kampen på vegne av folk flest (!) Og siste nytt, ja det kommer fra Arendal, og det er at AP nå har gitt opp bomringen rundt byen etter massivt trykk nettopp fra FrP. Og det viser jo at kampen mot bompenger lokalt er viktig og kan gi gode resultater. For det er de lokale politikerne som bestemmer om det skal bli bompenger. Det skal ikke bestemmes av staten. Det er kommunestyrene og fylkestingene som bestemmer hvordan disse bompakkene skal se ut.	1	(1.4) Folk flest er i mange tilfeller ikke benyttet populistisk. Men i dette tilfellet anses folk flest som en homogen gruppe, da det fremstilles som om alle er i mot den "usosiale" bomringen rundt Nord-Jæren)
8. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Kjære landsstyre, politikk handler om å påvirke og endre samfunnet i den retningen vi tror på. Vi vil bygge mer vei og bane, ikke mindre. Fordi det binder oss tettere sammen, sørger for at bedriftene våre kan konkurrere med utlandet, sørge for at familiene kan kjøre barna sine trygt til skole og trening og også ute i distriktene. Vi mener at familiene skal betale mindre eiendomsskatt, lavere avgifter, få beholde mer av sine egne penger. Sånn at de kan bestemme mer selv over sin egen hverdag, ikke at staten skal overstyre dem fra vuggen til grav. Vi mener at bedrifter og gründere skal ha mindre byråkrati og lavere skatter, ikke høyere. Noen må skape verdiene som skal selges og gi flere jobber. Det går greit og slett ikke an å eksportere skjemeveldet, arveavgift og økte skatter.	4	(1.6 og 2.3) Referanse til fedrelandet ved å benytte politikken som et virkemiddel for endre samfunnet til det FrP ønsker. Skaper avstand mellom folket og staten ved å hevde at staten overstyret dem fra vuggen til grav.
9. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Vi mener at det viktigste er at innbyggerne får den hjelpen de trenger, ikke hvem som yter hjelpen. Derfor vil vi hylle velferdsinnovatørene, enten de er offentlige, private eller ideelle. Ikke rakke ned på den og skivise dem ut av samfunnet vårt. Det vil bare føre til dårligere og dyrere tjenester samtidig som innbyggerne mister valgfrihet.	1	(1.4) Omtaler innbyggerne som en homogen gruppe som trenger hjelpen de trenger, og mister valgfrihet.
10. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Og vi står fjeiltøtt på de tradisjonelle norske verdiene. Det handler om troen på enkeltmenneske, retten til å bestemme over eget liv og økonomi. Hver og en av oss er sammen med familien og eiendomsretten det helt grunnleggende i vårt samfunn. Grunnleggende rettigheter og verdier som ytringsfrihet og likestilling sammen med den kristne kulturarven, ja det er viktig pilare i vårt samfunn.	5	(1.6 og 3.1) Tydelig referanser til fedrelandet, tradisjonelle norske verdier, grunnleggende rettigheter og verdier og kristne kulturarven. Oppfattes også som ekskludering av utgrupper som ikke tilhører den kristne kulturarven.
11. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	Likestilling og ytringsfrihet er verdier vi skal forsvare, ikke feie under teppet i møte med Hamas eller andre ytringsgående meninger. Den kristne kulturarven er viktig å forvalte og bygge opp, ikke bygge ned. Slik er at det samfunnet vi lever i bygges på de samme verdiene og prinsipper som vi har gjort i over 200 år (!). Vi skal være stolte av Norge, våre innbyggere og vår historie. Det er ingen som skal kunne si at vi er amntrangsborgere med dette verdissynet.	5	(1.4, 1.6 og 3.1) Omtaler innbyggerne i Norge som en homogen gruppe som deler de samme verdiene. Flere referanser til fedrelandet gjennom den kristne kulturarven, samfunnet bygges på samme verdier og prinsipper som for 200 år siden. Referer til historien og Norge. Ekskludering av utgrupper ved å omtale de som ikke deler de samme verdiene som Hamas. Kan tolkes som stikk mot muslimer med ytringsgående meninger.

12. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Men kjære partivener, alle vi her bærer en stort arv. Som tillitsvalgte i Frp er vi alle ombudsmenn for enkeltemennesker. For å bekjempe urett og urettferdighet og løfte dem som sitter nederst ved bordet. For å slipper fri skaperkraft, initiativ, frivillighet, ikke for at landet skal styres fra Youngstorget og et ansiktsløst byråkrati. For å gi folk valgfrihet over egen hverdag, selv om alder og sykdom gjør at livet forandres, slik at verdighet og livskvalitet varer livet ut, ikke bare mens du er frisk og rask. Det er et ekte engasjement som ligger dypt i ryggraden til FrP. Vi er tillitsvalgte og folkevalgte med ulike bakgrunner. Sykepleiere og bønder, tømmerne, lærere, bilmekanikere, leger og kassadamer. Folk som driver bedrifter og folk som jobber på lageret. FrP-folk er vanlige folk som vil gjøre dette landet bedre.</p>	4	(1.1, 1.4, 2.1 og 2.3) Omtaler seg som en del av folket (vanlige folk) og på deres vegne bekjemper urett og urettferdighet. I dette tilfellet anses "enkeltemennesker" som en homogen gruppe, som representeres av FrPs ombudsmenn. Diskrediterer og skaper avstand mellom eliten og folket (landet skal styres fra Youngstorget og et ansiktsløst byråkrati)
13. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Et godt samfunn er mye mer enn venstresidens tro på at alle er helt like. Vi sier at alle er unike og da må ikke politikken lages ut ifra A4 løsninger hele tiden. Vi vil ikke ha et samfunn hvor medmenneskelighet reduseres til venstresidens kollektivismen. I venstresidens kollektivismen så finnes det ikke fellesskap, bare fellesskapet som synonymt med offentlig sektor og staten.</p>	2	(2.1) Tydelig at venstresiden anklages for å være kommunister. Alle helt like, kollektivismen, fellesskap synonymt med offentlig sektor og staten.
14. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Og vi stempler heller ikke folk som velferdspolitiører, når de ønsker å drive en privat barnehage i bygda. Ellers når det skapes arbeidsplasser som bidrar til å ta vare på våre eldre, eller noen utvikler nye medisiner, applikasjoner og utstyr som kan gjøre hverdagen tryggere og enklere for vanlig folk. Det er disse som skaper et kaldere samfunn, tvert imot så er de jo med på å skape et varmere samfunn. Vi kan takke de private barnehagene for at vi i dag har tilnærmet full barnehagedekning, og vi kan takke de private alternativene for at flere rusavhengige får behandling og hjelp etter mange års fortvilelse.</p>	4	(2.1, 2.3 og 1.4) Diskrediterer og skaper avstand mellom elite og folket ved å hevde at eliten stempler de som ønsker å gjøre livet bedre for vanlige folk. På denne måten hevdes det at de ikke forstår hva folket trenger. Vanlig folk omtales som en homogen gruppe.
15. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Men når en rusavhengig dør av overdose, fordi det offentlige helsevesenet svikter, ja så gjør det hele samfunnet kaldere. Når AP og SV nå vil frata mennesker, med psykisk sykdom og rusproblemer, den valgfriheten og verdigheten som vi har gitt dem. Ja så viser det en helt grunnleggende forskjell i venstresidens og vårt syn på hva som skaper et samfunn. For meg og for FrP så er det viktigste at folk er trygg på at man får nødvendig helsehjelp når man trenger det. Enten det dreier seg om plass på et sykehjem eller hjelp til å komme ut av rusavhengighet. Vi tror på et velferdsamfunn som er mer enn staten og mer enn kommunestyre. Et samfunn som er mer enn sosialistenes løsninger med mer politikk, mindre frihet, økte skatter og flere reguleringer. Og vi vandt til å stå i disse kampene.</p>	4	(2.1 og 1.6) Diskreditering av AP og SV. Referanse til fedrelandet, velferdsamfunnet.
16. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Ja, vi har blitt ganske tykkhudet gjennom årene, fordi FrP er et parti som også tar opp problemer som ingen andre tar å si i. Enten handler om å kjempe den lille manns kamp, enten de er i jobb, på sykehjem eller skal bygge ny garasje. Eller kjempe unødvendige skatter, avgifter, tulle forbud, selv om andre politikere latterliggjør det. Det latterlige er i mine øyne at det er politikere på venstresiden som har brukt tid på å innføre disse forbudene, disse påbudene og disse reguleringene som folk egentlig ler av. Det er jo vi som faktisk har tatt oss bryet med å fjerne de.</p>	4	(2.3 og 1.1) Referanse til folket (Den lille mann) og skaper i samme setning avstand mellom folket og den generelle eliten.
17. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Og vi tar opp de problemene vi står overfor på innvandrings og integreringsfeltet. For når jenter utsettes for vold, sosiale kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, ja så sier vi det akkurat som det er. Dette er ukultur og har ingenting i Norge å gjøre.</p>	3	(3.1) Ekskluderer utgrupper ved å si at deres aktiviteter ikke har noe i Norge å gjøre. De fleste er vel enige i dette, men det uttrykkes som et innvandrers problem. "Skam er de" og det berører med norske verdier (ingenting i Norge å gjøre)
18. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Og vi har funnet gode kompromisser i fem år sammen med høyre, venstre og Krf. Jeg har brukt mange av mine timer, dager, uker på å forhandle. Noen ganger skal jeg innrømme at jeg har vært nær ved å gi opp alle sammen, men vi har holdt ut fordi vi vet at alternativet er verre. Og jeg har jo alltid innerst inne trodd at Krf mente det samme. At de var et parti som delte våre felles verdier for landet. Og sånn føltes det jo også i dagene da vi forhandlet om en mulig flertalls regjering i Nydalen høsten 2013. Vi var fire partier som på en måte høstes sammen. Og det var derfor Knut Arild var, som han også har bekreftet i høst, klar til å gå inn i regjering med FrP i 2013. Og derfor er vi fortsatt åpne for samarbeid. AP, SP, SV, Rødt og MDG må holdes borte fra regjeringssamtale.</p>	1	(1.6) Referanse til fedrelandet Felles verdier for landet. Regjeringssamarbeid er viktig fordi AP, SP, Rødt og MDG skal holdes borte fra regjeringssamtale - Antyder dette som trussel mot fedrelandet.
19. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Men uansett veivalg så er det politikken som er viktigst for FrP. Og landsstyre, våre verdier og prinsipper de skal vi kjempe for uansett hva som skjer denne høsten. Det norske samfunnet skal bygges nedentil og opp, og ikke oven ifra og ned. Derfor må vi satse på folk flest, på frivilligheten, familiene, grundene og bedriftene. Staten skal ikke styre menneskers liv fra vugge til grav. Norge er Norge fordi vi har vår historie, derfor skal vi ikke undergrave den kristne kulturarven, tvert imot. Vi skal stå opp for hvem vi er og hvilke verdier som gjelder i Norge.</p>	7	(2.3, 1.6 og 3.1) Skaper avstand mellom elite og folk (samfunnet skal ikke bygges ovenifra og ned), også referanse til fedrelandet i samme setning. Referanse til fedrelandet også ved å omtale norsk historie, kristne kulturarv og verdier som gjelder i Norge. Ekskluderer de som ikke står for opp for den kristne kulturarven.
20. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Vi skal ha en ansvarlig og streng innvandrings- og flyktningepolitikk. Vi må ha kontroll over våre egne grenser og vi må stille krav til dem som kommer hit, slik at de kan integreres på en god måte, få seg en jobb og en fremtid. Vi må sikre at et mangfold av private og ideelle aktører, valgfrihet i velferden, for å utfordre gamle tankesett, og sørge for at alle gode krefter slipper til. Det handler om god eldreomsorg, god skole, godt helsevesen og rusomsorg. For oss så handler det om å gjøre hverdagen enklere for folk flest. Vi skal legge til rette for verdiskaping, for verdier og velferd gjennom å sørge for at næringslivet kan ansette flere, konkurrere på et globalt marked og drive innovasjon og utvikling til beste for Norge.</p>	1	(1.6) Tydelig referanse til fedrelandet- kontroll over våre egne grenser. Fedrelandet må beskyttes mot trusler utenfra. Antyder at innvandrere og flyktninger er utgrupper, men sier ikke tydelig nok at innvandrere er trusselen ved å hevde at det må stilles krav til de og at de må integreres. Kodes derfor ikke som ekskluderende retorikk.
21. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Hvis Krf vil være med å bygge samfunnet vårt videre på et slikt grunnlag, ja så er selvfølgelig FrP klare. Men dersom Krf ikke har lyst til å bygge samfunnet på disse verdiene, så står de selvfølgelig fritt til å kaste denne regjeringen og sørge for at SV og AP får styre Norge i en annen retning, og det vil ha store konsekvenser for hverdagen til folk flest. Jonas Gahr Støre blir statsminister og Audun Lysbakken kommer til å diktere politikken fra Stortinget.</p>	1	(1.4) Omtaler i dette tilfellet folket (folk flest) som en homogen gruppe som vil få konsekvenser i hverdagen.
22. Siv Jensen - Landsstyremøte 2018	<p>Kursen vi har lagt for Norge gjennom disse fem årene blir snudd tvert om. Da er det andre politikere med helt annet sett med verdier som skal styre Norge videre. SV og AP mener at det er staten, ikke enkeltemenneske og familien som skal ta flest mulig beslutninger. SV og Ap vil at samfunnet skal bygges oven ifra, ikke via enkeltemennesker, frivilligheten, familie, bedrifter og lokalsamfunn. SV og AP vil føre Norge i en retning hvor vår felles kristne kulturarv bygges ned, ikke opp. SV og AP vil fjerne kontantstøtten, de økte heller ikke engangsstøtten når de styrte i åtte år. De innførte ikke pleiepenger, de ga ikke skattefradrag til frivilligheten, de nektet å innføre handlingsplan mot antisemittisme, og de angret konsekvent samvittighetsfriheten. Yre venstre med SV, AP, MDG og RØDT rett og slett ta Norge i radikalt forskjellig retning. Jeg håper ikke at Krf å være med på det.</p>	7	(1.4, 1.6, 2.3 og 3.1) Folket omtales som en homogen gruppe (vår felles kristne kulturarv). Referanse til fedrelandet der fedrelandets felles kristne kulturarv trues av SV og AP. Skaper også avstand mellom folket og eliten på denne måten. Yre venstre vil ta Norge i radikalt forskjellig retning anses som trussel mot fedrelandet. Ekskluderer andre religioner - de som ikke er en del av den felles kristne kulturarven. Disse er ikke en del av folket.

1. Joran Kallmyr - Landsmote 2009	Takk for det dirigent. Kjære landsmote. Det er veldig få andre byer i Norge som opplever integreringsproblemer nærmere på kroppen enn det vi gjør i Oslo. Vi har rett og slett store integreringsproblemer.	1	(1.4) Omtaler Oslobefolkningen som en homogen gruppe som opplever integreringsproblemer.
2. Joran Kallmyr - Landsmote 2009	Ikke-vestlige innvandrere er overrepresentert på alle kriminalstatistikker. Dem står bak 55 prosent av sosialhjelpsutgiftene i Oslo. Selv om de bare er 1/6-del av byens innbyggere. Vi veit våre naboandommer står i risikozonen for å bli utsatt tvangsekteskap og omkjøring. Og vi veit at unge ikke-vestlige blir brukt som økonomiske brikker i et spill for å få flere oppholdstiltalser. Slik kan vi ikke ha det lenger, og det er derfor Oslo Frp går inn får en innvandringspause i Oslo, slik at vi heller kan hjelpe dem som allerede er her, i stede for å ta i mot hele tiden flere, slik at integreringen blir enda dårligere.	3	(3.1 og 3.2) Ekskluderer innvandrere fra byens øvrige innbyggere. Diskrediterer ved å stigmatisere en stor gruppe mennesker ved å fremheve enkelte trekk som ikke kan sies å være representative for en så stor gruppe. De er 1/6 del av befolkningen. Her skilles innvandrere fra den øvrige befolkningen.
3. Joran Kallmyr - Landsmote 2009	Og nå kommer det søknad om å få etablere en egen muslimsk skolen, som ikke ha nok integreringsproblemer, som ikke har nok lukka miljø innafor disse miljøene. Og det er da vi FrP må ta ansvar. Det er da det blir krevet av oss, at vi setter politiske prinsipper til side for å få til en integrering og det er derfor Oslo Frp vil ha det inn i programmet i dag at vi skal si nei til muslimske skoler.	3	(3.1) Ekskluderer muslimer fra den øvrige befolkningen. "Disse miljøene" tolkes som noe utenforstående. Hva med kristne skoler?
4. Joran Kallmyr - Landsmote 2009	For kjære landsmote hjelp oss i Oslo, hjelp oss i å forbinde at små barn må sitte ned på en stråmatte, knelenes og vuggende mens dem må pusse koranen i stede for å være på norske skoler, lære norsk og samfunnsfag og bli godt integrerte samfunnsborgere.	3	(3.1) Diskreditering av muslimer fra den øvrige befolkningen. Negativt fokus - små barn på stråmatte, knelene etc. Tegner et bilde hvor det forekommer undertrykkelse av små barn. Hva med små kristne barn som leser bibel og holder andakter hver dag? Er disse verdene mer riktige?
5. Joran Kallmyr - Landsmote 2009	Vi i FrP står overfor et valg. Et moralsk valg som vi hadde overfor våre innbyggere. Skulle vi gå inn i forhandling å prøve å få ned prisen, og opp veibevigningene. Eller skulle vi heller få et oppslag i VG og være heller for et kort øyeblikk. Mens vanlige folk måtte bli. Vi gikk inn i forhandling. Vi fikk ned prisen fra 80 kroner hver dag til 20 kroner hver det, og det er jeg faktisk ganske stolt av selv om vi må tåle litt pepper for akkurat det.	1	(1.4) Omtaler innbyggerne som en homogen gruppe som alle ønsker lavere rushidsavgift.
1. Joran Kallmyr - Landsmote 2019	Takk for det dirigenter. Kjære landsmote. Det har alltid vært kriminelle ungdomsgjenger i Oslo. Den store forskjellen nå, det er at de kommer fra familier hvor de fleste har minoritetsbakgrunn. hvor det er en mistillit til både barnevernet, sosialtjenesten, skole og ikke minst politiet. Dem har rett og slett ikke tillit til Norge, og det norske systemet. og da blir det innmari tungt å drive med integreringsarbeid. og dette er nå, det er en direkte konsekvens av den slepphøndte og liberale innvandringspolitikken som har vært ført i Norge i alt for lang tid.	7	(1.6, 2.1 og 3.3) Referer til fedrelandet og "det norske systemet". Diskrediterer eliten for slapphendt og liberal innvandringspolitikk og skylder på familier med minoritetsbakgrunn for gjengkriminalitet i Oslo. Tegner et forenklet bilde av situasjonen, der familier med minoritetsbakgrunn blir syndebukken.
2. Joran Kallmyr - Landsmote 2019	Det kan ikke være slik at bare fordi at du er under 18 år så skal du slippe unna med å plage andre ungdommer og andre unger. Dette er folk som begår barnetran i forhold til andre barn. Jada jeg er klar over at barnekonvensjonen sier det at man skal ha fengsel som siste utvei for barn. Men barnekonvensjonen sier også det at vi skal hensynta de barna som blir utsatt for det ranet. og når ingen andre ting funker, så må dem også i fengsel.	1	(1.7) Autoriteter tilbylighet. Ønsker å bryte med barnekonvensjon. Antyder at han mener innvandrerbarn, siden han påpeker at de fleste er av minoritetsbakgrunn. Men er ikke tydelig nok og kodes ikke som ekskludering av ungdommer. Men tydelig autoritet tilbylighet.
3. Joran Kallmyr - Landsmote 2019	Vi har hatt mange som har reist nedover til syria og irak, og blitt IS krigere. Dette er personer som har snudd Norge ryggen, det landet som har gitt dem fantastiske muligheter. og dem har blitt med i et av verdens verste terrorregimer. Dette er personer som hvis dem kommer tilbake til Norge, utgjør en alvorlig sikkerhetsstrassel mot våre liv, og våre verdier. Dem skal ikke tilbake med norsk hjelp. Det er helt sikkert.	1	(1.6) Referer til fedrelandet. Beskytte grensene mot uønskede. De har snudd ryggen til Norge
1. Christian Tybring-Gjedde - Landsmote 2019	En samfunnstjeneste som demonstrerer at landets sikkerhet er et fellesansvar, og som samtidig skal sikre nasjonalt samhold. Ungdom trenger å bli informert om at Norges frihet, velstand og velferd ikke har kommet av seg selv, men gjennom hardt arbeid nedlag gjennom generasjoner, og gjennom opprettholdelse av tradisjoner og et felles verdiset.	1	(1.6) Referanse til fedrelandet. Landets sikkerhet og nostalgi om hardt arbeid gjennom generasjoner.
2. Christian Tybring-Gjedde - Landsmote 2019	Ungdom trenger rett og slett å få innsikt i hvorfor vi har det så bra. Tiden er overmoden for å avvike selverkerte globalister som hyler FN og rakter ned på alt nasjonalt. Sosialister i ulike valter finansiert av deg og meg, og som gjennom sitt moralske pates-diskvalifiserer en hver divergerende mening og rost. Disse bidrar ikke til å bygge broer. De splitter og bryter ned det nasjonale fellesskapet. Vi trenger felles forpliktende prosjekt som samler all ungdom. Et prosjekt som vil styrke nasjonalt samhold. Tiden er inne for å gi noe tilbake til landet. Og tid er det er det mest verdifulle man kan bidra med.	1	(1.6) Anser sosialister som en trussel mot fedrelandet ved å splitte og bryte ned det nasjonale fellesskapet.
3. Christian Tybring-Gjedde - Landsmote 2019	Et inkluderende nasjonalt fellesprosjekt vil bidra til å bekjempe segregering og stanse dannelsen av parallellesamfunn. Innvandrer foreldre må få et tydelig budskap om at bosetting i Norge kommer med forpliktelse. Selvsagt skal man kunne forsørge seg selv. Men integrering er så mye mer enn å ha en jobb å gå til. Derfor trenger vi en reform som krever at deres sønner og døtre må gi av sin tid til tjeneste for sitt hjemland. Et sted hvor integrering blir en selvfølgelig konsekvens.	5	(1.6 og 3.1) Referer til fedrelandet - tjeneste for hjemlandet. Ekskluderer innvandrere - Sønner og døtre må gi av sin tid for sitt hjemland. Selv om han omtaler det som deres hjemland, så ekskluderer han ved å fremheve at dette er et problem blant innvandrere. Nevner ikke at folket, etter Gjeddets definisjon, også ikke deltar i tjeneste for sitt hjemland.

1. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2009	Vi må angripe misbruk av kontantstøtta. Sette krav. Og sørge for at det misbruket som finner sted, der personer bruker kontantstøtta for å hindre integrering, ikke får lov til å forsette, heller enn å straffe alle norske småbarnsforeldre.	3	(3.1) Ekskludering av innvandrere. Misbruker kontantstøtten og straffer norske småbarnsforeldre
2. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2009	Jeg er stolt av å tilhøre et parti som stemte mot den nye ekteskapsloven. En ekteskapslov som opphever biologien. Som sier det at et barn ikke kan ha både en medmor og en far. Jeg vet ikke om et eneste barn som er skapt uten å ha en mor, og en far.	3	(3.1) Ekskluderer homofile.
3. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2009	Det er ikke sånn at høst kommer etter vinter, selv om politikerne vedtar det. Det er heller ikke sånn at jorda er flat fordi politikerne vedtar det. Det er barnas rettigheter som skal være de viktigste. Og ekteskapet, ja det er mellom mann og kvinne.	3	(3.1) Ekskluderer homofile.
4. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2009	Jeg er glad for at politikkene vår ligger fast. Jeg vil bekjempe en rødgrønn regjering, som fører et lite mindretall sine særinteresser på bekostning av det store flertallet i samfunnet vårt. For det er det de har gjort med ekteskapsloven. Valget vårt må være å stå opp mot ekstreme krefter på venstresiden, politikere, enkelte journalister og særinteresse som setter sånne enkeltsaker foran det folket i Norge mener. Vi skal ta avstand fra den mobbinga som foregår av krittne i vårt samfunn.	4	(2.1 og 2.3 og 1.4) Skaper avstand mellom folket og eliten - ved å hevde at særinteresser blir ført frem. Omtaler folket som en homogen gruppe - foran hva folket mener. Diskrediterer politikere, enkelte journalister etc ved å omtale de som ekstreme krefter.
5. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2009	Valget til høsten er mellom sunn fornuft og særinteresser fra en liten gruppe. Jeg tror befolkninga stemmer FrP fordi de vil ha sunn fornuft.	1	(1.4) Omtaler befolkningen som en homogen gruppe som ønsker FrP.
1. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Og hadde det ikke vært for SP og AP så hadde den vært enda strengere. Vi mener det er feil at norske skattebetalere skal finansiere at familien kommer til Norge, det syns disse partiene var greit.	1	(1.4) Refererer generelt til folket (skattebetalere) som en homogen gruppe.
2. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Når jeg sitter hjemme i ammetåka med mine tre barn som skal vokse opp i Norge, så reflekterer jeg over fremtida. Og tenker på hvor viktig det er å føre en ansvarlig innvandringspolitikk. Jeg er opptatt av å mine barn, at alle andre barn i Norge, skal vokse opp med en velferdsmodell som vi er vant til. Som skal vokse opp med dette landet sine verdier, religionsfrihet, yringsfrihet, likestilling, norsk kultur og tradisjon. Ja derfor så har jeg sagt at det bør være obligatorisk at skolen tilbyr skolegudstjeneste. ingen skal tvinges til å gå ditt. Men dem må få tilbudet.	1	(1.6) Referer til fedrelandet. Landets verdier.
3. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Europa er under press. og det presset kommer til å øke. Afrika vil vokse fram mot 2030 med nesten 500 millioner mennesker. Mange i fattigdom, desperasjon, det er ikke krig og konflikt, men de ønsker et bedre liv, og ønsker deg til Europa. Det er ikke bærekraftig.	1	(1.6) Omtaler Europa med en fedrelandreferanse. Europa står overfor en trussel.
4. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Så følger jeg litt med da, fra sofaen. Og jeg ble forundra når han Stefan Löven, statsminister i Sverige, var arengjst på APs landsmøte. Sverige som har tatt i mot hundretusenvis av asylsøkere det siste året. Og han visste heller ikke hva svenske tilstander var og jeg syns det er ganske utrolig at han ikke har fått med seg at det har utviklet seg getthoer i Sverige. Der politiet blir angrepet når de går inn. Der det skjer døpsalg, kriminalitet og folk lever på siden av samfunnet. Der snakkes om at politiet er i ferd med å tape kampen mot de kriminelle. At 80 prosent av svenske politifolk ønsker å slutte i jobben. Hadde jeg vært Stefan Löven så ville jeg bukt tida mi hjemme på å rydde opp i galskapen.	6	(2.1 og 3.1) Diskrediterer Stefan Löven (politisk elite) og ekskluderer asylsøkere (utgruppe) som får skylden for "sveneske tilstander"
5. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Og jeg skal komme med et nytt løfte i år. Vi skal aldri godta svenske tilstander i Norge. Derfor skal FrP vinne valget.	1	(1.6) Tillater ikke trusler mot fedrelandet.
6. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Og dette valget er et verdvalg. En konsekvens av å stemme på AP og SP, kan være at du får Audun Lysbakken som innvandringsminister. Da Europa og Sverige var i kne under asytkrisen i 2015, Sverige hadde fått 160 000 asylsøkere, så sa Audun Lysbakken at Sverige var et lys i Europa. For meg så er ikke Sverige et lys i Europa. For meg så er Sverige et skrekkeeksempel på hvor galt det kan gå når man fører en hodeløs innvandringspolitikk og en naiv integreringspolitikk. Og feier alle problemer under teppe år etter år.	7	(1.6 og 2.1 og 3.1) Referer til fedrelandet der landet står overfor en trussel utenfra (asylsøkere). Diskrediterer Lysbakken, for å se et lys i Europa i Sverige. Ekskluderer asylsøkere ved å hevde en stor mengde asylsøkere til Sverige var et skrekkeeksempel. Mener det er et skrekkeeksempel med for mange asylsøkere. Stigmatiserende og ekskluderende å omtale én gruppe av enkeltpersoner slik.
7. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Derfor skal FrP fortsette å kalle en spade for en spade. SP og AP OG SV sier at de ønsker å bekjempe fattigdom. Men det er jo ingen partier som ønsker å importere fattigdom i større tempo. Økningen i fattigdommen i Norge er i stor grad på grunn av innvandring. Over halvparten av barna som lever i fattige familier, lever i innvandrerfamilier. Ønsker man små forskjeller så må man ønske en streng innvandringspolitikk.	3	(3.2) Adresserer et generelt problem, men peker ut en syndebutikk (innvandring). Enkelt argument på en kompleks situasjon.
8. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Vi ønsker å hjelpe de mange. Mange syns vi er så fæle, og sier vi er så fæle. Det er helt feil. Vi er de barmhjertige som tenker på alle de som ikke har råd. Til rikfolka, man kan si det slår, de er ikke rikfolk, men de har penger til å komme seg til Europa. Vi tenker på de mange som ikke har det ved å bruke pengene i nærområdene.	3	(3.2) Diskrediterer flyktninger i landet. Hevder de er rike og har penger siden de kom seg til Europa.
9. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Og jeg må si kjære landsmøte, at jeg syns det er provoserende at personer som har fått opphold i Norge. At personer som er født og oppvokst i Norge, hater landet vårt og det vi står for.	5	(1.4 og 3.2) Diskrediterer innvandrere og andre utlendinger for å hate landet og hva det norske folk står for (norske folk omtales som en homogen gruppe)
10. Sylvi Lishaug - Landsmøte 2017	Det finnes personer som allerede har vært ute å gått i krig mot frihet og trygghet blant annet i Syria. Og som kjemper mot verdiene våre her. Det finnes mange land i verden uten frihet og uten våre verdier. De lever akkurat sånn som disse personene ønsker å kunne leve. Og min melding til disse er: At dersom dere hater vårt land, lever passet å kom deg ut av Norge.	1	(1.6) Referanse til fedrelandet (våre verdier).

Vedlegg 3: Kodeskjema – enheter fra handlingsprogram med populistisk innhold

HVA	EMNESTIKST	KODE	ANALYSE/KOMMENTAR
1. Handlingsprogram 2009-2013	Hovedspringspillet i Fremskrittspartiets innvandringspolitikk er like- behandling der ingen grupper gis særbehandling. Det må legges vekt på alle som har lovlig opphold i Norge, skal være sikret en rettferdig behandling. Arbeidstakere med utenlandsk statsborgerskap må ha rett og plikt til oppfølging av pensjonsoppeing under folketrygden, og rett til helsetjenester. Flere sosiale ytelser som gis til innvandrere, må imidlertid gis under forutsetning av at de er villige til å integrere seg og lære norsk.	3	(3.1) Setter ulike vilkår for sosiale ytelser for innvandrere. Definerer på denne måten en utgruppe.
2. Handlingsprogram 2009-2013	Familieinnvandringsordningen begrenses til ektefelle over 24 år, og egne barn under 18 år. Familieinnvandring for ektefelle bør bare kunne innvises hvis partene ikke har større samlet tilknytning til noe annet land enn til Norge. Voksne familieinnvandrere må ha opparbeidet seg et minimum av kunnskaper om norsk språk og samfunnsliv. Personer fra EØS og enkelte andre land kan gis unntak fra skjøpede krav til familieinnvandring. Det bør kunne kreves DNA-test for å bevise slektskap.	3	(3.1) Ulike utgrupper defineres. Personer fra EØS-land favoriseres. Tolkes slik at disse har større sannsynlighet for å dele folkets dyder og verdier.
3. Handlingsprogram 2009-2013	Det er grunn til å frykte at en fortsatt innvandring av asylsøkere, av bare tilnærmet det omfang som man har hatt i de senere år, vil føre til alvorlige motsetninger mellom folkegrupper i Norge. Det er etisk uforløst å ikke stramme inn denne innvandringen for å forebygge konflikter i det norske samfunn.	5	(1.4 og 1.6 og 3.1) Innvandring ses på som trussel mot fedrelandet. Setter folkegrupper opp mot hverandre. Innvandrere defineres som en utgruppe som vil komme i konflikt med andre folkegrupper i Norge.
5. Handlingsprogram 2009-2013	Gjennom å stille krav til innvandrere om deltakelse i norskundervisning og/eller arbeidstrening som vilkår for å motta offentlige ytelser, som f.eks. sosialhjelp, vil kommunikasjonsen mellom nordmenn og innvandrere, og mellom innvandrere fra ulike opprinnelsesland, sikres ved at norsk blir felles språk for alle.	3	(3.1) Omtaler innvandrere som en utgruppe; som det skal settes vilkår til for å motta offentlige ytelser og sosialhjelp. Setter nordmenn og innvandrere opp mot hverandre (kommunikasjon mellom nordmenn og innvandrere).
6. Handlingsprogram 2009 - 2013	Mange steder sjeneres innbyggerne av tiggere og rusmisbrukere bedriver en uønsket og kriminell virksomhet i hverdagen, uten at dette blir slått ned på og polliert. Vi ønsker å sikre polliert en tydeligere hjem- mel for å sikre offentlig ro og orden, samt å gjenninføre forbudet mot tiggung. Det bør tiltales prøveprosjekt i de største byene der en kan opprette et lokalt politi som skal prioritere å sikre offentlig ro og orden.	5	(1.4 og 3.1 og 3.2) Innbyggerne blir angitt som en homogen gruppe der alle sjeneres. Innbyggerne settes opp mot tiggere og rusmisbrukere. Tillegges i tillegg negative trekk som ulovlig og uønsket oppførsel.
7. Handlingsprogram 2009-2013	Kampen mot kriminelle innvandrere må skjerpes. Kriminalitet som utøves av utlendinger, gir lovlige innvandrere et dårlig renommé. Alle utenlandske statsborgere som blir straffet med mer enn tre måneders ubetinget fengsel, bør utvises. Utvisning alene er imidlertid ikke nok for å forebygge kriminalitet, men må kombineres med en god integreringspolitikk. En strammere kurs i innvandringspolitikken vil også gagne den folkelige forståelsen for de mange lovlige utlendingers tilstedeværelse.	5	(1.4 og 3.1) Omtaler folket som en homogen gruppe (den folkelige forståelsen av de lovlige utlendinger). Ekskluderer innvandrere fra "folket" (De kriminelle og lovlige. Kriminelle utlendinger gir lovlige innvandrere et dårlig renommé)
8. Handlingsprogram 2009-2013	Straffereaksjonene som iverksettes overfor forbytere, skal avstrække vedkommende fra å begå nye straffbare handlinger (individuellepreven- tive hensyn), og avstrække andre fra å begå straffbare handlinger (allmenpreventive hensyn). Dagens straffnivå i Norge er for mange typer forbytelser så lavt at det ikke harmonerer med befolkningens rettsoppfatning. Vi ønsker derfor høyere strafferammer generelt sett, og en gjennomgang av straffelovgivningen. I tillegg ønsker vi å innføre minimumsstraff for en del alvorlige lovbrudd for å sikre at domstolene utmåler straffer som er mer i tråd med folks rettsoppfatning enn det som ofte er tilfellet i dag, samt å fjerne dagens kvantumsrabatt som medfører at kriminelle som i en rettsak dømmes for flere forhold, ikke blir straffet for hver og en av forbyrtelesene vedkommende har gjort seg skyldig i.	1	(1.4) Befolkningen omtales som en homogen gruppe som har lik rettsoppfatningen.
9. Handlingsprogram 2009-2013	Fremskrittspartiet vil fjerne soningskåene. Dette mener vi kan gjøres ved å la private aktører bygge og eie fengsler på oppdrag fra staten. Soningskåene rammer domfelte, ofre og samfunnet for øvrig. Befolkningen mister tillit til rettsstaten når gjerningsmenn, også etter alvorlige forbytelser, kan gå fritt rundt i påvente av soning. Særlig belastende er dette for ofre og deres familie. Utenlandske borgere som begår kriminalitet i Norge, skal, så sant det er mulig, sone i hjemlandet.	1	(1.4) Omtaler befolkningen som en homogen gruppe som mister tillit til rettsstaten.
1. Handlingsprogram 2017-2021	Mange steder sjeneres innbyggerne av tiggere. Vi vil derfor gjenninføre forbud mot tiggung. Politiet må gis en tydeligere hjemmel for å sikre offentlig ro og orden, og for å slå ned på hver- dagskriminalitet og ordensforstyrrelser.	5	(1.4 og 3.1) Innbyggerne anses som en homogen gruppe der alle på "mange steder" sjeneres av tiggere. Skaper utgruppe av tiggere (setter innbyggerne opp mot tiggere)
2. Handlingsprogram 2017-2021	Kampen mot kriminelle må skjerpes. Kriminal- itet som utøves av utlendinger, gir lovlige in- nvandrere et dårlig renommé. Alle utenlandske statsborgere som blir straffet med mer enn tre måneders ubetinget fengsel, skal utvises. Ut- visning alene er imidlertid ikke nok til å fore- bygge kriminalitet, men må kombineres med en god integreringspolitikk. En strammere kurs i innvandringspolitikken vil også gagne den folkelige forståelsen for de mange lovlige ut- lendingers tilstedeværelse.	5	(1.4 og 3.1) Omtaler folket som en homogen gruppe (den folkelige forståelsen av de lovlige utlendinger). Ekskluderer innvandrere fra "folket" (De kriminelle og lovlige. Kriminelle utlendinger gir lovlige innvandrere et dårlig renommé)
3. Handlingsprogram 2017-2021	Fremskrittspartiet vil holde soningskåene nede. Dette kan blant annet gjøres ved å la private aktører bygge og eie fengsler på oppdrag fra staten. Soningskåene rammer domfelte, ofre og samfunnet for øvrig. Befolkningen mister tillit til rettsstaten når gjerningsmenn, også etter al- vorlige forbytelser, kan gå fritt rundt i påvente av soning. Særlig belastende er dette for ofre og deres familier. Utenlandske statsborgere som begår kriminalitet i Norge, skal, så sant det er mulig, sone i hjemlandet. Elektronisk kontroll bør begrenses til bruk overfor dem med mindre forseelser og over- gangen fra ordinær soning til frihet. Dette ink- luderer også permisjoner. Soningskapasiteten i Norge må utvides. Kapa- siteten i eksisterende fengsler må utvides der det er mulighet for dette. Det er viktig at straff virker preventivt. Dagens fengselsstraff i Norge er ikke i tilstrekkelig grad preventiv for dem som kommer hit med den hensikt å utføre kriminelle handlinger. Det bør derfor etableres egne enheter for utenlandske kriminelle i eldre fengsler med noe lavere standard og uten økonomiske og sosiale ytelser for de innsatte. Norge bør utnytte de soningsavtaler vi har med de kriminelles hjemland, og eventuelt re- forhandle disse slik at de kan bli mer effektive. Samtidig må det arbeides med å få på plass son- ingsavtaler med enda flere land, slik at vi kan kjøpe soningsplasser i hjemlandet for de aller fleste som anses skal utvises. Det bør rettes en større oppmerksomhet på unge som soner i fengsel. Dette med sikte på å unngå kriminelle ikke skal falle mellom flere stoker. Ungdomsnettene bør ha spesielt tilrettelagte rehabiliterings tiltak med tanke på tilbakeføring til samfunnet og en hverdag uten kriminalitet. Denne gruppen har behov for klare rammer og bedre forutsigbarhet i hverdagen, noe som gjør kriminalomsorgen godt egnet til oppfølging av straffereaksjoner mot dem.	1	(1.4 og 1.6) Befolkningen anses som en homogen gruppe som mister tillit til rettsstaten. I dette tilfellet tolkes kriminelle utenlandske statsborgere som en trussel mot Fedrelandet. Fedrelandet skal sikres ved å gi utenlandske kriminelle dårligere vilkår i fengsel enn øvrige kriminelle.
4. Handlingsprogram 2017-2021	Straffereaksjonene som iverksettes overfor for- bytere, skal avstrække vedkommende fra å begå nye straffbare handlinger (individuellepre- ventive hensyn), og avstrække andre fra å begå straffbare handlinger (allmenpreventive hen- syn). Dagens straffnivå i Norge er for mange typer forbytelser så lavt at det ikke harmonerer med befolkningens rettsoppfatning. Vi øns- ker derfor høyere strafferammer generelt sett og en gjennomgang av straffelovgivningen. I tillegg ønsker vi å innføre minimumsstraff for en del alvorlige lovbrudd for å sikre at dom- stolene utmåler straffer som er mer i tråd med folks rettsoppfatning enn det som ofte er tilfel- let i dag, samt å fjerne dagens kvantumsrabatt som medfører at kriminelle som i en rettsak dømmes for flere forhold, ikke blir straffet for hver og en av forbyrtelesene vedkommende har gjort seg skyldig i.	1	(1.4) Befolkningen omtales som homogen (befolkningens rettsoppfatning)
5. Handlingsprogram 2017-2021	Innvandrings- og integreringsfeltet er et fløtelseslad område. For å bidra til et mer solid og mangfoldig faktagrunnlag bør det vurderes å opprette et nasjonalt senter for studier av langsigte konsekvenser av høy ikke-vestlig innvandring for demografi, økonomi, sosiale forhold, radikalisering, terror og nasjonal sik- kerhet. I denne forbindelse bør det også gjenn- nomføres en evaluering av Forskningsrådets arbeid på feltet.	5	(1.6 og 3.1) Definerer ikke-vestlige innvandrere som en utgruppe og som en mulig trussel mot nasjonal sikkerhet.
6. Handlingsprogram 2017-2021	Sosiale ytelser bør i større grad knyttes til statsborgerskap eller andre hensiktsmessige avgrensinger. Det bør også være en forutsetning for enkelte sosiale ytelser at innvandrere inte- greerer seg og lærer norsk.	3	(3.1) Utpeker innvandrere som en utgruppe. Statsborgerskap holder likt alle sosiale ytelser som alle andre nordmenn får.
7. Handlingsprogram 2017-2021	Muligheten for familieinnvandring begrenses til ektefelle over 24 år og egne barn under 18 år. Barn som kommer alene til Norge, er ut- satt for grov omsorgsrikt, og skal derfor som hovedregel ikke kunne søke familiegjenfore- ning. Familieinnvandring for ektefelle skal bare kunne innvises hvis partene ikke har større sam- let tilknytning til noe annet land enn til Norge. Bigami er ikke tillatt i Norge, og det skal derfor ikke være mulig å søke familiegjenforening med ektefelle mer enn én gang. Voksne som søker om familiegjenforening, må ha opparbeidet seg tilfredsstillende kunnskaper om norsk språk og samfunnsliv, samt dokumentere at de er i stand til å forsørge sin familie før såkaldt om fami- lieinnvandring kan behandles. Personer fra EØS og enkelte andre land kan gis unntak fra skjø- pede krav til familieinnvandring. Det bør kunne kreves DNA- test for å bevise slektskap.	3	(3.1) Ulike utgrupper defineres. Personer fra EØS-land favoriseres. Tolkes slik at disse har større sannsynlighet for å dele folkets dyder og verdier.
8. Handlingsprogram 2017-2021	Det er grunn til å frykte at en fortsatt innvandring av asylsøkere, av bare tilnærmet det omfang som man har hatt i de senere år, vil føre til alvorlige motsetninger mellom folkegrupper i Norge.	5	(1.4 og 1.6 og 3.1) Innvandring ses på som trussel mot fedrelandet. Setter folkegrupper opp mot hverandre. Innvandrere defineres som en utgruppe som vil komme i konflikt med andre folkegrupper i Norge.
9. Handlingsprogram 2017-2021	Det å stille krav til innvandrere er å vise dem re- spekt. Gjennom å stille krav til gjennomføring av norsk- og samfunnskunnskapsundervisning og arbeidstrening som vilkår for å få offentlige ytelser, vil kommunikasjonsen mellom nord- menn og innvandrere, og mellom innvandrere fra ulike opprinnelsesland, sikres ved at norsk bli et felles språk for alle. Kursene i norsk og samfunnskunnskap må holde høy standard, slik at de som har gjennomført og bestått møter et arbeids- og samfunnsliv som tar vel imot dem.	3	(3.1) Innvandrere omtales som "dem". På denne måten skapes en oss og dem holdning. (Settes opp mot hverandre)

10. Handlingsprogram 2017-2021	<p>For å bli norsk statsborger og for å få stemmerett bør det i hovedsak stilles krav om selv-forsørgelsesevne, samfunnsforståelse og tilstrekkelige norskkunnskaper. Det må også stilles krav om minimum 12 års bopli, regnet fra tidspunktet for innvilgelse av søknad om oppholdstillatelse. Statsborgerskap skal kunne fratras ved tilknytning til terror eller annen grov kriminalitet. Hvis søker er gift med en norsk statsborger, er kravet om bopli minimum fem år. For å bli norsk statsborger må man delta på obligatorisk statsborgerskapsseremoni, der man må sverge troskap til Norge.</p>	1	(1.6) Referanser til fedrelandet. Sverge troskap til Norge.
11. Handlingsprogram 2017-2021	<p>Fremskrittspartiet vil innføre forbud mot hi-jab i grunnskolen. Videre vil vi forby bruk av helsekennende plagg (burka og nikab) i alle undervisningsinstitusjoner, i tillegg til forbud mot kjønnsdelt undervisning. I tilfeller hvor barn over tid ikke deltar i pålitelig undervisning må barnevernet kobles inn. Helsekennende klesplagg skal ikke være tillatt i det offentlige rom. Dette gjelder også for offentlig ansatte.</p>	3	(3.1) Ekskludering av en gruppe i samfunnet. Ved å forbli religiøse plagg (islamske) i det offentlige rom, tolkes det slik at de som bruker disse plaggene ikke deler folkets verdier. Uten fokus på bruk av nikab, ville dette ikke blitt kodet som populistisk.
12. Handlingsprogram 2017-2021	<p>For å ha kontroll på om vi lykkes med integreringen bør det innføres et integreringsbarometer med konkrete måleindikatorer som kan følge utviklingen fra år til år. Eksempler på måleindikatorer kan være andelen barn med innvandrerbakgrunn som ikke følger ordinær undervisning, andelen innvandrere i kriminal-saker, andelen sosialhjelpsmottakere og andelen innvandrere i jobb.</p>	3	(3.1) Ekskluderer innvandrere fra folket når disse tiltakene kun gjelder innvandrere.

Vedlegg 4: Kodebok

KODEBOK - MASTEROPPGAVE

Robin Sharma

DATAMATERIALE

Taler

Det er analysert ti taler av Siv Jensen og øvrige Frp profiler i denne undersøkelsen fra:

1. Landsmøte 2009
2. Landsstyremøte 2009
3. Landsmøte 2018
4. Landsstyremøte 2018

Alle talene er blitt tilgjengeliggjort av FrP og blitt funnet på Youtube.
Alle taler har blitt transkribert og renskrevet i oTranscribe.com.

Partiprogram

Det er også benyttet deler av partiprogrammer.

1. Prinsipp- og handlingsprogram 2009 – 2013
2. Prinsipp- og handlingsprogram 2017 – 2021

Partiprogrammene ligger tilgjengelig på regjeringens hjemmesider.

Utvalget fra partiprogrammet baserer seg på saker Frp tydelig har sakseierskap til. Fra partiprogrammene er det fire hovedtemaer med tilhørende undertemaer som er benyttet som datamateriale:

1. Innvandring og integrering
2. Eldreomsorg
3. Veibygging
4. Skatter og avgifter
5. Politi

For å skille og markere enhetene er det blitt benyttet fargeskille direkte i partiprogrammet, for å tydeliggjøre enhetene.

ENHETER

Taler

Hver tale er delt opp i paragrafer/avsnitt. Derav blir hver paragraf/avsnitt en kodeenhet. Det vil i kodeskjema også tydeliggjøres hva som er publisert når, slik at man kan se hvilken tale enheten hører til.

Enhetene er definert etter tema og undertemaer og med naturlig skille ved applaus fra publikum. Lengden på enhetene vil derfor variere noe. Dette for at uttalelser ikke skal bli dratt ut av kontekst.

Alle paragrafer/avsnitt vil bli analysert. De vil bli kodet på følgende måte:

Gul farge = populistisk budskap er tilstede i paragrafen/avsnittet.

Blå farge = Populistisk budskap er fraværende i paragrafen/avsnittet.

Deretter vil alle enheter som inneholder populisme bli nærmere kodet og analysert, som er nærmere beskrevet litt senere i dette dokumentet. (Se vedlagt kodeskjema for videre koding av gule enheter)

Ved å dele opp talene i ulike enheter, er det også mulig å kvantifisere og gjøre en prosentberegning av hvor store deler av talen som for inneholder populisme.

Handlingsprogram

Enhetsoppdeling foregår i stor grad på samme måte som i talene. Det er gjort et utvalg av FrPs viktigste saker fra partiprogrammet, og saker de åpenbart har sakseierskap til. Hver overskrift/sak vil igjen bli delt opp i flere enheter. På samme måte som talene, vil hver sak bli kodet på følgende måte:

Gul farge = Populistisk budskap er tilstede i paragrafen/avsnittet.

Blå farge = Populistisk budskap er fraværende i paragrafen/avsnittet.

Deretter vil alle enheter som inneholder populisme bli kodet etter kategorier, som er nærmere beskrevet litt senere i dette dokumentet. (Se vedlagt kodeskjema for videre koding av gule enheter)

KATEGORIER

Kategoriene er overordnet presentert og gjort rede for i teoridelen. Her presenteres en nærmere beskrivelse av kategoriene, og hva en enhet må inneholde for å bli kodet og identifisert som populistisk. Beskrivelsen av kategoriene baserer seg på Blassnigs m.fl (2019) kodebok og presentert teori i del 2.0 av studien. Det vil bli lagt ved korte eksempler i slutten av hver kategori. Alle eksempler er fiktive, men er inspirert av taler med populistisk innhold. Dette for å illustrere hva som anses som populisme og ikke. Konkrete eksempler fra undersøkelsen finnes i diskursanalysen i selve oppgavebesvarelsen.

FOLKET (Kode 1)

Folket er landets befolkning. De som deler felles verdier, opphav og kultur. Folket kan adresseres til som en helhet, som en metafor, eller som en mindre del av befolkningen som igjen representerer en del av folket. Dersom det adresseres til subgrupper - eksempelvis hardtarbeidende folk eller velgere, er det viktig at alle, i det minste hypotetisk, anser seg som dette. Befolkningen i et spesifikt geografisk område kan også være folket, eksempelvis naboer og folket i byene. Subgrupper som er ansett som sosiale minoriteter, eksempelvis innvandrere og kriminelle, eller som uttrykker spesielle interesser er ikke ansett som en del av folket.

Å tolke hva som er appeller til folket, og ikke kan, være komplisert. I mange tilfeller så nevnes folket, men uten at det er populisme av den grunn. Alle politikere henvender seg til folket, men det handler om i hvilken sammenheng og hvordan det benyttes. Noen ganger benyttes det direkte eller indirekte populistisk, andre ganger legges det ikke noe spesielt i det. Det kan også benyttes inkluderende uten å ha en populistisk undertone.

1. Referanse til Folket (Kode 1.1)

Referanser til folket kan gjøres gjennom ord som offentligheten, innbyggere, velgere, skattebetalere, beboere, forbrukere, nasjonen. etc. En aktør i denne sammenhengen beskriver seg selv som en person som er en del av folket, er nær folket, som forstår folket, som bryr seg og føler med det. Eller som adresserer folket på en annen lignende måte. Den underliggende hensikten er at aktøren hevder å representere folket.

2. Lovprising av folkets dyd (Kode 1.2)

Dette går ut på at aktøren vektlegger folkets positive attribusjoner. Dette ved å uttrykke tillit til folkets evner og dømmekraft. Folket kan eksempelvis bli omtalt som godt, dydig, moralsk, karismatisk, troverdig, intelligent, kompetent, konsistent, velvillig etc. Denne kategorien teller ikke dersom folket omtales eller anses som ondskapsfullt, kriminelt, lat, dumt, rasistisk, udemokratisk etc. Dette handler om hvordan folket er, felles positive personlighetstrekk.

3. Lovprising av folkets prestasjoner (Kode 1.3)

Dette handler om hva folket har gjort i spesifikke situasjoner. Eksempelvis passive stemmer. At folket sa nei til å være en del av EU, etc.

4. Omtale folket som en homogen gruppe (Kode 1.4)

Dette betyr at folket deler en felles virkelighetsforståelse, har felles følelser, samme meninger eller felles vilje. Dette er en stor kontrast til det pluralistiske samfunnet der individer har egne følelser, meninger og ulike behov.

5. Krav om folkets suverenitet (Kode 1.5)

Det er to måter å kreve folkets suverenitet på. Den første er å uttrykke at folket burde selv få bestemme hvordan politiske saker bør løses. Dette betyr at aktøren ønsker å innvilge folket mer makt. Den andre måten er at aktøren argumenterer for å implementere folkeavstemninger i enkeltsaker. Dette gjelder kun dersom en aktør sier at sak X trenger en folkeavstemning eller at folkets stemme trenger å bli hørt i den. Kategorien gjelder automatisk dersom folkets/velgernes vilje blir nevnt.

6. Referanser til Fedrelandet (Kode 1.6)

Det å referere til Fedrelandet omhandler først og fremst om å referere til det ideelle samfunnet som aktøren skaper et bilde av. Det er flere måter å referere til Fedrelandet på. Eksempelvis kan det være at aktøren omtaler hvilke verdier, tradisjoner og kultur som gjelder i samfunnet. Aktøren kan påpeke lite spesifikke eller generelle trusler Fedrelandet står overfor, og at grenser må forsvares. Nasjonalistisk tanke sett er sentralt i denne underkategorien.

7. Autoritær tilbøyelighet for folkets beste (Kode 1.7)

Dette handler om at aktøren uttrykker et ønske om strengere straffer og disiplin. Et sterkere politi eller militær er ikke nok til at denne kategorien kan benyttes. Men dersom aktøren uttrykker ønske om å stille seg over eller bryte med nasjonale og internasjonale konvensjoner og rettigheter, tyder dette på autoritær tilbøyelighet.

Eksempel 1: «Vi vet hva folk flest trenger, fordi vi snakker med det og ikke til det.»

Her ser man tydelig referanse til folket, og omtale av «folk flest» som en homogen gruppe som har det samme behovet. Neste eksempel viser hva som ikke blir ansett som populisme innen denne kategorien.

Eksempel 2: «Folk må få lov til å velge selv.»

I dette eksemplet benyttes «folk» ikke som et populistisk virkemiddel. «Folk» i denne sammenhengen omfatter ingen spesiell eller definert gruppe som har samme behov. Det kan også være lurt å se på dette med referanser til Fedrelandet

Eksempel 3: «Grunnleggende verdier i det norske samfunnet baserer seg på hardt arbeid gjennom generasjoner og den kristne kulturarv.»

Dette eksemplet viser hvilke verdier som gjelder i det norske samfunnet, og hva det ideelle samfunnet er bygget på. I dette tilfellet den kristne kulturarven, med en nostalgisk tanke til det harde arbeidet gjort gjennom generasjoner. Når det henvises til verdier og skapes bilder av et samfunn som aktøren selv forherliger er anses det, sett i lys av teorien, som tydelig referanse til Fedrelandet.

ELITEKRITIKK (Kode 2)

Eliten er de med mest makt og påvirkningskraft i samfunnet, spesielt gjennom politisk makt, velstand og ytterligere privilegier. Eliten er å finne på flere områder; i politikken, økonomien, domstoler, media, vitenskapen og innen kulturfeltet. Eliten adresseres ofte overordnet eller ved å utpeke spesifikke medlemmer og grupperinger ved bruk av navn. Her er det viktig å skille mellom standard kritikk av politiske meningsmotstandere og hva som faktisk skiller seg ut fra den standard kritikken. Personlige angrep, ekstrem diskreditering og skape avstand mellom folket og eliten er langt mer populistisk enn det er å si at noen ikke har gjort jobben sin. At elitene ikke jobber for folkets interesser er sentralt i denne kategorien.

Her er en nærmere oversikt over hva som defineres som eliter i kodeskjema i «Populist political communication in Europa»:

- Den generelle/overordnede elite (de mektige, de over, intellektuelle, «systemet»)
- Den politiske elite
 - Generelle politiske elite, politikere generelt, politiske klasser, den maktutøvende klasse.
 - Regjeringer (Multinasjonale, nasjonale, regionale og lokale)
 - Parlamerter (Multinasjonale, nasjonale, regionale og lokale)
 - Politiske partier (Multinasjonale, nasjonale, regionale og lokale). Partier i sin helhet (eks. Arbeiderpartiet), partiledelser som en helhet og partiledere.
 - Ingen enkeltperson som ikke har, eller tidligere har hatt en, posisjon i parlamentet, regjeringen eller lederstilling i et parti.
- Administrative eliten
 - Den generelle administrative eliten (For eksempel offentlige autoriteter, offentlige byråer og institusjoner)
 - Offentlige autoriteter med politisk mandat
- Den økonomiske eliten
 - Den generelle økonomiske eliten, de rike, de med velstand, bankfolk, arbeidsgivere og ledere.
 - Arbeidsgiverforeninger
 - Profitterende organisasjoner (For eksempel bedrifter, banker, hedgefond, Shell, Telenor.)

- Toppledere (For eksempel Kjell Inge Røkke, Petter Stordalen, Eldar Sætre.)
- Ingen ordinære arbeidstakere uten (tidligere) toppleder funksjon.
- Ingen fagforeninger
- Den juridiske eliten
 - Den generelle juridiske eliten (Domstoler, advokater og dommere)
 - Juridiske organisasjoner (For eksempel domstolen i EU)
 - Individuelle dommere, advokater og representanter for påtalemyndigheter
- Medieeliten
 - Generelle medieeliten (media, pressen, statskanalen)
 - Mediehus (For eksempel NRK, VG, Aftenposten)
 - Individuelle toppjournalister (For eksempel Fredrik Solvang og Pål T. Jørgensen)
 - Ingen ordinære journalister
- Den vitenskapelige eliten
 - Generelle vitenskapelige eliten (forskere, akademikere, professorer og universiteter).
 - Individuelle forskere
- Den kulturelle eliten
 - Generelle kulturelle eliten (For eksempel artister, kunstnere, forfattere og filmskapere).
 - Individuelle artister, kunstnere og skapere.
- Den multinasjonale eliten
 - Generelle multinasjonale eliten (For eksempel Europa)
 - Multinasjonale institusjoner (For eksempel EU, WHO, UNESCO)
 - Individuelle ledere for multinasjonale institusjoner

1. Diskreditering av eliten (Kode 2.1)

Handler om beskrivelse av negative personkarakteristikker, feil beslutninger og ulovlige eller umoralsk oppførsel. Eliten eller dens representanter er eksempelvis fremstilt som korrump, ondskapsfull, ukvalifisert, kriminell, lat, dum, udemokratisk etc. Eliten og dens representanter fratras attributter som moralsk, karismatisk, troverdig, intelligent, kompetent og konsistent. Denne kategorien tar for seg hvordan eliten er, med personlighetstrekk. Den er også gjeldende dersom eliten beskyldes for dårlig lederskap eller generelt for å ha mislykkes.

2. Legge skyld på eliten (Kode 2.2)

Denne strategien handler om å holde eliten ansvarlig for en uønsket eller farlig situasjon. I motsetning til forrige kategori (Diskreditering av eliten) handler denne skyldleggingen om spesifikke situasjoner. Strategien vektlegger hva eliten har gjort i en spesifikk situasjon. Dårlig lederskap eller at eliten har mislykkes er generell kritikk og går inn under forrige underkategori.

3. Skape avstand mellom eliten og folket (Kode 2.3)

Eliten omtales som å ikke ha forståelse for folket, og at elitene ikke tilhører folket. Eliten vet ikke hva folket trenger, distanserer seg fra folket, ikke kommuniserer med folket, ikke bryr seg om det, ikke gjør noe for det. Denne kategoriene gjelder dersom eliten blir distansert fra folket under hvilke som helst omstendigheter. Det å distansere eliten fra folket, impliserer at eliten ikke representerer folket. Denne kategorien benyttes som kode når relasjonen eller interaksjonen mellom folket og eliten beskrives på en negativ måte.

4. Nekte eliten suverenitet (Kode 2.4)

Aktøren argumenterer for å gi mindre makt til eliten når det kommer til spesifikke saker (for eksempel innvandring, valg og sikkerhet), eller ved å innføre nye reformer som fra elitene makt. Denne kategorien gjelder dersom aktøren eksempelvis kommuniserer at sak X ikke burde avgjøres av eliten.

Eksempel 1: «Den rødgrønne regjeringen virker visjonsløs i innvandringspolitikken»

Dette er et eksempel som ikke anses som elitekritikk, men helt standard kritikk av meningsmotstandere i politikken. Dette er ikke å anse som populisme. Men de gangene elitekritikk bør kodes som populisme ligger det mer i følgende ordlyd:

Eksempel 2: «At den feige regjeringen mislykkes i sin innvandringspolitikk er ingen overraskelse.»

Dette eksemplet er derimot av populistisk art. Regjeringen karakteriseres som feig, og diskrediteres i samme setning for å ha mislykkes. Det er disse som er viktig å skille fra den standard kritikken av meningsmotstandere.

UTGRUPPER/DE ANDRE (Kode 3)

Utgruppene/De andre er segmentene i befolkningen som er ekskludert fra folket. Utgruppene adresseres til som hvilken som helst utgruppe, minoriteter eller andre som ikke går under kategoriene folket eller eliten. Eksempelvis består slike utgrupper av innvandrere, spesifikk etniske eller religiøse grupper, kriminelle, homoseksuelle etc. Denne kategorien er benyttet noe løsere enn de andre. Flere ganger så ekskluderes ikke utgrupper direkte, men sett i kontekst oppfattes det slik at utgrupper oftere ekskluderes og diskrediteres indirekte. Eksempelvis ønsker FrP et forbud som heldekkende plagg. I handlingsprogrammet ligger derimot fokuset rundt heldekkende plagg på nikab og burka. Selv om muslimer ikke nevnes direkte, så hintes det om at det er dette de først og fremst ønsker et forbud mot. Derav en indirekte ekskludering.

Et annet eksempel er når partiet i ulike sammenhenger forsøker å fremstå inkluderende overfor innvandrere, men samtidig omtaler innvandrere som «dem», eller setter andre krav for innvandrere når det kommer til sosiale ytelser. Dette kodes som populisme, ikke bare fordi den er indirekte, men fordi den tolkes som maskert populisme. Dette baserer seg på beskrivelse av kontekst i teoridelen. Populisme er kontekstuellet betinget, og populisme i Norge forekommer ofte i andre farger og fasonger enn den ekstreme versjonen som de klassiske teoriene tar for seg, og er derfor i flere tilfeller kontekstuellet tolket med tanke på talens helhet og ordlyd og i hvilket tidsrom talen ble holdt med tanke på aktuelle politiske saker, og FrPs standpunkt i de ulike sakene.

1. Ekskludere spesifikke grupper fra folket (Kode 3.1)

Når spesifikke sosiale grupper eller segmenter i befolkningen ekskluderes fra folket. Disse gruppene er karakterisert som «De andre» – da de ikke hører til folket eller deler deres dyder. For at denne skal gjelde må det forekomme en tydelig ekskludering (Eksempelvis at innvandrere ikke hører hjemme i Norge), eller at det forekommer en tydelig sammenligning mellom folket og de andre (Eksempelvis at folket lider, men innvandrerne har det for bra.)

2. Diskreditere spesifikke utgrupper (Kode 3.2)

Spesifikke grupper i samfunnet eller segmenter i befolkning blir diskreditert, fordømt, kritisert eller stigmatisert. Fokus på negative trekk, feiltakelser og ulovlig eller umoralsk oppførsel. Denne strategien baserer seg på de andre og hvordan de andre er, gjennom personlighetstrekk og generell omtale av disse.

3. Legge skyld på spesifikke utgrupper (Kode 3.3)

Spesifikke grupper i samfunnet eller segmenter av befolkningen holdes ansvarlig eller får skylden for en uønsket eller farlig situasjon. Denne kategorien gjelder også dersom det uttales at utgrupper ikke har ansvaret dersom det er positiv utvikling i en sak eller situasjon. Denne kategorien vektlegger hva utgruppene/de andre har gjort i en spesifikk sak, ikke hvordan de er ved beskrivelse av personlighetstrekk.

Eksempel 1: «Ukontrollert innvandring har hatt negative konsekvenser for situasjonen i Norge. Dette har vi tenkt å gjøre noe med.»

Dette eksemplet anses som populisme. Det er forenklingen og den unyanserte fremstillingen som gjør dette til et tydelig eksempel. På denne måten ønsker man kun å finne en syndebukk for hva enn folk plages av. Det er lite konkret og anses som stigmatisering av innvandrere som diskrediteres for generell misnøye og en uforklart uønsket situasjon.

Eksempel 2: «Vi ønsker innvandrere som ønsker å delta i samfunnet og lære seg norsk velkommen til Norge.»

Dette anses ikke som ekskluderende nasjonalisme eller liknende. Til tross for at innvandrere kanskje anses som et utgruppe, så er dette en måte samtlige politikere omtaler innvandrere på. Innvandrere og folket settes verken opp mot hverandre eller tilegnes negative karakteristikk.

KOMBINASJON AV KATEGORIER

Et sannsynlig scenario er at enhetene inneholder flere av de nevnte kategoriene. Det er derfor også utviklet koder dersom dette skulle være tilfellet. Kategoriene baserer seg på Jaegers og Walgraves teori om at kombinasjonen av to kategorier kan ses på som tykk populisme, mens en kombinasjon av alle tre er komplett populisme. Selv om *folket* er en komponent det argumenteres for at må være til stede for at noe skal kunne anses som populisme, vil denne kodeboken gjøre et unntak. Eksempelvis benyttes en kategori som kalles Elite + utgrupper/de andre. *Folket* som komponent er ikke alltid direkte tilstede i denne kategorien, men det kan likevel hevdes at elitekritikk eller ekskludering heller ikke finner sted, om ikke den sammenlignes eller ekskluderes fra noe. Elitekritikk ville vært meningsløs dersom de påståtte negative tingene eliten driver med ikke har konsekvenser for noen. Konsekvensene må jo være for folket. Ekskludering ville ikke vært til stede dersom noen ikke ble ekskludert fra noe. Det er derfor gjort et valg om å ha med denne kategorien, selv om *folket* ikke nevnes.

1. Folket + Eliten (Kode: Kode 4)
2. Folket + Utgrupper/De andre (Kode: Kode 5)
3. Elite + Utgrupper/De andre (Kode: Kode 6)
4. Folket + Eliten + Utgrupper/De andre (Kode: Kode 7)

Kategorioversikt

Folket	Kode 1
Eliten	Kode 2
Utgrupper/De Andre	Kode 3
Folket + Eliten	Kode 4
Folket + Utgrupper/De andre	Kode 5
Eliten + Utgrupper/De andre	Kode 6
Folket + Eliten + Utgrupper/De andre	Kode 7

Hver enhet vil bli kodet med én hovedkategori eller kombinert kategori.

Det vil i tillegg bli kodet underkategorier for å kunne identifisere populistisk innhold på et mer detaljert nivå.

Dersom samme hovedkategori identifiseres flere ganger i en enhet, vil enheten likevel kun kodes én gang med kategorien. Dette gjelder også underkategorier.

Dersom flere underkategorier av ulike hovedkategorier identifiseres i samme enhet, vil enheten bli kodet med én kombinert hovedkategori. Men underkategoriene vil likevel identifiseres og beskrives for å senere kunne undersøke populistisk innhold på et mer detaljert nivå.

Underkategorier og kombinerte kategorier er avgjørende for å blant annet kunne kvantifisere selve innholdet i talene og programmene, og skille mellom tynn, tykk og komplett populisme.

DEN TILSLØRTE, INDIREKTE OG MODERATE POPULISMEN

Sett i lys av det teoretiske rammeverket er det viktig å holde øynene oppe for den «tilslørte populismen». Moderat, indirekte og antydninger til populisme skal telle like mye som alt annet dersom det tolkes slik, til tross for at ting ikke sies bokstavelig eller tydelig. Dette har med å tolke populisme kontekstuellet.

Hver for seg kan setninger og ord ved flere tilfeller ikke oppfattes eller tolkes som populisme, men i kombinasjon med andre ting som blir sagt, så kan ting som i utgangspunktet ikke ville blitt kodet som populisme bli det likevel. Dette er en del av fortolkningsprosessen, og se hva som gjemmer seg bak fasaden.

Alle enheter skal i utgangspunktet kodes separat. Men i enkelte tilfeller må de ses i en større sammenheng. Eksempelvis resten av talen, og spesielt enhetene som kommer før og etter. Dette er også grunnen til at definisjonsgrunnlaget er noe bredt i kodeboken. Ved å ikke velge kategorien «i grenseland» må definisjonsgrunnlaget være noe bredere og løsere. Men et bredt definisjonsgrunnlag gir også muligheten til å fange et større aspekt av partiets populistiske kommunikasjon. Uttalelser som eksempelvis ville falt mellom to stoler.